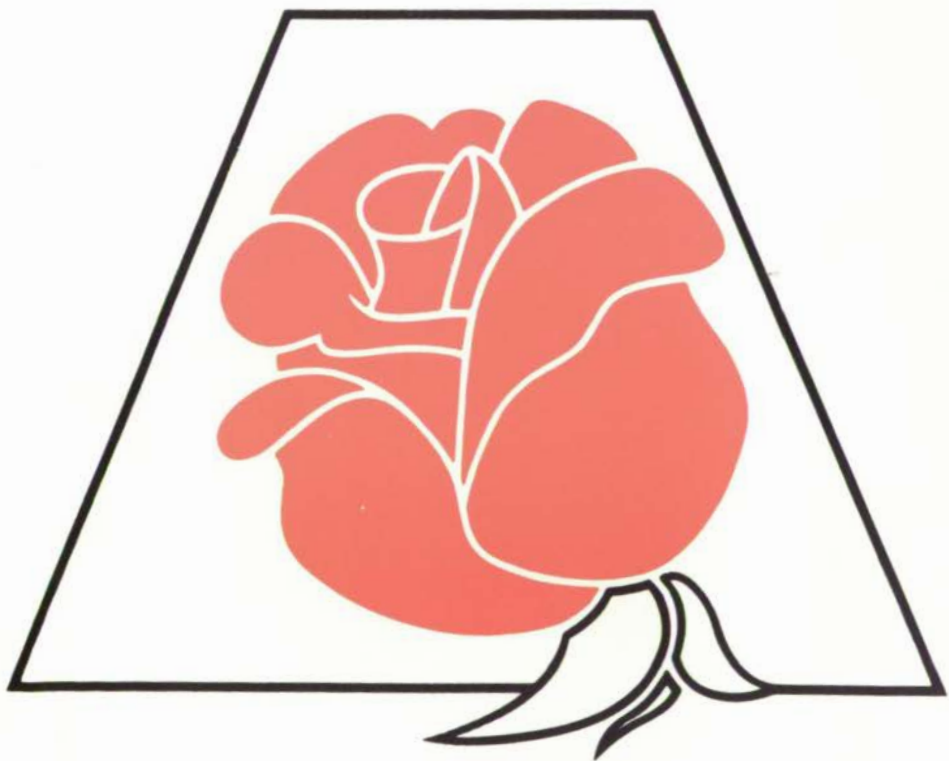

Beretning

**Det norske Arbeiderparti
1979 – 1980**

Det norske Arbeiderparti

BERETNING
1979-1980

Utarbeidet av partikontoret

Trykt i Aktietrykkeriet-Oslo
Oslo 1981

Innhold

INNLEDNING	5	FAGLIG/POLITISK UTVALG ..	52
LANDSMØTET 1979	7	<i>Utvalgets virksomhet</i>	52
SENTRALSTYRET	9	<i>Valgkampen 1979</i>	53
<i>Sentralstyrets faste utvalg</i>	9	<i>Aktivitetsuka i Vestfold</i>	53
<i>Sentralstyrets administrasjons- utvalg</i>	14	<i>Konferanser</i>	53
<i>Fellesutvalg med LO</i>	15	KOMMUNE- OG FYLKESTINGS- VALGET 1979	55
LANDSSTYRET	16	1. MAI	58
<i>Revisjonsnemnda</i>	17	NORDISK SAMARBEID	60
LANDSSTYRETS MØTER	18	INTERNASJONALT SAMARBEID	61
<i>Uttalelser</i>	19	TOSIDIG SAMARBEID	62
FELLESMØTER	26	A-LOTTERIET — LOTTERISERVICE A/S	63
SAMARBEIDSKOMITÉEN MELLOM LO OG DNA	28	ARBEIDERBEVEGELSENS INTERNASJONALE STØTTE- KOMITÉ (AIS)	65
PARTIETS REPRESENTASJON I STYRER OG KOMITÉER	30	ARBEIDERPARTIETS STORTINGSGRUPPE	75
PARTIKONTORET	32	<i>Gruppen og gruppestyret</i>	75
ÅRSMØTER I FYLKES- PARTIENE	34	<i>Sekretariatet</i>	76
PARTIETS DISTRIKTS- SEKRETÆRER	35	<i>Tillitsmenn i Stortinget og avdelingene</i>	76
ORGANISASJONSSAKER	36	<i>Stortingsgruppas faglig/politiske utvalg</i>	76
STUDIEVIRKSOMHET	41	<i>Statsbudsjettet 1980</i>	77
MEDLEMSBEVEGELSEN	45	<i>Statsbudsjettet 1981</i>	78
KOMMUNALT ARBEID	47	REGJERINGEN NORDLIS VIRKSOMHET	81
<i>Landskommunalutvalget</i>	47	<i>Trontalen 1979</i>	81
<i>Norske Kommuners Sentral- forbund</i>	49	<i>Trontalen 1980</i>	83
<i>Hovedkomitéen for reformene i lokalforvaltningen</i>	49	<i>Budsjettene for 1980</i>	84
<i>Norsk Kommuneforbund og Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund</i>	50	<i>Budsjettene for 1981</i>	85
<i>Kommunalkontoret</i>	50	<i>Økonomisk politikk</i>	86
STATSSTØTTEN TIL DE POLITISKE PARTIENE	51	<i>Utenrikssaker</i>	87
<i>Støtte til lokalt politisk arbeid</i> ..	51	<i>Forsvaret</i>	89
		<i>Olje, energi og industri</i>	89
		<i>Beredskapsplan for sysselsetting</i> ..	90
		<i>Den lokale forvaltning</i>	91
		<i>Boligsaker</i>	91
		<i>Miljøvern</i>	91
		<i>Samferdselssaker</i>	92

<i>Utdanning, kulturpolitikk</i>	93	<i>Studiearbeidet</i>	109
<i>Forbrukersaker</i>	94	<i>Valgkampen</i>	110
<i>Sosiale og helsepolitiske saker</i> ..	94	<i>Organisasjonsarbeidet</i>	111
<i>Rettsvern, lovsaker</i>	96	<i>Arbeiderkvinnen</i>	112
<i>Fiskeriene</i>	96	<i>Rachel Grepp Heimen</i>	112
<i>Landbruket</i>	97	<i>Nordisk og internasjonalt arbeid</i>	114
AKTUELT PERSPEKTIV	99	<i>Nordisk studieuke</i>	115
KVINNEBEVEGELSEN	100	<i>Internasjonalt samarbeid</i>	116
<i>Kvinnesekretariatet</i>	101	<i>Henvendelser til myndighetene</i> ..	117
<i>Representasjon i komitéer</i>		ABEIDERNES	
<i>og utvalg</i>	103	UNGDOMSFYLKING	120
<i>Landsstyremøter</i>	104	A-PRESSEN 1979 OG 1980	125
<i>Sekretærhjelp for kvinne-</i>		ARBEIDERBLADET OG	
<i>bevegelsen</i>	104	AKTIETRYKKERIET A/S	131
<i>Fylkeskvinneutvalgenes</i>		ARBEIDERBEVEGELSENS	
<i>årsmøter</i>	105	ARKIV OG	
<i>Landsdelskvinnekonferanse</i>	106	BIBLIOTEK	134
<i>Helgekurs og konferanser</i>	106	FONDS OG STIPEND	136
<i>Nye avdelinger</i>	106		
<i>Nye kontaktutvalg</i>	107		
<i>Thina Thorleifsens Studiefond</i> ..	109		

Innledning

Perioden 1979–80 har vært vanskelig for Det norske Arbeiderparti. Etter det gode valgresultatet i 1977, på 42,3 prosent — og etter den gradvise omleggingen av motkonjunkturpolitikken har partiet ligget vesentlig lavere i meningsmålingene både i 1979 og 1980. Særlig i de siste månedene i 1980 har bildet vært stygt. Arbeiderpartiet har tapt oppslutning i meningsmålingene. Høyre har omtrent den samme oppslutning som Arbeiderpartiet. Forholdet borgerlige — sosialistiske partier er ca. 60 — 40.

Kommune- og Fylkestingsvalget i 1979 ble dårlig for Arbeiderpartiet. Av de 2,95 mill. stemmeberettigede deltok 73,5 prosent. I 1975 var deltakelsen 71,5 prosent. Deltakelsen i 1979 må karakteriseres som oppmuntrende høy, særlig når en tar i betraktning at stemmerettsalderen for første gang ble nedsatt til 18 år. Det førte til et ekstraordinært stort antall førstegangsvelere.

Arbeiderpartiet fikk 35,9 prosent av stemmene, mot 38,0 prosent i 1975. Det ga en klart svekket representasjon både i kommunestyre og fylkesting. Vi tapte den politiske ledelsen i en rekke kommuner. Dessuten tapte vi fylkesordføreren i Østfold, Buskerud, Telemark og Troms, slik at vi nå — etter valget bare har fylkesordføreren i Hedmark, Oppland og Finnmark.

Arbeiderpartiets landsmøte i 1979 ble preget av behandlingen av våre politiske hovedoppgaver i 80-årene, sysselsettingspolitikken, energipolitikken, hovedoppgavene i lokalpolitikken og valgkampen.

Regjeringen og Stortinggruppen har fortsatt arbeidet etter de samme hovedretningslinjene som tidligere. Odvar Nordlis mindretallsregjering har søkt støtte fra sak til sak i Stortinget, uten faste avtaler med noen gruppering. Denne linjen har vist seg som det eneste alternativ. Regjeringen har i all hovedsak fått sine forslag igjennom i Stortinget. Etter Kommunevalget høsten 1979 ble det foretatt en vesentlig omdanning av Regjeringen. Høsten 1980 ble 3 statsråder — etter eget ønske — skiftet ut.

Partiets og Regjeringens politiske arbeid har i perioden vært sterkt preget av målet om å opprettholde den fulle sysselsetting under den internasjonale økonomiske krise. Denne politikken har lyktes, men på flere områder har det vært nødvendig med økonomiske tilstramninger for å nå hovedmålene om full sysselsetting og rettferdig fordeling.

Gjennom hele 1979 fortsatte den pris- og inntektsstoppen som ble iverksatt i oktober 1978. Denne ga et vesentlig bidrag til å dempe pris- og kostnadsutviklingen. Pris- og inntektsstoppen ble opphevet 1. januar 1980. For å ta vare på de positive resultatene av den ble det stilt

store krav til den fortsatte økonomiske politikken, og spesielt inntektsoppgjøret våren 1980.

For LOs del ble inntektsoppgjøret gjennomført som et samordnet kombinert oppgjør, der en først og fremst ville prioritere de lavest lønte. Oppgjøret fikk en klarere sosial profil enn tidligere. Ved uravstemningen ble resultatet godtatt av flertallet av de LO-organiserte.

Arbeidet i partiorganisasjonen har i denne perioden vært omfattende. Men, det står ikke til å nekte at det gjør seg gjeldende en viss matthet og passivitet, som har sammenheng med partiets generelle situasjon. Foran Kommune- og Fylkestingsvalget i 1979 ble det gjennomført et omfattende studiearbeid omkring lokalpolitiske spørsmål. I samarbeid med fagbevegelsen og AOF er det i 1980 satt i gang et tilsvarende studiearbeid — Samfunnsdebatten — bl. a. med sikte på Stortingsvalget 1981.

Våren 1980 la et partiutvalg, med Jan Balstad som formann, fram et debattopplegg om Datapolitikken. Høsten 1980 la et annet utvalg, med Hans Østvold som formann, fram et tilsvarende debattopplegg om Problemer og oppgaver i læringspolitikken. Et felles utvalg mellom LO og DNA, under ledelse av Lars Skytøen, la fram en innstilling om Videreutvikling av Bedriftsdemokrati og Kvinnebevegelsen presenterte et eget debattopplegg om Livslang læring.

Partiets prinsippprogramkomité, med Einar Førde som formann, la fram sitt forslag til nytt program i oktober 1980. Arbeidsprogramkomitéen, med Reiulf Steen som formann, la fram sitt forslag til nytt arbeidsprogram på landsstyrets møte 1. og 2. desember. Programmet gikk ut til debatt i partiorganisasjonen etter behandlingen i landsstyret.

Landsmøtet 1979

Det norske Arbeiderpartis 47. ordinære landsmøte ble holdt i Folkets Hus, Oslo, i dagene 6., 7., 8. og 9. mai 1979.

Landsmøtet skal ifølge lovene bestå av landsstyrets medlemmer og 300 representanter. 200 av disse fordeles på fylkespartiene i forhold til det gjennomsnittlige antall medlemmer det er betalt kontingent for de siste to år forut for landsmøtet. De resterende 100 representanter fordeles på fylkespartiene i forhold til det stemmetall partiet oppnådde i det enkelte fylke ved siste stortingsvalg forut for landsmøtet.

Det var sendt inn fullmakter for 300 representanter. Ved åpningen var det møtt fram 295 representanter, derav 21 vararepresentanter. Dessuten møtte 2 representanter fra Svalbard Arbeiderparti, som etter landsstyrets forslag ble godkjent som landsmøtorepresentanter med tale- og stemmerett. Antall representanter ble derfor 302.

Det var innbudt en rekke gjester fra de nordiske land, hvorav Finland, Sverige og Nordisk Samarbeidskomité var representert, mens Danmark og Island på grunn av innenlands begivenheter var blitt forhindret fra å møte. Videre møtte en rekke innbudte fra innenlandske organisasjoner som er knyttet til arbeiderbevegelsen, samt en del personlig innbudte.

Ifølge de siste års praksis ble forhandlingene ført for åpne dører, dvs. med adgang for presse og kringkasting. Partimedlemmer fikk adgang til galleriet mot framvisning av medlemskort.

Åpningsprogrammet med tittelen «Bragernes Torg» ble fremført av en amatørgruppe fra Buskerud. Det viste glimt fra arbeiderbevegelsens historie fra Marcus Thrane og fremover, og var skrevet av Petter Larsen, instruert av Svein Erik Brodal, og musikk ledet av Arild Boman. Deretter fulgte sanger av AUFs underholdningsgruppe.

Sakliste:

1. Åpning og konstituering.
2. Innstilling om beretningen.
3. Innberetning fra Revisjonsnemnda.
4. Innsendte forslag.
5. Lovendringer.
6. 80-årenes utfordringer.
Innleder: Reiulf Steen.
7. En politikk for full sysselsetting.
Innleder: Odvar Nordli.
8. Energi og samfunnsutvikling.
Innleder: Bjartmar Gjerde.

9. Et kvalitativt bedre samfunn —
Hovedoppgaver i lokalpolitikken.
Innleder: Gro Harlem Brundtland.
10. Valgkampen.
Innleder: Ivar Leveraas.
11. Valg.
12. Avslutning.

Landsmøtet behandlet en rekke forslag som var sendt inn av partiavdelinger, kommunepartier og andre organisasjonsledd. Forslagene var delt opp i følgende grupper: a) politiske forslag, b) forslag og organisasjonsmessige saker.

Landsmøtet nedsatte 3 redaksjonskomitéer: 1) Redaksjonskomité for sysselsetting og politiske saker, 2) Redaksjonskomité for lokalpolitiske saker, 3) Redaksjonskomité for organisasjonssaker.

Redaksjonskomitéene behandlet de innkomne forslag, og la dessuten fram forslag til følgende uttalelser som ble vedtatt av landsmøtet:

1. Politisk uttalelse.
2. Uttalelse om organisasjonsarbeidet.
3. Boligpolitisk uttalelse.
4. Lokalpolitisk manifest.
5. Uttalelse om kriminalpolitikken

Videre valgte landsmøtet etter vanlig praksis medlemmer til sentralstyret, landsstyret og revisjonsnemnda.

Det er utarbeidet en fullstendig referatprotokoll som inneholder innledningene, debatten, uttalelsene og vedtakene.

Sentralstyret

Sentralstyret

Fram til landsmøtet i mai 1979 har sentralstyret bestått av:

Reiulf Steen, formann, Gro Harlem Brundtland, nestformann, Ivar Leveraas, sekretær, Trygve Bratteli, Odvar Nordli, Tor Aspengren, Bjartmar Gjerde, Ingvar Bakken, Grethe Johansen, Lars M. Skytøen, Ingrid Eide, Henrik Aasarød, Turid Dankertsen, Thorbjørn Jagland, Aud Blegen Svindland.

Varamenn: Tor Halvorsen, Ruth Ryste, Per Kleppe, Einar Førde, Kirsten Myklevoll, Ola Dahl, Liv Aasen, Egil Ranheim.

På landsmøtet 6.—9. mai 1979 ble følgende valgt:

Reiulf Steen, formann, Gro Harlem Brundtland, nestformann, Ivar Leveraas, sekretær, Trygve Bratteli, Odvar Nordli, Tor Halvorsen, Bjartmar Gjerde, Ingvar Bakken, Grethe Johansen, Lars M. Skytøen, Ingrid Eide, Arne Grøttum, Turid Dankertsen, Thorbjørn Jagland, Aud Blegen Svindland.

Varamenn: Tor Aspengren, Ruth Ryste, Per Kleppe, Einar Førde, Kirsten Myklevoll, Ola Dahl, Liv Aasen, Egil Ranheim.

Sentralstyret har holdt 18 møter i 1979 og 23 møter i 1980.

Sentralstyrets faste utvalg

Sentralstyret oppnevnte i november/desember 1979 følgende faste utvalg:

Økonomisk-politisk utvalg:

Juul Bjerke, formann, Tore Lindholt, sekretær, Reiulf Steen, Ivar Leveraas, Tor Halvorsen, Øystein Gulbrandsen, Anne-Lise Bakken, Aud Blegen Svindland, Jorun Christensen, Per Kleppe, Petter Jakob Bjerve, Irene Jansen, Rune Gerhardsen, Trygve Bratteli, Bernt H. Lund, John Sand (død august 1980), Ulf Sand, Hermod Skånland, Einar Magnussen, Brit Opjordsmoen Johansen, Olav Bjerkholt, Kari Gjestebø, Tove Strand Gerhardsen.

Utvalg for internasjonal-, sikkerhets- og forsvarspolitik:

Thorvald Stoltenberg, formann, Leonard Larsen, sekretær, Knut Frydenlund, Helge Sivertsen, Tertit Aasland, Thorbjørn Jagland, Torill Johnsen, Albert Uglem, Johan Thorud, Aslak Leesland, Vesla Vetlesen, Edit Hafrom Katerås, Trond Johansen, Kaare Sandegren, Turid Dankertsen, Bjørg Bergh, Arne Karstad, Martin Sæther.

Landbruksutvalg:

Ingvar Bakken, formann, Nordahl Roaldsøy, sekretær, Lars Lauvsletten, Gunhild Løvås Skogstad, Birger Sæther, Reidun Regevik, Randi Dalby, Marit Berntsen, Andor Normann, Svein Morgenlien, Harriet Andreassen, Ole K. Sara, Leif Halonen, Bernhard Brennemoe, Liv Østlie, Ståle Dokken.

Fiskeriutvalg:

Alf Bjørnø, formann, Frank Andersen, sekretær, Eivind Bolle, Knut Hoem, Bjørgvin Jensen, Kaare Kristoffersen, Johan J. Toft, Einar Hysvær, Viggo Jan Olsen. De forannevnte utgjør et arbeidsutvalg.

Øvrige medlemmer: Olav Bjørklund, Martin Dahle, Birger Larsen, Wilhelm Thoresen, Harald Johansen, Birger Olsen, Ivan Kristoffersen, Gunnar Pettersen, Jan Skrede, Kurt Borgen, Berny Dahl, Hildur Steffensen, Målfrid Longva, Yngve Hågensen, Roald Waage.

Landskommunalutvalg:

Kirsten Myklevoll, formann, John Sørfjordmo, sekretær, Oddrun Pettersen, Arne Born, Inger Louise Valle, Knut Korsæth, Ingeborg Botnen, Sverre Kr. Fjeld, Arvid J. Johnsen, Norvald Strand, Rolf Hansen, Mai Britt Jansen.

Hertil kommer formennene i fylkenes kommunalutvalg: John Karl- sen, Østfold, Odd Wivegh, Oslo, Jan Terjer Hanssen, Akershus, Frit- hjov Nilsen, Hamar, Knut Korsæth, Oppland, Erik Dalheim, Buske- rud, Ernst Wroldsén, Vestfold, Helge Føreland, Telemark, Kjellfrid Stiansen, Aust-Agder, Sigurd Verdal, Vest-Agder, Bjørn Tunheim, Rogaland, Ragnar Juell Morken, Bergen, Arthur Wroldsén, Horda- land, Anders Lunden, Sogn og Fjordane, Arve Berg, Møre og Roms- dal, Kristian Dimmen, Sør-Trøndelag, Knut Aalberg, Nord-Trønde- lag, Elnar Bårdsen, Nordland, Arnold Winter Johansen, Troms, Ernst Hokland, Finnmark.

Industriutvalg:

Finn Kristensen, formann, Eirik Haugen, sekretær, Tove Strand Gerhardsen, Jan Torkehagen, Harald Henriksen, Arthur Svensson, Jan Balstad, Rolf Hauge, Knut B. Andersen, Henny Jensen, Elsa Rastad Bråthen, Evy Buverud Pedersen, Leif Haraldseth, Kirsten Rogstad, Bjarne Bårdsen, Jacob Langli, Olav Brubakken, Helga Trulsrud.

Samferdselsutvalg:

Kjell Dankertsen, formann, Terje I. Olsson, sekretær, Tor Andre- sen, Erna Borgen, Anneliese Dørum, Hilmar Egeli, Hanne Finstad, Ole Flesvig, Olav Habberstad, Tove Heggen Larsen, Tom B. Johan-

sen, Ragna Karlsen, Per Knutsen, Walter Kolstad, Erling Sandvik, Gunnar Solvang, Gunnar Tønder, Henrik Aasarød.

Sosial-politisk utvalg:

Svein Fakset, formann, Inge Stålesen, sekretær, Inger Lise Wold, Jan Erik Oxholm, Arne Haukenes, Tor Rønning, Øystein Meland, Kari Pedersen, Merle Sivertsen, Stein Berg, Anne Thomassen, Grethe Tunsjø, Ruth Ryste, Gerd Hagen, Haktor Helland, Else Marie Mjærum, Tone Jamholt, Frank Brunsell, Olav Gruer, Anne Kari Lande Hasle.

Utvalg for bolig- og nærmiljø:

Bjørn Skau, formann, Ragnar Kristoffersen, sekretær, Ivar Mathisen, Solveig Torsvik, John M. Sørgaard, Marit Brynhildsen, Eva Waaia, Nina Kiil, Torild Lien Utvik, Reidun Stålesen, Britt Schultz, Erik Dalheim, Per Svardal, Odd Wivegh, Jan Haldorsen, Ole Jacob Frich, Odd Isaksen, Per Aavatsmark.

Miljø- og ressursutvalg:

Olav Gjærevoll, formann, Turid Sand, sekretær, Knut S. Brekke, Aase Bjerkholt, Eilif Dahl, Kirsti Knutsen, Turid Høgslund, Jan Fredriksen, Børre Pettersen, Harald Moen, Sigbjørn Johnsen, Sverre Jervell, Åse Dokken, Kåre Haga, Ole Knapp, Ruth Kolstad, Kari Rolstad, Arvid Berglind.

Utdanningsutvalg:

Kirsti Grøndahl, formann, Reidar Roll, sekretær, Odd Andreassen, Einar Birkeland, Ivar Bjørnsgaard, Frank Borgen, Trond Johannesen, Hjalmar Kjell Kristiansen, Olav Knudsen, Tove Ness, Britt Laila Olsen, Arnhild Prestegaard, Mona Persvold, Hans Raastad, Kåre Søbye, Jan Torkelsen, Gerd Vollum, Knut Aagesen, Astrid Murberg Martinsen.

Kulturutvalg:

Brit Fuglevaag, formann, Gunnar Gregersen, sekretær, Ivar Bjørke, Arild Boman, Anne Breivik, Svein Erik Brodal, Kjell Bækkelund, Liv Buck, Kjølvs Egeland, Alf Frotjold, Inger Lise Gjerv, Roar Hammerstad, Ellen Karine Hougen, Pål Hougen, Trygve Johansen, Marthe Kjær Andersen, Anne Marie Komissar, Pål Nordenborg, Raket Seweriin, Kari Skjønsberg, Ivar Skredderhaug, Trygve Aakervik.

Utvalg for familiepolitikk og likestilling:

Ruth Ryste, formann, Knut Ekhaugen, sekretær, Ellinor Fylling Bergmann, Ole Jacob Frich, Sidsel Bauck, Thor Egil Gruer, Ragn-

hild Halvorsen, Ester Kostøl, Bjørg S. Leite, Gry Midle, Finn Nilsen, Arvid Nordli, Evy Buverud Pedersen, Gunnar Skaug, Karin Teigen, Lillian Ødegård.

Utvalg for idrett og fysisk fostring:

Arne Kvalheim, formann, John Sundhagen, sekretær, Mads T. Andenæs, Tor Berg, Jan Gulbrandsen, Eldar Hansen, Gunhild Hagen Hole, Terje Johannessen, Grethe Knudsen, Knut Knutsen, Thorbjørn Kultorp, Gunn Vigdis Olsen-Hagen, Turid Varsi.

Forsikringspolitisk utvalg:

Tom Solberg, formann, Magne Nedregård, sekretær, Harriet Andreassen, Thor Andreassen, Oddvar Berrefjord, Siri Bjerke, Gudmund Harlem, Thorleif Holth, Randi Moe, Per Nyhus, Alf Skåum, John Stene, Einar Strand, Solveig Bredal Thorsen, Gro Hillestad Thune, Gunnar Torp, Olav H. Verpe, Randi Wilhelmsen.

Datapolitisk utvalg:

(Oppnevnt av sentralstyret i oktober 1978).

Jan Balstad, formann, Steinar Lund, sekretær, Tor Andersen, Thorbjørn Bakken, Olav Terje Bergo, Siri Bjerke, Sidsel Bauck, Knut Elgsås, Dagfinn Habberstad, Åse Klundellien Haugen, Per Johnny Martinsen, Kristen Nygaard, Åge Nordby, Bjørg S. Leite, Ragnar Røberg Larsen, Jan Wibe, Liv Valstrand.

Mediautvalget:

(Oppnevnt av sentralstyret 14. november 1977).

Bjørn Skau, formann, Johs. Skeide Larsen, sekretær, Einar Olsen, Gro Hillestad Thune, Paul Engstad, Liv Buck, Odd Rune Wivegh, Olav Nielsen, Reidar Hirsti, Erik Borge, Kristian Ottosen, Gerd Hagen Schei, Arvid Jacobsen, Ingjald Ørbeck Sørheim, Finn Arne Eriksrud, Knut Evensen, Hallvard Bakke, Reidar Nielsen, Else Germeten, Arild Boman, Andreas Skartveit.

Samarbeidsutvalg mellom Norges Kristne Arbeideres Forbund og DNA:

NKAF v/Sverre Schønning.

DNA v/Bjørg Bergh og Herlof Gjerde.

Ad hoc-utvalg:

Utvalg for utdanningspolitiske perspektiver:

Hans Østvold, formann, Åke Dalin, Kjøl Egeland, Ivar Bjørns-gaard, Berit Haldorsen, Kirsti Grøndahl, Ingrid Eide, Ragnar Guran, Jens Stoltenberg, Lars Buer og LOs skolesekretær.

Nedrustningsutvalg:

(Oppnevnt av sentralstyret 14. januar 1980):

Gro Harlem Brundtland, formann, Arne Karstad, sekretær, Per A. Utsi, Helge Sivertsen, Johan Jørgen Holst, Thorbjørn Jagland, Ingrid Eide, Martin Sæther, Turid Sand.

Utvalg til å drøfte et Statens Forvaltningsselskap:

(Oppnevnt av sentralstyret 14. april 1980).

Odd Højdahl, formann, Eirik Haugen, sekretær, Finn Kristensen, Gro Harlem Brundtland, Leif Haraldseth, Arthur Svensson, Erling Solstad, Gunvor Løver, Arild Arnaas, Jan Willy Hansen, Trygve Tamburstuen, Tor Aspengren.

Arbeidsgruppe til å drøfte rammebevilgningene for helsestellet i fylkene:

(Oppnevnt av sentralstyret 24. mars 1980).

Arne Nilsen, Ola Dahl, Per Kleppe, Ruth Ryste, Ulf Sand, Helen Bøsterud, Bjørn Skau.

Utvalg for å drøfte «de inneklemt byers problem»:

(Oppnevnt av sentralstyret 22. september 1980).

Inger Pedersen, formann, Thorvald Gressum, Gunnar Ellefsen, Knut Korsæth, Villy Jensen, Ivar Thorbjørnsen, Ragnar Pettersen, Eldrid Barland, Knut Nordbø, sekretær.

Fellesutvalg LO/DNA — for å drøfte videreutvikling av bedrifts-demokratiet:

(Oppnevnt av sentralstyret 28. august 1978).

Lars M. Skytøen, formann, Klary Aina Fedje Bøyum, Steinar Halvorsen, Yngve Hågensen, Nils Sivertsen, Kjell Terkelsen, Harry O. Hansen, sekretær.

Komité for arbeidsprogrammet:

(Oppnevnt av sentralstyret i oktober 1978).

Reiulf Steen, formann, Bjørn Tore Godal, sekretær, Tor Halvorsen, Thorbjørn Jagland, Ivar Leveraas, Kirsten Myklevoll, Odvar Nordli, Eldrid Nordbø, Oddrun Pettersen, Sissel Rønbeck. Etterat Bjørn Tore Godal fratrådte sin stilling ved Partikontoret i mars 1980, har Bjørn Skau og Sigmund Log fungert som sekretærer.

Komité for nytt prinsippprogram:

Einar Førde, formann, Ingjald Ørbeck Sørheim, sekretær, Anne-Lise Bakken, Gro Harlem Brundtland, Kari Gjestebø, Guttorm Hansen, Gudmund Hernes, Per Kleppe, Lars M. Skytøen, Aud Blegen Svindland, Steinar Lund og Sigmund Log.

Sentralstyrets administrasjonsutvalg

Fram til landsmøtet 1979 hadde administrasjonsutvalget denne sammensetning: Ivar Leveraas, Aud Blegen Svindland, Alf Frotjold, Thorbjørn Jagland og Jan Haldorsen. Dessuten møtte de ansatte sekretærer ved partikontoret og Kvinnesekretariatets sekretær.

Etter landsmøtet i mai 1979 ble utvalgets sammensetning uendret fram til 15. mars 1980, da Jan Haldorsen fratrådte sin stilling i Oslo Arbeiderparti. I hans sted ble valgt Bjørn Tore Godal.

Administrasjonsutvalget har hatt 12 møter i 1979 og 10 møter i 1980.

Fellesutvalg med LO

Faglig-politisk utvalg:

Fra LO:

Tor Aspengren, formann, Einar Strand, Håkon Ødegaard.

Fra DNA:

Ivar Leveraas, Georgh Lieungh, Finn Kristensen, Paul Engstad, Ove K. Larsen til 31/1.80, Jan Olav Håven fra 1/2.80, Bjørgh Bergh, Johs. Skeide Larsen.

Paul Engstad har fratrudd utvalget i perioden på grunn av et lengre utenlandsopphold.

Som sekretær fungerte John Sørfjordmo til 30/10.79. fra 1/11.79 Asbjørn Kristoffersen.

Landsstyret

Fram til landsmøtet i mai 1979 har landsstyret foruten Sentralstyrets medlemmer bestått av (varamenn i parentes):

Østfold	Gunnar Skaug (Åsa Solberg Iversen)
Akershus	Marit Berntsen (Jan Terjer Hanssen)
Hedmark	Egil Toreng (Gudrun Kregnes)
Oppland	Johan Nygaard (Liv Marie Andersen)
Buskerud	Åse Moløkken (Kolbjørn Kværum)
Vestfold	Anders Johansen (Solveig Haugland)
Telemark	Oddvar Berrefjord (Finn Kristensen)
Aust-Agder	Liv Andersen (Brit Hoel Jørgensen)
Vest-Agder	Jan Helland Olsen (Bjørge Egeland)
Rogaland	Irma Knutsen (Gunnar Mosbroen)
Stavanger	Hilmar Egeli (Astrid Tønnesen)
Hordaland	Wenche Tellnes (Peder Vangsnes)
Bergen	Harry Hansen (Ragnhild Holsen)
Sogn og Fjordane	Margot Henden (Malvin Moen)
Møre og Romsdal	Ingar Gjæstøl (Grethe W. Bjørlo)
Sør-Trøndelag	Turid Skogstad (Ingvar Langeng)
Trondheim	Gunnar Aagesen (Jorunn Giske)
Nord-Trøndelag	Frøydis Fredriksen
Nordland	Sigurd Nilsen (Egil Reiersen)
	Inger Pedersen (Nanny Rist)
Troms	Rolf Nilssen (Solveig Bredal-Thorsen)
Finnmark	Gudmund Eriksen (Turid Kjellmann Pedersen)

På landsmøtet i mai 1979 ble følgende valgt:

Østfold	Gunnar Skaug (Åsa Solberg Iversen)
Akershus	Marit Berntsen (Jan Terjer Hanssen)
Hedmark	Egil Toreng (Solveig Persheim)
Oppland	Liv Marie Andersen (Johan Nygaard)
Buskerud	Tove Ness (Kåre Strand)
Vestfold	Anders Johansen (Wenche Grette)
Telemark	Finn Kristensen (Ingeborg Botnen)
Aust-Agder	Liv Andersen (Klaus Halvorsen)
Vest-Agder	Jan Helland Olsen (Bjørge Egeland)
Rogaland	Gunnar Mosbroen (Aud Haukland)
Stavanger	Bjørge Hermansen (Magne Sagvåg)
Hordaland	Peder Vangsnes (Ingebjørg Midtbø)

Bergen	Marit Wikholm (Gustav Røed)
Sogn og Fjordane	Kjell Opseth (Margot Henden)
Møre og Romsdal	Borge Rørvik (Reidun Romfo)
Sør-Trøndelag	Turid Skogstad (Ingvar Langeng)
Trondheim	Gunnar Aagesen (Jorunn Giske)
Nord-Trøndelag	Frøydis Fredriksen (Roger Lyngås)
Nordland	Sigurd Nilsen (Egil Reiersen)
	Inger Pedersen (Nanny Rist)
Troms	Knut Melangen (Elsa Eriksen)
Finnmark	Gunnar Mathisen (Dagrun Holten)

Revisjonsnemnda

Landsmøtet 1979 valgte følgende medlemmer til revisjonsnemnd:

Leif Skau – formann

Kåre W. Larsen

Aase Bjerkholt

Varamenn:

Harry Jørgensen

Harriet Andreassen

Landsstyrets møter

Landsstyret har hatt 4 møter i 1979 og 3 møter i 1980.

15. og 16. februar 1979 i Samfunnshuset, Oslo. Møtet behandlet sakliste til landsmøtet 1979, arbeidsordning, fordeling av representanter, samt representasjon fra Svalbard Arbeiderparti. Videre innledet Odvar Nordli om Den politiske situasjon, Ivar Leveraas om Kommunestyre- og fylkestingsvalgene 1979, og Gro Harlem Brundtland om Hovedoppgaver i lokalpolitikken. Møtet vedtok en uttalelse om den politiske situasjon og partiets arbeidsoppgaver framover.

4. mai 1979 i Folkets Hus, Oslo. Møtet behandlet partiets regnskaper for 1977 og 1978 og Revisjonsnemndas innberetning for 1977 og 1978, samt landsmøtesaker, så som forslag til ordstyrere, sekretærer og komitéer, Revisjonsnemndas innberetning, innsendte forslag, etc.

4. og 5. oktober 1979 i Folkets Hus, Oslo. Møtet vedtok at partiets 48. ordinære landsmøte holdes i tiden 2. – 5. april 1981, og at det legges til Hamar. Odvar Nordli og Ivar Leveraas innledet om Den politiske og økonomiske situasjon og Oppgavene framover, og landsstyret vedtok en uttalelse i forbindelse med dette. Videre redegjorde Odvar Nordli for arbeidet med Regjeringens sammensetning og la fram følgende forslag, som landsstyret tok til etterretning:

Statsminister	Odvar Nordli
Utenriksminister	Knut Frydenlund
Olje- og energiminister	Bjartmar Gjerde
Fiskeriminister	Eivind Bolle
Landbruksminister	Oskar Øksnes
Kommunal- og arbeidsminister	Inger Louise Valle
Miljøvernminister	Rolf Hansen
Sosialminister	Arne Nilsen
Finansminister	Ulf Sand
Justisminister	Andreas Cappelen
Handelsminister	Reiulf Steen
Forsvarsminister	Thorvald Stoltenberg
Kirke- og undervisn.minister	Einar Førde
Industriminister	Lars M. Skytøen
Samferdselsminister	Ronald Bye
Forbruker- og adm.minister	Sissel Rønbeck

Det opprettes et nytt ministerium for samordnet langtidsplanlegging, og som minister for dette: Per Kleppe.

27.—29. november 1979 på Victoria Hotel, Lillehammer. Reiulf Steen innledet om Partiets situasjon og oppgavene fram til Stortingsvalget, med påfølgende gruppearbeid. Videre innledet Odvar Nordli om NATOs moderniseringsplan for atomvåpen og om Regjeringen og partiet fram til Stortingsvalget. I tilknytning til Nordlis innledning vedtok møtet en uttalelse om NATOs moderniseringsplan for atomvåpen. Til slutt godkjente landsstyret sentralstyrets forslag til disponering av statsstøtten.

18. og 19. februar 1980 på Hotell Klubben, Tønsberg. Reiulf Steen og Ivar Leveraas innledet om Arbeidet fram til landsmøtet — partiets oppgaver. Bjartmar Gjerde innledet om olje- og energipolitikken, og i forbindelse med denne innledning ble spørsmålet om utbygging av Alta-vassdraget tatt opp. Odvar Nordli ga derfor en kort orientering om Regjeringens behandling av saken. Videre innledet Odvar Nordli om Den utenrikspolitiske situasjon, og Ulf Sand om Den økonomiske situasjon og utsiktene framover. Møtet vedtok følgende uttalelser: 1) Arbeiderpartiet foran 80-årene, 2) Den økonomiske situasjon, 3) Om Energimeldingen, samt 4) Om Alta-utbyggingen (vedtatt mot 5 stemmer).

6.—8. september 1980 i Samfunnshuset, Tønsberg. Odvar Nordli innledet om Det politiske arbeid fram til valget, Ulf Sand om Skatter, forbruk og fellesoppgaver, og Knut Frydenlund om Utenriks- og sikkerhetspolitikken. I denne forbindelse drøftet landsstyret «Forhånds-lagring av amerikansk militærmateriell i Norge», og det innløp en rekke telegrammer fra organisasjoner og enkeltpersoner om saken. Videre oppnevnte landsstyret et samordningsutvalg i forbindelse med nominasjonene til Stortingsvalget.

1. og 2. desember 1980 på Olrud Auto Rast, Hamar, Thorvald Stoltenberg orienterte om forhandlingene vedrørende forhåndslagring av tyngre amerikansk materiell og om behandlingen av saken i partiets nedrustningsutvalg og utvalget for internasjonal sikkerhets- og forsvarspolitik. Ved voteringen sluttet 30 av landsstyrets medlemmer seg til Regjeringens rammeavtale, og 6 medlemmer gikk imot. — Videre innledet Ivar Leveraas om Partiets situasjon. Under punktet Programarbeidet innledet Einar Førde om Prinsippprogrammet, og Reiulf Steen om Arbeidsprogrammet. Ellers vedtok landsstyret saklista for landsmøtet 2.—5. april 1981, arbeidsordningen og ga sentralstyret fullmakt til å foreta fordelingen av landsmøtorepresentanter. Til slutt ble det vedtatt en uttalelse om Den politiske situasjon.

Uttalelser

Landsstyret vedtok i møte den 15.—16. februar 1979 følgende uttalelse om Den politiske situasjon og oppgavene framover:

Det norske Arbeiderpartis landsstyre, samlet til møte 15.—16. februar 1979, har drøftet den politiske situasjon og partiets arbeidsoppgaver framover.

Arbeiderpartiet vil føre en prinsippfast politikk preget av aktiv solidaritet. Hensynet til de svake skal veie tyngst. Full sysselsetting og trygghet for den enkelte er denne politikken viktigste mål. Arbeiderpartiet vil holde fast ved en politikk som tilbakeviser appellen til kortsiktige egeninteresser. Vår politikk må bygge på menneskenes felles interesser og på erkjennelsen av at vi har et felles ansvar for vår framtid.

Valget 17. september 1979 av representanter til 454 kommunestyrer og 18 fylkesting er årets viktigste arbeidsoppgave for alle deler av Arbeiderpartiets organisasjon. Da skal grunnen legges for den videre utvikling av våre lokalsamfunn i de kommende fire år. Kommune- og fylkespartiene legger nå ned et omfattende arbeid i programutforming og nominasjoner, slik at velgerne i september kan få et helhetlig alternativ å ta stilling til.

Krisen i den internasjonale markedsøkonomi rammer også norske arbeidsplasser. Gjennom en aktiv statlig sysselsettings- og industripolitikk har det lyktes å holde titusener i arbeid som ellers ville ha vært arbeidsløse. Derfor har dette vært en riktig politikk. Regjeringens tiltak i den økonomiske politikken har ført til en mer positiv utvikling i vår utenriksøkonomi og i vår konkurranseevne. Arbeidet framover stiller likevel fortsatt strenge krav til fast ledelse, til handlekraft og til nøkternhet hos alle grupper.

Høyrepolitikk og økt armslag for de sterkeste, kan under ingen omstendigheter være svaret på markedsøkonomiens krise. Det vil styrke grobunnen for ytterligere vansker med uro i arbeidslivet og økt usikkerhet for mange mennesker. Tvert om kreves det økt solidaritet med de vanskeligst stilte og et styrket samarbeid mellom samfunnets organer og arbeids- og produksjonslivet med sikte på en planmessig næringspolitikk som kan sikre sysselsettingen og styrke landets økonomiske fundament. Volvo-avtalen var et eksempel på et utvidet nordisk samarbeid og en aktiv, framtidsrettet industripolitikk.

Med beklagelse må landsstyret konstatere at et mindretall av Volvos aksjeeiere har kunnet velte en avtale som ble til gjennom et samarbeid mellom to lands regjeringer og Volvos ledelse, med støtte fra fagbevegelsen og viktige næringsinteresser i de to land. Dette understreker betydningen av at det nordiske sosialdemokrati i nært samarbeid med fagbevegelsen må gjøre nye framstøt for å styrke det økonomiske demokrati. Den teknologiske utvikling forsterker dette kravet ytterligere.

Tross vanskene befinner de fleste mennesker i vårt land seg på et høyt materielt og økonomisk nivå. Mange kjenner at de gjennom den velstandsutvikling som i stor grad har funnet sted under Arbeiderpartiets ledelse, har fått inntekt og eiendom å forsvare. Uten en målrettet politikk for utjevning av levekår og inntektsforskjeller hadde en slik utvikling ikke vært mulig. Arbeiderpartiet vedkjenner seg ansvaret for resultatene av denne politikk og vil føre den videre.

Samtidig setter store grupper som befinner seg i en vanskelig situasjon, sin lit til Arbeiderpartiet. Det gjelder unge boligsøkende som ikke makter å skaffe seg bolig. Det gjelder unge barnefamilier. Det gjelder minstepensjonistene. Arbeiderpartiet vil ikke svikte disse gruppene.

De snevre egeninteressenes ideologi gir ikke noe svar på de utfordringer vår tid stiller oss overfor. Det er tvert om også i menneskenes egeninteresse at samfunnsutviklingen bygger på den solidaritetsidé som Arbeiderpartiet er den fremste bærer av i vårt politiske liv.

Landsstyret har tillit til at medlemmer og tillitsvalgte ser alvoret i den oppgave vi står overfor. I partiavdelingene, i kommune- og fylkespartiene må nå kreftene settes inn i arbeidet for den politikk som er meislet ut gjennom den lokale programdrøfting og i partiets og Regjeringens programmer. Gjennom et fornyet og aktivt organisasjonsarbeid skal kontakten med de ulike folkegruppene styrkes og utvides.

I møte den 4.—5. oktober 1979 vedtok landsstyret følgende uttalelse om valgresultatet og partiets arbeidsoppgaver framover:

Landsstyret i Det norske Arbeiderparti har drøftet partiets arbeidsoppgaver framover på bakgrunn av resultatet av kommune- og fylkestingsvalget.

Arbeiderpartiets medlemmer og tillitsvalgte over hele landet gjorde en stor innsats. Det er en særlig krevende oppgave å drive valgkamp i politisk motgang. I en rekke kommuner er det gjort et godt valg. Men valgresultatet på landsbasis er ikke tilfredsstillende.

Den politiske situasjon etter valget er en utfordring til vår samlede evne til fornyelse, skapende innsats og et styrket organisasjonsarbeid. Ved inngangen til et nytt ti-år legger Arbeiderpartiet opp til et nytt prinsippprogram og et nytt arbeidsprogram, som skal behandles på partiets landsmøte 2.—5. april 1981.

Vårt programarbeid skal bygge på en bredest mulig deltakelse av partiets medlemmer over hele landet. Et første debattopplegg vil i november måned gå ut til partiavdelingene. Ved å finne svarene på de oppgaver samfunnsutviklingen stiller oss overfor, kan vi sikre fornyet styrke for arbeiderbevegelsen og våre grunnleggende idéer.

Størst mulig trygghet og frihet for den enkelte er målet for dette brede programarbeidet. Trygge kår og levende nærmiljøer kan bare sikres og skapes gjennom medansvar og medmenneskelighet. Løsninger bygd på fellesskap og medvirkning har nettopp dette siktemål.

Den fulle sysselsetting er et hovedmål for Arbeiderpartiet. Trygge arbeidsplasser i lokalsamfunnet er en forutsetning for bedret livsstandard og levende nærmiljøer.

Den raske teknologiske utvikling gjør det til en enda mer krevende og grunnleggende oppgave å styrke demokratiet på arbeidsplassene og i det økonomiske liv.

1980-årene er mulighetenes ti-år. Trygging av arbeidets, frihetens

og solidaritetens verdier er ingen selvfølge. Det er krevende oppgaver som vil prege de år vi nå går inn i. Alle som vil medvirke til å forme en slik samfunnsutvikling er velkommen til innsats når Arbeiderpartiet nå skal trekke opp hovedlinjene i sin politikk for en ny tid.

I møte den 27.—29. november 1979 vedtok landsstyret denne uttalelsen om NATOs moderniseringsplan for atomvåpen:

Med utgangspunkt i Arbeiderpartiets program og grunnsyn legger Regjeringen vekt på at Norge skal medvirke til å få stanset rustningskappløpet og til å komme i gang med reelle nedrustningsforhandlinger.

Faren ved økte rustninger og ressurs-sløsingene som er forbundet med disse, gjør arbeidet med rustningskontroll og nedrustning stadig viktigere.

Sovjetunionen har i de senere år utviklet og er i ferd med å gjennomføre en vesentlig effektivisering av sine atomvåpen. Disse nye atomvåpen blir også rettet mot mål i Europa.

Denne effektiviseringen av Warszawapakt-landenes kjernefysiske slagkraft kan rokke ved den tilnærmede maktbalanse mellom Warszawapakten og NATO.

Dersom denne utviklingen fortsetter, vil den tvinge fram tilsvarende tiltak fra NATOs side.

Regjeringen ser med dyp bekymring på en utvikling som kan føre til ytterligere atomvåpen-opprustning i Europa og en økt rolle for atomvåpen i europeisk politikk. En slik utvikling vil være skjebnesvanger for avspenningspolitikken og for samarbeidsordningene som er skapt for vår verdensdel.

I en slik situasjon ser Regjeringen det som en altoverskyggende oppgave gjennom sin politikk å bidra til en realistisk veg fram til våpenkontroll, nedrustning og avspenning.

Når det gjelder de opplegg for modernisering av NATOs kjernevåpen og tilbudet om forhandlinger om rustningskontroll og nedrustning som skal behandles i NATOs Ministerrådsmøte i desember, har Regjeringen lagt følgende fem punkter til grunn for sin politikk:

1. Et vedtak om modernisering vil ikke berøre norsk atomvåpenpolitikk. Kjernevåpen vil ikke bli stasjonert eller lagret i Norge.
2. På grunn av det klare forbehold som ligger i norsk atomvåpenpolitikk, må Norge legge særlig vekt på de vurderinger som gjør seg gjeldende i de medlemsland i NATO som vil bli direkte berørt av eventuelle vedtak. Disse land vil forutsette politisk støtte fra hele alliansen.
3. Vedtak om modernisering må ledsages av et tilbud om reelle forhandlinger med sikte på å oppnå rustningskontrollerende ordninger som sikrer likevekt på et lavest mulig styrkenivå.
4. De signaler som president Bresjnev kom med i sin tale i Øst-Berlin

6. oktober i år, og som senere ble gjentatt i brevene til regjeringssjefene i NATO-landene, må følges opp i utformingen av NATOs tilbud om forhandlinger.
5. Tidsrommet for et eventuelt vedtak om modernisering og fram til utplassering av våpnene må utnyttes aktivt til forhandlinger om rustningskontroll.

Regjeringen vil legge avgjørende vekt på å medvirke til ordninger som kan stanse våpenkappløpet i Europa, og som kan legge grunnlaget for å komme i gang med nedbygging av rustningene. Derfor må reelle forhandlinger komme i gang snarest mulig.

Etter Regjeringens oppfatning bør en egen gruppe med representanter på politisk plan fra medlemslandene i NATO nært følge disse forhandlinger, slik at regjeringene løpende kan vurdere utviklingen i forhandlingene og hvilke konsekvenser de bør føre til.

I møte den 18. — 19. februar 1980 vedtok landsstyret følgende uttalelser:

1. *Arbeiderpartiet foran 80-årene*

Arbeiderpartiets landsstyre har drøftet partiets situasjon ved inngangen til 80-årene og de utfordringer og muligheter som arbeiderbevegelsen vil møte i de nye ti-år.

Data-alderen og den teknologiske utvikling fører til nye problemstillinger som den samlede arbeiderbevegelse må gå inn for å løse. Like mye som før, er det i 80-årene viktig at Arbeiderpartiets og fagbevegelsens solidaritetssyn legges til grunn, Arbeiderpartiet ønsker fortsatt å stå som garantist for den fulle sysselsettingen. Partiet vil sette ressursene inn for å skape et mer menneskevennlig samfunn, der den enkelte gis muligheter til å utvikle sitt nære miljø og sine livsbetingelser i fellesskap med andre.

Med fast forankring i de lag av befolkningen som trofast har holdt fast ved Arbeiderpartiet som sitt politiske redskap, vender Arbeiderpartiet seg nå til alle grupper av folket som ser seg tjent med den solidaritetspolitikk partiet står for. Enhver som vil finne sin plass i partiet, er velkommen til innsats i arbeidet med å skape et kvalitativt bedre Norge.

Landsstyret har gjennom en bred og åpen debatt avklart de til- løp til indre motsetninger som har vært registrert, og står enig om den politikk og arbeidsform som skal samle kreftene til full innsats med sikte på stortingsvalget 1981. Landsstyret oppfordrer til full oppslutning om partiets ledelse og vil be alle partifeller om å ta fatt på de store politiske oppgaver som venter i 80-årene. Arbeiderpartiet vil fortsatt være den drivende kraft i utbyggingen av det norske samfunnet.

2. *Den økonomiske situasjon*

Regjeringen Nordli har gjennom sin økonomiske politikk lagt grunnlaget for en betydelig bedring av Norges konkurransesituasjon og en stor grad av stabilitet i det innenlandske prisnivå. Etter en lang periode med inntektsstopp står partene i arbeidslivet nå oppe i forhandlinger om nye tariffavtaler. Arbeiderpartiets landsstyre vil peke på viktigheten av at det inntektsoppgjør som nå er i gang, blir liggende innenfor de realøkonomiske rammer som foreligger. Dette setter krav til moderasjon både når det gjelder priser og lønninger. Denne moderasjon må omfatte alle grupper.

Det må være et rimelig krav at de fagorganiserte ved årets oppgjør får stabilisert sin kjøpekraft. Like viktig er det at de lavtlønte arbeidstakergrupper løftes opp på et forsvarlig nivå. Dette stiller krav om solidaritet både blant arbeidstakere og arbeidsgivere. Forslagene om lavtlønnsfond har i denne forbindelse spesiell interesse.

Gjennom det kombinerte oppgjør som det nå legges opp til, bør Staten bidra på en måte som kan føre til en realistisk økning av de lavtløntes levekår.

3. *Energimeldingen*

Arbeiderpartiets landsstyre har i sitt møte i Tønsberg 18. og 19. februar 1980 behandlet Regjeringens energipolitiske opplegg og gir sin tilslutning til de hovedretningslinjer som trekkes opp i den stortingsmelding som nå er under forberedelse.

Landsstyret vil særlig uttrykke sin tilfredshet over at Regjeringen har funnet fram til en vel avveiet balanse mellom vern av vassdrag og utbygging. Den skånsomme utbygging som Regjeringen legger opp til, vil bevare naturmiljøet i en rekke vassdrag som hittil ikke har vært vernet.

Det er landsstyrets oppfatning at Regjeringens energimelding vil være et godt utgangspunkt for en saklig debatt om vekst og vern i Norge.

Den utbyggingstakt som skisseres, vil kunne sikre en rimelig dekning av kraftbehovet for resten av vårt århundre. Samtidig må forskningen med sikte på nye energiformer forsterkes.

Regjeringens energimelding forutsetter en prisjustering på elektrisk energi med sikte på å dempe veksten i forbruket og samtidig føre fram til en utjevnet kraftpris over hele landet. Landsstyret erklærer seg enig i disse prinsipielle retningslinjer, men forutsetter en gradvis gjennomføring når det gjelder de praktiske løsninger.

4. *Alta-utbyggingen*

Følgende uttalelse vedrørende Alta-utbyggingen ble vedtatt mot 5 stemmer:

Under behandlingen av Energimeldingen har landsstyret også drøftet Alta-utbyggingen. Landsstyret konstaterer at det ikke er kommet fram nye momenter om selve utbyggingssaken siden Stortinget sist behandlet den.

Etter en samlet vurdering vil landsstyret gi sin tilslutning til at Regjeringen står fast på sitt standpunkt om en moderat utbygging av Alta-vassdraget. Regjeringen arbeider videre med spørsmålet om gjennomføring av utbyggingen.

Landsstyret slutter opp om det omfattende arbeid Regjeringen har satt i gang for å avklare samenes rettigheter og deres sosiale og økonomiske forhold.

I møte den 1. – 2. desember 1980 vedtok landsstyret denne uttalelsen:

Arbeiderbevegelsen og Arbeiderpartiets regjeringer har gjort 70-årene til en av de mest aktive reformperioder i landets historie. Sosialdemokratiske idéer setter sterkere preg på det norske samfunn enn noen gang før. Mens industrilandene har voksende massearbeidsløshet, opprettholder vi full sysselsetting.

Til sitt møte på Hamar 1. og 2. desember 1980 har landsstyret mottatt en rekke henvendelser fra partiavdelinger og enkeltmedlemmer der det blir uttrykt bekymring over den uro som har vært til stede i partiet gjennom den seinere tid.

Landsstyret har derfor drøftet denne situasjonen i stort alvor. Forhåndslagring av amerikansk militært utstyr, den økonomiske politikken og debatten om partiets ledelse er blant de spørsmål som her har vært drøftet.

Landsstyret slår fast at partiet nå må samles omkring de politiske hovedoppgavene slik de er trukket opp i forslagene til prinsippprogram og arbeidsprogram. Disse programmene skal vedtas på partiets landsmøte i april 1981, der også partiets tillitsmenn velges.

Det er bare gjennom et bredt engasjement av partiets medlemmer at vi kan gi svar på de utfordringer som oppgavene i vårt eget land, den internasjonale kald krig stiller oss overfor.

I det nye arbeidsprogrammet skal Arbeiderpartiet forme en politikk for *fred, trygghet og demokrati*.

På dette grunnlag er det partiets mål å gjenvinne den tillit som er nødvendig for valgseier og fortsatt Arbeiderparti-regjering. Bare gjennom dette kan vi føre 70-årenes viktige reformarbeid videre.

Fellesmøter

1. Den 10. mai 1979 hadde sentralstyret og Stortingsgruppa fellesmøte i Stortinget. Rolf Hansen redegjorde for bebudet melding om ny langtidsplan for Forsvaret.
2. Den 25. februar 1980 hadde LOs sekretariat, sentralstyret, Regjeringen og Stortingsgruppas styre fellesmøte i Bygningsarbeidernes Hus. Ulf Sand innledet om Den økonomiske situasjon, Tor Halvorsen om Den faglige situasjon, og Reulf Steen om Den politiske situasjon. Møtet vedtok følgende uttalelse:

«Fellesmøtet mellom Regjeringen, LOs sekretariat, Arbeiderpartiets sentralstyre og styret i Arbeiderpartiets stortingsgruppe har drøftet de store og krevende oppgaver den samlede arbeiderbevegelse er stilt overfor ved inngangen til 80-årene. Arbeiderbevegelsens hovedmål vil fortsatt være den fulle sysselsetting og videreutvikling av vårt velferdssamfunn. Vi vil arbeide for bedre miljø, mer rettferdig inntektsfordeling, økt likestilling og utvidet demokrati — både i arbeidslivet og det økonomiske liv. Den teknologiske utvikling stiller også arbeiderbevegelsen overfor nye utfordringer. Disse oppgavene og utfordringene kaller på samhold, arbeidsevne og innsatsvilje. De kan bare løses i et nært samspill mellom den faglige og politiske arbeiderbevegelse.

Det faglig-politiske samarbeidet er en livsnerve i norsk arbeiderbevegelse. Gjennom dette har en — i felles innsats — nådd resultater som har gitt mer trygghet og økt livskvalitet. Full sysselsetting er sikret — også i en periode med store problemer i den internasjonale økonomi og økende ledighet i industrilandene. Pris- og inntektsstoppen som fagbevegelsen har fulgt opp i sterk lojalitet og med stort ansvar for arbeidsplassene, har styrket norsk økonomi betydelig.

Det faglige politiske samarbeidet må styrkes ytterligere og føres videre. Det må bli enda mer omfattende og bygges ut på alle plan. Når saker av spesiell interesse for fagforbund er til behandling, er det viktig med en god kontakt mellom den politiske ledelse i departementene og ledelsen i forbundene.

Både Arbeiderpartiet og Landsorganisasjonen er talerør for de brede grupper som ser en aktiv solidaritetspolitikk som det beste svar på vår tids utfordringer. Sammen vil vi arbeide for en økt oppslutning om den faglige og politiske arbeiderbevegelse.

Utformingen av programmer og politikk vil også for neste 4 årsperiode skje i et nært samarbeid i hele arbeiderbevegelsen, gjennom en bred demokratisk prosess med åpen debatt og menings-

brytning. Det er intet tegn på svakhet. Bare gjennom en slik drøfting er det mulig å forme en samlende og offensiv politikk.

Arbeiderbevegelsen utgjør et bredt fellesskap der de ulike organisasjoner er talerør for sine medlemmer. Regjeringen baserer sin virksomhet på dette fellesskapets styrke og programmer. Fellesmøtet erkjenner at Regjeringen har et særlig ansvar for å se ulike tiltak i sammenheng og passe dem inn i den rammen som de økonomiske og politiske realiteter innebærer. På dette grunnlag er det bred enighet i arbeiderbevegelsen om hovedlinjene i den politikk som skal føres framover.

Ved Stortingsvalget høsten 1981 vil arbeiderbevegelsen stå overfor en kjempemessig utfordring. Fellesmøtet vil understreke den store betydning det har for den samlede arbeiderbevegelse at vi fortsatt har en Arbeiderparti-regjering. Fellesmøtet oppfordrer alle arbeiderbevegelsens medlemmer og sympatisører til engasjement og aktiv oppslutning om det arbeid som må til for å vinne Stortingsvalget i 1981.»

3. Den 23. juni 1980 på Sørmarka hadde sentralstyret og Regjeringen fellesmøte på Sørmarka. Odvar Nordli innledet om Den politiske situasjon, med påfølgende debatt.
4. Den 1. september 1980 hadde sentralstyret, LOs sekretariat, Regjeringen og Stortingsgruppas styre fellesmøte i Folkets Hus, Oslo. Odvar Nordli innledet om Det politiske arbeid fram til valget, med påfølgende debatt. Videre vedtok møtet følgende uttalelse i forbindelse med utviklingen i Polen:

«Fellesmøtet hilser med glede at man i Polen har nådd fram til et resultat som sikrer økte rettigheter for arbeiderne og danner utgangspunkt for oppbyggingen av en selvstendig fagbevegelse. Polen trenger nå vår solidaritet for å sikre resultatene av de siste ukers kamp. Polen spiller en sentral rolle for freden og stabiliteten i Europa. Også dette legger et ansvar på oss. Det er en plikt for alle nå å bidra til at folket i Polen selv blir i stand til å sikre en størst mulig grad av frihet og selvstendighet, og at landet settes i stand til å spille sin rolle for avspenning og fred i vår verdensdel».

Samarbeidskomitéen mellom LO og DNA

I 1979 og 1980 har Samarbeidskomitéen hatt følgende sammensetning:

Fra DNA:

Fram til landsmøtet i mai 1979: Reiulf Steen, formann, Gro Harlem Brundtland og Ivar Leveraas. I tillegg Odvar Nordli og Trygve Brateli.

Fra mai 1979: Ingen endringer.

Fra LO:

Fram til kongressen i mai 1979: Tor Halvorsen, Leif Haraldseth, Otto Totland og Tor Andreassen.

Fra august 1980: Tor Halvorsen, Leif Haraldseth, Otto Totland og Svein-Erik Oxholm.

Samarbeidskomitéen hadde 22 møter i 1979 og 15 i 1980.

Av saker som ble behandlet i perioden kan nevnes:

- Reorganisering av Strømmen Værksted.
- Tandberg-saken.
- Valgkamp-opplegget 1979.
- Prøveboring etter olje nord for 62. breddegrad.
- Situasjonen ved FI-NO-TRO A/S.
- Organiseringen av hjelpepleierne.
- Forvaltningen av Martin-hytta.
- Innstillingen vedrørende samarbeid Norol/Statoil.
- Tvisten mellom Fængselstjenestemannsforbundet og Fængselsstyret.
- Sjømannsforbundets ferieordning.
- Konesjonsbehandlingen for klorfabrikk Nye Tofte.
- Forskrifter for bedriftshelsetjenesten.
- Skattefritak for kontingent.
- Statssekretærutvalgets forslag til plan for økt innsats innenfor alkoholpolitikken.
- Sykepenger for bevegelige helligdager.
- 1. mai-feiringen.
- Bevilgning til AUF og Framfylkingen.
- DNN Aluminium i Odde.
- Statens bruk av private vakt- og rengjøringselskaper.
- Tariffrevisjonen.

- Minnesmerke over Chr. Holtermann Knudsen.
- Organisering av det faglig/politiske arbeid i kommuner og fylkeskommuner.
- Innstilling fra komitéen for videreutvikling av bedriftsdemokratiet.

Partiets representasjon i styrer og komitéer

Stortingsgruppas styre:

Ivar Leveraas.

Kvinnesekretariatet:

1979: Johs. Skeide Larsen. Varamann: Herlof Gjerde.

1980: Herlof Gjerde. Varamann: Gerd Hagen Schei.

AUFs sentralstyre:

John Sørfjordmo.

Arbeiderbladet og Aktietrykkeriet A/S:

1979: Styremedlemmer: Reiulf Steen og Jan Haldorsen. Varamenn: Ronald Bye og Grethe Johansen.

Bedriftsforsamling: Ivar Leveraas, ordfører, Hanne Grotjord, Turid Dankertsen, Astrid Murberg Martinsen. Varamenn: Freddy Pedersen, Kirsten Myklevoll.

1980: Styremedlemmer: Reiulf Steen og Bjørn Tore Godal. Varamenn: Ronald Bye og Grethe Johansen.

Bedriftsforsamling: Ivar Leveraas, ordfører, Hanne Grotjord, Turid Dankertsen, Astrid Murberg Martinsen. Varamenn: Freddy Pedersen, Kirsten Myklevoll.

Norsk Arbeiderpresse A/S:

Frank Andersen, Reiulf Steen, Per Brunvand. Varamenn: Johan Kleven, Ivar Leveraas, Olav Nilssen.

Arbeiderpressens Samvirke A/L:

Thor Bjurstrøm, formann, Ivar Leveraas, nestformann. Varamenn: Ole Moe, Johs. Skeide Larsen.

A-Lotteriets styre:

Frank Andersen, formann, Jakob Grava, Bjørg V. Bergh, Solveig Larsen. Varamenn: Herlof Gjerde, Britt Schultz, Gerd Hagen Schei, Martin Kolberg.

Lotteriservice A/S:

Frank Andersen, formann, Jakob Grava, Bjørg V. Bergh, Solveig Larsen. Varamenn: Herlof Gjerde, Britt Schultz, Gerd Hagen Schei, Martin Kolberg.

Arbeiderbevegelsens Arkiv:

1979 og 1980: Ivar Leveraas, Jakob Grava, Jan Aaboen.

Arbeidernes Opplysningsforbund:

Ivar Leveraas, Bjørn V. Bergh. Varamenn: Herlof Gjerde, Martin Kolberg.

Tiden Norsk Forlag A/S:

1979 og 1980: Frank Andersen, Ivar Leveraas. Varamann: Bjartmar Gjerde.

Styret for Oscar Torp Heimen:

Frank Andersen.

Folketeaterbygningens representantskap:

Frank Andersen, Jakob Grava. Varamann: Bjørg V. Bergh.

Samarbeidskomitéen mellom LO og DNA:

Reiulf Steen, Gro Harlem Brundtland, Ivar Leveraas, Odvar Nordli, Trygve Bratteli.

LOs Ungdomsutvalg:

1979: Martin Kolberg. 1980: Asbjørn Kristoffersen.

Faglig-politisk utvalg:

Ivar Leveraas, Georgh Lieungh, Johs. Skeide Larsen, Jan Olav Håven, Finn Kristensen, Bjørg V. Bergh. Paul Engstad gikk ut under perioden grunnet utenlandsopphold. Asbjørn Kristoffersen er utvalgets sekretær.

Arbeiderbevegelsens internasjonale Støttekomité:

Reiulf Steen, Ivar Leveraas, Leonard Larsen, Thorbjørn Jagland. Varamenn: Bjørn Tore Godal, Martin Kolberg.

Partikontoret

Pr. 31. desember 1980 var følgende fastlønte tillitsmenn knyttet til Partikontoret:

Formann Reiulf Steen
Partisekretær Ivar Leveraas
Økonomileder Frank Andersen
Kvinnesekretær Bjørg Bergh
Kommunalsekretær John Sørfjordmo
Organisasjonssekretær Herlof Gjerde
Informasjonssekretær Helge Røed
Faglig/politisk sekretær Asbjørn Kristoffersen
Sekretær Gerd Hagen Schei
Sekretær Britt Schultz
Kontorleder Jakob Grava

Stillingen som utredningssekretær har vært ubesatt siden 15. mars 1980, da Bjørn Tore Godal sluttet.

Ved Stortingsgruppas kontor var følgende sekretærer ansatt ved årsskiftet:

Gunnar Skaug
Øivind Nielsen
Åsa Solberg Larsen
Kjell Arne Bratli
Liv Eva Di Micco
Eirik Haugen
Per Overrein
Steinar Saghaug
Turid Sand
Sverre Berg Johansen, utredningssekretær
Sigmund Log, utredningssekretær

Revisjonskontoret hadde følgende besetning pr. 31. desember 1980:

Hovedrevisor Rolf Jørgensen
Revisor Arne Mangen
Revisor Ragnar Løken

Det øvrige personale ved Partikontoret var pr. 31. desember 1980:

Solveig Svendsen
Bjørg Tenmann

Solfrid Grønn
Therese Djuvan
Margit Pedersen
Olga Rudsengen
Erna Johansen
Elsa Ovesen
Ella Pedersen
Erna Pettersen
Evy Fagerlund Kristoffersen
Jorun Ottinsen
Reidun Finnbogason
Jan Støkkebo
Bjarne Habberstad
Gullborg Granli

Ved Hustrykkeriet: Kjell Wangen.

Årsmøter i fylkespartiene

Sentralstyret har vært representert med disse utsendingene på fylkespartienes årsmøter i 1979 og 1980:

Fylke:	1979:	1980:
Oslo	Tor Halvorsen	Per Kleppe
Østfold	Trygve Bratteli	Thorvald Stoltenberg
Akershus	Per Kleppe	Ivar Leveraas
Hedmark	Gro Harlem Brundtland	Odvar Nordli
Oppland	Odvar Nordli	Ronald Bye
Buskerud	Ivar Leveraas	Reiulf Steen
Vestfold	Gro Harlem Brundtland	Ulf Sand
Telemark	Reiulf Steen	Gro Harlem Brundtland
Aust-Agder	Gro Harlem Brundtland	Per Kleppe
Vest-Agder	Odvar Nordli	Reiulf Steen
Rogaland	Lars M. Skytøen	Einar Førde
Hordaland	Ivar Leveraas	Rolf Hansen
Sogn og Fjordane	Ivar Leveraas	Reiulf Steen
Møre og Romsdal	Herlof Gjerde	Gro Harlem Brundtland
Sør-Trøndelag	Bjartmar Gjerde	Gro Harlem Brundtland
Nord-Trøndelag	Reiulf Steen	Ivar Leveraas
Nordland	Reiulf Steen	Trygve Bratteli
Troms	Reiulf Steen	Bjartmar Gjerde
Finnmark	Odvar Nordli	Ivar Leveraas

Partiets distriktssekretærer

Som distriktssekretærer fungerte pr. 31. desember 1980 følgende:

Østfold	Jan M. Johansen	
Oslo	Jan Haldorsen	sluttet 15. mars 1980
	Bjørn Tore Godal	tiltrådte 15. mars 1980
	Idar Eliassen	
	Kjell Johansen	
	Freddy Pedersen	
	Tone F. Nordenborg	
Akershus	Asbjørn Kristoffersen	sluttet 1. nov. 1979
	Hans Kjelsrud	tiltrådte 1. des. 1979
	Per-Kristian Finstad	tiltrådte 23. juni 1980
Hedmark	Martin Hoff	
	Eli Andreassen	sluttet 1. oktober 1979
Oppland	Bjørn Næss	
Buskerud	Morten Hammerstad	
Vestfold	Willy Gundersen	
Telemark	Olav Vee-Haugen	
	Karl Erik Høegh	har engasjementsst.
Aust-Agder	Fritz Y. Jenssen	
Vest-Agder	Aasmund Mykland	
Rogaland	Björg Hermansen	sluttet 1. juni 1980
	Tore Nordtun	tiltrådte 1. juni 1980
Hordaland	Vigdis Ravnøy	
	Per Mundal	
Sogn og Fjordane	Per Bjarne Molnes	
Møre og Romsdal	Edvin Hugo Pedersen	
Sør-Trøndelag	Odd Kvam	
	Rolf Antonsen	
Nord-Trøndelag	Fredrik Hveding	
Nordland	Hans H. Hansen	
	Svein-Erik Risto	
Troms	Halvard Brattli	
	Oddvar Hanssen	har engasjementsst. under Brattlis perm.
Finmark	Hans Kjelsrud	sluttet 30. nov. 1979
	Ove K. Larsen	tiltrådte 1. nov. 1979

Organisasjonssaker

Arbeidet i første del av perioden var konsentrert om kommune- styre- og fylkestingsvalget 1979. Programarbeidet, nominasjonen, planlegging og gjennomføring av valgkampen er store og omfattende oppgaver som krevde full innsats av alle ledd i organisasjonen. Etter kommune- og fylkestingsvalget i 1979 har hovedvekten vært lagt på å styrke organisasjonen og på debatten om partiets prinsipp-program.

Arbeidet i fylkespartiene

Det har vært god kontakt og godt samarbeid med fylkespartiene. Representanter fra landspartiet har gjennomført en rekke besøk og deltatt i møter av forskjellig slag i fylkene. Inntrykket er at de aller fleste fylkespartiene arbeider godt, og at dette også er tilfellet for flertallet av kommunepartiene. Det framgår av årsmeldingene fra fylkespartiene at opprustning av partiorganisasjonen og medlemsverving har vært høyt prioriterte arbeidsoppgaver ved siden av valg-arbeidet. Flere av fylkespartiene har også hatt god tilgang på nye medlemmer.

Organisasjonens arbeid 1979—80

Umiddelbart etter kommunestyre- og fylkestingsvalget 1979 utarbeidet partikontoret et opplegg for de oppgaver organisasjonen måtte legge hovedvekten på fram til stortingsvalget 1981. I dette ble tatt opp oppgaver og arbeidsmetoder i lag, kommunepartier og fylkespartier, med vekt på organisasjonsarbeidet generelt. Aktivisering av flere medlemmer, skolering, utadvendt virksomhet, ungdomsarbeidet, kvinnebevegelsen, kommunalt arbeid, faglig-politisk samarbeid, partiets økonomi, informasjonsarbeidet og programarbeidet.

Opplegget ble drøftet med distriktssekretærene før det ble sendt ut. I oppfølgingen ble det holdt konferanser i fylkespartiene med del-takelse fra kommunepartiene. Landspartiet var representert på de fleste av disse konferansene.

Programarbeidet

Våren 1980 ble debattopplegget for partiets prinsippprogram sendt ut til alle ledd i organisasjonen. Reaksjonene som kom inn ble sendt Prinsippprogramkomitéen. Forslaget til nytt prinsippprogram ble pre-sentert høsten 1980 og er nå ute til behandling i organisasjonen.

Forslaget til nytt arbeidsprogram er også ute til debatt etter at det ble lagt fram i første halvdel av desember 1980.

Ungdomsarbeidet

I samarbeid med AUF tok landspartiet ved årsskiftet 1979/80 opp spørsmålet om partiets ungdomsarbeid med fylkespartiene. Hensikten var å få klarlagt situasjonen i hvert fylke, hvordan samarbeidet mellom fylkespartiene og AUFs fylkeslag fungerte, og hva som i fellesskap kunne gjøres for å øke tilslutningen av unge medlemmer til partiet og fylkingen.

Det ble holdt møter mellom styrene i fylkespartiene og AUFs fylkeslag i alle fylkene i løpet av 1980. AUF og landspartiet deltok i alle disse møtene.

Det er av avgjørende betydning at dette arbeidet følges opp i kommende periode.

Vervearbeidet

I opplegget for organisasjonsarbeidet ble det lagt vekt på vervearbeidet, reorganisering og dannelsen av nye lag. Flere fylkespartier har hatt vervekampanjer gående.

Landspartiet har et eget opplegg for premiering av slik innsats. Dette har lagene benyttet i sitt arbeid.

«Vestfold-uka»

Etter initiativ fra partikontoret ble det i samarbeid med Vestfold Arbeiderparti lagt opp til en aktivitetsuke i Vestfold i dagene 7.—14. september 1980.

Utgangspunktet var å engasjere alle ledd i partiet i fylket i en konsentrert innsats i et begrenset tidsrom. Fylkespartiet i samarbeid med LOs og AOFs distriktskontorer ledet arbeidet. Fra landspartiet deltok Jakob Grava, Asbjørn Kristoffersen, Helge Røed og Gerd Hagen Schei i styringsgruppa.

Landsstyrets møte 6.—7. september 1980 ble holdt i Tønsberg. Alle som deltok i landsstyrets møte deltok i arrangementer over hele fylket søndag kveld 7. september. Dette markerte åpningen av aktivitetsuka.

Trykksaker

Det ble i løpet av uka gitt ut følgende løpesedler:

- «DNA er ditt parti og tar ditt parti»
- «Dette er AUF i Vestfold»

- «Rosemarsjen»
- «Skolen vår»
- «Økonomi»
- «Industripolitikk og sysselsetting»
- «Bolig og nærmiljø»
- «LO og DNA samarbeid – arbeiderbevegelsens styrke»

Tema-møter

eller konfrontasjonsmøter med Høyre ble holdt om Skolepolitikk, økonomisk politikk, industri og sysselsetting, bolig og nærmiljø, og med Senterpartiet om landbrukspolitikk. I disse møtene deltok sentrale politikere, henholdsvis Einar Førde, Ulf Sand, Lars Skytøen, Gro Harlem Brundtland og Oskar Øksnes.

Andre partimøter

Det ble holdt 14 møter i kommunepartiene med sentrale innledere.

Skolene

Særlig vellykket var de møter som ble holdt ved de videregående skoler:

- Larvik Gymnas m/Einar Gerhardsen
- Sandefjord Gymnas m/Einar Gerhardsen
- Nøtterøy Gymnas m/Einar Gerhardsen
- Horten Gymnas m/Einar Gerhardsen
- Horten Gymnasiesamfunn m/Einar Gerhardsen
- Sandefjord Gymnas m/Einar Førde
- Holmestrand videregående skole m/Einar Førde
- Sande videregående skole m/Einar Førde
- Hof ungdomsskole m/Einar Førde
- Holmestrand ungdomsskole, foreldremøte
- Tønsberg Gymnas m/Grethe Knudsen
- Tønsberg Yrkesskole m/Grethe Knudsen

I alt kom partiet på denne måten i kontakt med over 3000 lærere og elever.

Institusjoner

Det ble arrangert møter og treff på en rekke institusjoner som aldershjem, sykehjem, eldresenter, daghjem og ungdomsklubber.

Arbeidsplassbesøk

ble gjennomført ved alle større arbeidsplasser, i alt 107 arrangementer (jfr. avsnittet om faglig/politisk utvalg).

Underholdning

Det ble under hele uka lagt vekt på å gi møter o.l. et lett preg. Til disposisjon for underholdning hadde en:

AOFs sang- og musikkgruppe
AUFs gruppe, Nøtterøy
AUFs gruppe, Sande
Hans Colin, Sverige

Til sammen hadde disse gruppene 32 fremføringer.

«Rosemarsjen»

Aktivitetsuka ble avsluttet 14. september. Dette ble markert med en 5 km lang marsj med utgangspunkt og ankomst ved Messehuset i Tønsberg. I alt deltok 250 i marsjen.

Sluttord:

I stor grad oppnådde en det tilsiktede med denne aktivitetsuka. For det første fikk vi aktivisert lagene og kommunepartiene i en ellers stille periode. Apparatet ble mobilisert, noe som ga en prøve på slagkraften, og avdekket svakheter som det blir tid til å rette opp før valgkampen. Partiet kom i direkte kontakt med velgergrupper som en ellers ikke ville fått. Vi fikk oppmerksomhet i aviser, radio og TV.

Uka ble en utadventd markering og en innadventd opprustning.

Sekretærkonferanser

Det er i perioden holdt fire konferanser for partiets distriktssekretærer:

*Sekretærkonferanse 21. – 22. januar 1979
på Randsvangen, Jevnaker.*

Program:

1. Arbeidsoppgavene framover v/Ivar Leveraas.
2. Aktuelt Perspektiv v/Johs. Skeide Larsen.
3. Volvo-avtalen v/Bjartmar Gjerde.

*Sekretærkonferanse 23. – 26. oktober 1979
på Olrud Auto-Rast, Hamar.*

Program:

1. Status etter valget v/Ivar Leveraas.
2. Den politiske situasjon v/Reiulf Steen.
3. Opplegget til nytt prinsippprogram v/Einar Førde.

4. Våre organisasjonsmessige oppgaver fram til 1981 v/Ivar Leveraas.
5. Aktuelle spørsmål v/Odvar Nordli.

*Sekretærkonferanse 15. – 18. juni 1980
på Strand Hotell, Fevik.*

Program:

1. Partiets ungdomsarbeid v/Martin Kolberg.
2. Partiets forhold til «de nye grupper» v/Bjørn Tore Godal.
3. Fagbevegelsens arbeid fram mot LO-kongressen og stortingsvalget 1981 v/Yngve Haagensen.
4. Valgkampen 1981 v/Ivar Leveraas.
5. Massemedia – hvordan bruker vi dem? v/Helge Røed.
A-pressens oppgaver og plass i bevegelsen v/Arvid Jacobsen.
6. Den politiske situasjon v/Reiulf Steen.

*Sekretærkonferanse 23. – 27. november 1980
på Røros Turisthotell.*

Program:

1. Politiske hovedspørsmål i valgkampen v/Reiulf Steen.
2. Hva skjedde i 70-åra? v/Henry Valen.
3. Forslag til nytt arbeidsprogram v/Ivar Leveraas.
4. «Vestfold-uka» v/Willy Gundersen.
5. Valgkampen v/Ivar Leveraas.
6. Politisk studiearbeid og «Samfunnsdebatten» v/Rolf Kr. Larsen.
7. Kulturarbeidet i AOF v/Alf Frotjold og Gunnar Gregersen.

Studievirksomheten

Studievirksomheten i Arbeiderpartiet har i de to siste åra foregått i meget nært samarbeid med de lokale AOF-foreninger.

Den tradisjonelle studievirksomheten har også i denne periode vært forsøkt konsentrert om lokalpolitikk og organisasjonskunnskap.

Hele arbeiderbevegelsen har i stor grad også vært opptatt av den store studieaksjonen «Inn i 80-åra».

A-skolen er utgangspunktet for den politiske skoleringen.

Det er igangsatt spesielle prosjekter i forbindelse med samfunnsdebatten for å utvide informasjonsfeltet og interessen for samfunns-spørsmål.

Det har i perioden vært arrangert en rekke ukekurs/helgekurs o.l. i kommunalkunnskap og organisasjonskunnskap.

Det politiske studiearbeidet samordnes gjennom det politiske utvalg i AOF, som har hatt følgende sammensetning:

Herlof Gjerde, DNA, formann
Rolf Kr. Larsen, AOF, sekretær
Esten Haaker, AOF
Odd Harald Røst, LO
Björg Bergh, DNAs kvinnesekretariat
Anne Lise Bakken, AUF
John Sørfjordmo, DNA

Studieaksjoner

Studieaksjonen «Vi bygger landet» pågikk i to etapper og var et faglig/politisk studieopplegg. Fra høsten 1978 gikk AOF ut med tilbudet til hele arbeiderbevegelsen.

Studieaksjonen «Vi bygger landet» konsentrerte seg om 3 hovedområder:

1. Faglig studiearbeid
2. Politisk studiearbeid
3. Aktuell samfunnsdebatt

I perioden ble det igangsatt en ny studieaksjon med tittelen «Inn i åtti-åra». Studieaksjonen er dels et ledd i den alminnelige samfunnsdebatt og dels i valgkampen.

Hovedtema i tilbudet om å delta i samfunnsdebatten er:

- Tre viktige områder:
— Solidaritetsbegrepet

- Det norske Arbeiderpartiets programdebatt
- Debatten om LOs nye handlingsprogram

Både DNA og LO har gått ut gjennom sine organisasjoner, men AOF deltar i diskusjonene ved å starte studieringer på lokalplanet enten i samarbeid med de respektive lokale organisasjoner eller i egen regi.

Tema 1: «Solidaritet vårt felleseie — oss mennesker imellom» — er et hefte hvor vi tar opp til debatt dagliglivets og samfunnets krav til solidaritet og forståelse.

Tema 2: «Prinsipp- og arbeidsprogramdebatten» fram til landsmøtet 1981.

Tema 3: «LOs handlingsprogram» som skal vedtas på kongressen i 1981.

Øvrige tilbud i samfunnsdebatten omfatter:

- «Det er oss det gjelder». Et arbeidshefte for folk på arbeidsplassen for å sette fingeren på samfunnsproblemer.
- «Åpen avis». Et minikurs i avisdebatt for alle de som ønsker å lære noe mer om hvordan vi best mulig skal kunne delta i avisenes debattsider.
- «Valgkamp 1981». En pakke med arbeidshefter om organisering og argumentasjon i den kommende valgkamp. DNA/AOF har i fellesskap laget dette og der også et slikt opplegg som en del av samfunnsdebatten.
- «Faglig-politisk samarbeid».
- «Sangen og musikken i arbeiderbevegelsen».
- «Norsk politikk foran 80-åra».
- «Flernasjonale selskaper — en faglig og politisk utfordring».
- «Ny økonomisk verdensordning».
- «Global utjevning — ikke barmhjertighet, men rettferdighet».
- «Hva er familiepolitikk?»
- «Barn — hjem — samfunn».
- «Kort om trygd».
- «Alkohol i Norge».
- «NRK — hva NÅ?»
- «Finnmarksvidda».
- «Datapolitikk».
- «Læringspolitikk».
- «Første Mai».

For 1981 og fram til valget legges hovedvekten på VALGKAMPARBEIDET, DISKUSJONEN OM NYTT ARBEIDSPROGRAM FOR DNA og FAGLIG-POLITISK SAMARBEID.

A-skolen:

Del 1 inneholder følgende kurstilbud:

«Arbeiderbevegelsen i Norge» — et nøkkelkurs.

Kurset gir innføring i arbeiderbevegelsens idégrunnlag og perspektiver. Arbeiderbevegelsens faglige og politiske målsettinger.

«Demokratisk sosialisme».

Dette er et debatt- og studiehefte som tar for seg følgende hoved-avsnitt: Det norske samfunnet, Fortid og nåtid, Makthavere, Frihet, likeverd, solidaritet og sosialisme. Studieopplegg om vår ideologi.

Studierettledning på partiprogrammet.

Til Arbeiderpartiets program for perioden er skrevet et studierett-leingshefte.

Del 2 om kommunalpolitikk inneholder:

«Grunnkurs for kommunalt folkevalgte» med tilleggsheftet

«Partiet og lokalpolitikken».

«Emnehefter for kommunale styrever og råd»:

1. Skolestyrekurs

Samlet i et hefte på ca. 30 sider med følgende innhold:

Lover og reglement av betydning for skolestyret.

Lokal skolepolitikk er et tilleggshefte med noen politiske vurderinger og gruppeoppgaver på skolestyrekurset som øvelse i skolestyrearbeid.

2. Sosialstyrekurs

Samlet i et hefte på ca. 50 sider som inneholder:

Sosialstyret, Forholdet til andre folkevalgte organer, Sosialadministrasjonen, Sentrale organer, Lov om sosial omsorg, Særlovene, Forvaltningslovene, Reformene.

Lokal sosialpolitikk er et tilleggshefte med politiske vurderinger og gruppeoppgaver som øvelse for arbeidet i et sosialstyre.

3. Bygningsrådskurs

Samlet i et hefte på ca. 50 sider som tar for seg følgende:

Lover av betydning for Bygningsrådet, Bygningsrådets ansvar og myndighet, Bygningsrådets forhold til andre organer. Lokal planlegging er et tilleggshefte med politiske vurderinger og gruppeoppgaver som øvelse for arbeidet i et bygningsråd o.l.

4. Kommunal økonomi. Kurshåndbok

Dette er et omfattende hefte på ca. 200 sider som tar for seg de vesentlige sider ved kommunal økonomi, budsjettering osv. Budsjett og lokalpolitikk er et kortfattet politisk tilleggshefte med gruppeoppgaver og forsøk på politiske avklaringer i forhold til planlegging og budsjettering.

5. *Kulturstyrekurs*

Heftet tar for seg kulturstyrets vesentligste oppgaver formelt og reellt.

Lokal kulturpolitikk er et tilleggshefte med politiske vurderinger og gruppeoppgaver som en øvelse i arbeidet i lokale kultursty-
rer.

Del 3 om organisasjonskunnskap inneholder:

«Møteboka – grunnkurs i organisasjonskunnskap».

Dette er et «begynnerkurs» i organisasjonskunnskap.

Emnehefter om organisasjonskunnskap:

1. *Møteledelse*

Heftet tar for seg møte- og avstemningsregler med gruppeopp-
gaver for ringen.

2. *Planlegging og saksbehandling*

Planlegging i foreningsarbeidet er det vesentlige i dette heftet
med stor vekt på grundig saksbehandling, både politisk og or-
ganisasjonsmessig.

3. *Sekretæren i arbeid*

Heftet tar for seg sekretærarbeid, brevskrivning, protokollføring
og andre viktige sider av dette området i foreningslivet.

4. *Studiearbeid*

Studiearbeidet i sin alminnelighet, tips om planlegging og aktivi-
sering tas opp i dette heftet.

5. *Praktisk informasjonsarbeid*

Heftet tar for seg de viktigste sider ved intern og ekstern in-
formasjon som et ledd i et godt foreningsarbeid.

Det arbeides nå med en revisjon av hele A-skolen med sikte på å få
et opplegg klart til høsten 1981.

Medlemsbevegelsen 1979—80

Vi vil minne om at det i 1974 ble løpt storm mot det kollektive medlemskapet. Det førte til at vi det året bare kunne registrere 130 489 medlemmer. Vi har siden 1974 hatt et målbevisst arbeid i gang for å erstatte det tapte kollektive medlemskapet med direkte tilmeldte medlemmer.

I 1976 hadde vi 143 934 medlemmer, i 1977 152 935, og det samme i 1978. Som det framgår av tabellen økte vi i 1979 til 158 724 medlemmer. Tallet for 1980 er ikke endelig. På grunn av at landsmøtet holdes tidligere enn vanlig, har vi ennå ikke fått med alle kontingentrestanser.

Erfaringsmessig vet vi at det ligger ute i systemet oppgjør som først kommer inn senere. Vi vurderer det slik at vi nå har ca. 160 000 medlemmer, og at vi har vunnet tilbake det antall vi mistet ved angrepene på det kollektive medlemskapet.

FYLKER	Antall kommuner	Kommunepartier	Partiavdelinger	Medlemmer 1978	Medlemmer 1979	Derav kollektivt tilmeldte	Medlemmer 1980	Derav kollektivt tilmeldte
Østfold	25	25	127	11 094	11 322	8 614	11 040	6 480
Akershus	23	22	136	9 333	9 445	1 959	9 639	2 110
Hedmark	23	23	159	11 578	12 447	1 518	12 502	1 692
Oppland	26	25	109	8 865	11 231	1 819	9 154	1 694
Buskerud	21	21	146	7 134	7 820	2 223	7 380	2 350
Vestfold	21	20	72	7 320	7 237	2 913	7 298	2 839
Telemark	18	17	120	6 841	7 359	1 526	6 742	1 152
Aust-Agder	19	19	14	2 758	2 986	535	2 935	550
Vest-Agder	15	15	25	2 942	3 138	649	3 178	649
Rogaland	26	24	55	5 826	6 094	2 602	6 038	2 489
Hordaland	34	33	21	7 534	7 561	2 002	7 460	2 077
Sogn og Fjordne	26	26	26	4 858	4 966	1 429	5 012	1 503
Møre og Romsdal	38	37	88	5 955	6 140	1 090	5 695	513
Sør-Trøndelag	25	25	126	8 965	8 589	1 680	8 774	1 772
Nord-Trøndelag	24	24	87	4 787	5 286	203	4 775	141
Nordland	45	45	115	7 246	7 389	381	6 472	498
Troms	25	24	93	4 194	3 659	0	3 972	0
Finnmark	20	20	56	3 460	3 294	0	2 871	0
Oslo ¹⁾	1	1	56	32 432	32 761	21 216	32 570	20 819
Sum	454	446	1 631	153 032	158 724	52 359	153 507	49 328

¹⁾ Oslo Arbeiderparti:

40 daglige avd.

62 kollektivt tilmeldte avd.

56 bostedslag

Kommunalt arbeid

Landskommunalutvalget

Fram til desember 1979 hadde utvalget slik sammensetning:

Rolf Hansen, formann, Leif Aune, Gro Harlem Brundtland, Norvald Strand, Arne Born, Kirsten Myklevoll, Arvid Berglind, Irene Jansen, Oddrunn Pettersen, Bjørn Olsen og Inge Stålesen, sekr. Disse fungerer som arbeidsutvalg.

Valgt av fylkespartiene:

John Karlsen, Østfold, Odd Wivegh, Oslo, Jan Terjer Hanssen, Akershus, Frithjov Nilsen, Hedmark, Knut Korsæth, Oppland, Erik Dalheim, Buskerud, Elna Sundberg, Vestfold, Helge Føreland, Telemark, Kjellfrid Stiansen, Aust-Agder, Sigurd Verdal, Vest-Agder, Bjørn Tunheim, Rogaland, Olav Espe Kvestad, Hordaland, Ragnar Juell Morken, Bergen, Anders Lunden, Sogn og Fjordane, Arve Berg, Møre og Romsdal, Kristian Dimmen, Sør-Trøndelag, Knut Aalberg, Nord-Trøndelag, Elnar Bårdsen, Nordland, Arnold Winther Johansen, Troms og Lars Bakken, Finnmark.

Inge Stålesen fratrådte stillingen som kommunalsekretær høsten 1979 og John Sørfjordmo overtok denne stillingen fra 30. oktober 1979.

I møte 10. desember 1979 foretok sentralstyret nyoppnevning av utvalget. Utvalget består nå av følgende:

Oppnevnt av sentralstyret:

Kirsten Myklevoll, formann, John Sørfjordmo, sekretær, Oddrunn Pettersen, Arne Born, Inger Louise Valle, Knut Korsæth, Ingeborg Botnen, Sverre Fr. Fjeld, Arvid J. Johnsen, Norvald Strand, Rolf Hansen, Mai Britt Jansen.

Disse fungerer som arbeidsutvalg.

Valgt av fylkespartiene:

Knut Pettersen, Østfold, Odd Wivegh, Oslo, Jan Terjer Hanssen, Akershus, Kjell Håkonsen, Hedmark, Knut Korsæth, Oppland, Erik Dalheim, Buskerud, Ernst Wroldsen, Vestfold, Aslak Versto, Telemark, Knut Nordbø, Aust-Agder, Sigurd Verdal, Vest-Agder, Bjørn Tunheim, Rogaland, Arthur Rydland, Hordaland, Bengt Martin Olsen, Bergen, Abraham Øvrebotten, Sogn og Fjordane, Arve Berg, Møre og Romsdal, Kristian Dimmen, Sør-Trøndelag, Knut Aalberg, Nord-Trøndelag, Elnar Bårdsen, Nordland, Arnold Winther Johansen, Troms og Alf Birger Olsen, Finnmark.

På grunn av nyvalg i styret for Norske Kommuners Sentralforbund oppnevnte sentralstyret i møtet 13. august 1980 Arvid Berglind, Buskerud, som medlem av Landskommunalutvalgets arbeidsutvalg.

Etter Regjeringsskiftet oktober 1980 har kommunalminister Harriet Andreassen overtatt etter Inger Louise Valle i arbeidsutvalget.

Arbeidsutvalget har i perioden hatt 8 møter og behandlet 50 saker. Det har i tillegg vært holdt 2 Landskommunalkonferanser.

Til Landskommunalkonferansen innkalles foruten arbeidsutvalget og fylkespartienes representanter også A-gruppen i Stortingets Kommunalkomit e og partiets ledelse.

Blant de saker som har v ert behandlet bør nevnes:

Planleggingsloven.

Lov om medbestemmelse for ansatte i offentlig virksomhet.

Nemndstrukturen i kommunene.

Hovedkomit een, videreføring av arbeidet med reformene i lokalforvaltningen.

Ny Viltlov.

Kommunal konomiske problemer.

UTVALG:

«De inneklemt e byers problem».

P a initiativ fra Landskommunalutvalget oppnevnte sentralstyret i september 1980 et utvalg for   se p a de inneklemt e byers problem.

Mandat for utvalget:

Med utgangspunkt i den arealknapphet som en del av v are sm a og mellomstore kommuner st ar overfor, bes utvalget utrede de problemer dette medfører, og komme med forslag om hvordan disse problemer b r løses.

Utvalget har denne sammensetning:

Inger Pedersen, formann, Thorvald Gressum, Sarpsborg, Knut Kors eth, Lillehammer, Gunnar Ellefsen, Larvik, Villy Jensen, Horten, Ivar Torbjørnsen, Tune, Ragnar Pettersen, Fredrikstad, Eldrid Barland, Tønsberg, Knut Nordbø, Arendal, sekretær.

Utvalget har hatt 2 møter. Utvalget regner med   avgi innstilling i løpet av høsten 1981.

«De folkevalgt e arbeidsvilkår».

Arbeidsutvalget oppnevnte p a initiativ fra sentralstyret i sitt møte 15. oktober 1980 et utvalg som skal vurdere alle sider ved de folkevalgt e arbeidsvilkår.

Utvalgets sammensetning:

Fredrik Hoffmann, Oslo, formann, Solveig Hammerfjell, Akershus, sekretær, Torleiv Kårstad, Hedmark, Solveig Bredal Thorsen, Oslo, Knut Kors eth, Oppland.

Utvalget har hatt 2 møter.

Fylkenes kommunalutvalg

Arbeidsutvalget har lagt stor vekt p a   stimulere fylkenes kommunalutvalg til større aktivitet. Arbeidsutvalget har sendt ut Stortingsmeldinger og notater fra saksområder som en har bedt om uttalelser p a. De fleste fylkers kommunalutvalg har reagert positivt p a henvendelsene.

Norske Kommuners Sentralforbund

Sentralforbundet holdt sitt landsting 1. – 6. juni 1980.

Formannen i Landskommunalutvalget, Kirsten Myklevoll, var til stede under konstitueringen av vår gruppe. Kommunalsekretær John Sørjordmo var til stede på alle gruppemøter under Landstinget. Videre var Ivar Leveraas og Herlof Gjerde til stede under deler av Landstinget.

Landskommunalutvalget hadde ansvaret for at A-gruppen kom sammen til konstituerende møte, for valg av gruppestyre og valgkomité.

Arbeidsutvalget hadde innstilt på at Norske Kommuners Sentralforbunds styre fikk en rimelig landsdelsrepresentasjon.

Arbeiderpartiets gruppe i styret har fra juni 1980 slik sammensetning:

Arvid Berglind, Buskerud, Ingeborg Botnen, Telemark, Jorunn Giske, Sør-Trøndelag, Aud Haukland, Rogaland, Arnulf Olsen, Finnmark, Odd Wivegh, Oslo.

A-gruppens vararepresentanter:

Arvid Nyberg, Hedmark, Arvid Lillehaug, Sogn og Fjordane, Oddvar Olsen, Østfold, Helge Jacobsen, Troms, Reidun Romfo, Møre og Romsdal, Gunnar Solum, Nord-Trøndelag.

Styret i Norske Kommuners Sentralforbund består av 15 representanter, derav har Arbeiderpartiet 6.

Fagutvalg:

Havneutvalg, Kommunalteknisk Utvalg, Kursutvalg, Lønns- og Personalutvalg, Skole- og Kulturutvalg, Sykehusutvalg, Sosialutvalg, Energiutvalg.

Foran alle styremøter holdes det utvidete gruppemøter hvor det i tillegg til styrets medlemmer blir innkalt en del av Landstingets A-gruppestyre, Landskommunalutvalgets formann, formann i Hovedkomitéen og en representant fra Norsk Kommuneforbund.

Enn videre holdes det gruppemøter i forbindelse med fagutvalgenes møter. Protokoller fra fagutvalgenes gruppemøter sendes gruppeførereren i styret.

Hovedkomitéen for reformene i lokalforvaltningen

Ved Kongelig Resolusjon av 29. oktober 1971 ble det oppnevnt en Hovedkomité for samordning og forberedelse av reformene i lokalforvaltningen. Hovedmålsettingen for komitéen har vært desentralisering og demokratisering forbundet med en praktisk og effektiv administrasjonsordning.

Hovedkomitéen har ved utgangen av 1979 avgitt 16 trykte delutredninger i NOU-serien.

Videre har komitéen gitt en lang rekke uttalelser og forslag i enkeltsaker.

Blant utredningene er det grunn til å merke seg NOU 1974 — 53, «Mål og retningslinjer for reformene i lokalforvaltningen». Disse prinsipielle retningslinjene har Regjeringen og Stortinget i alt vesentlig sluttet seg til, og de er av fundamental betydning for det videre reformarbeidet.

Hovedkomitéen har utført sitt hovedoppdrag ifølge mandatet, og Regjeringen har besluttet at komitéen omorganiseres fra 31. desember 1980.

I Statsråd 12. desember 1980 ble den nye Hovedkomitéen for Lokalforvaltningen etablert med virkning fra 1. januar 1981.

Den nye Hovedkomitéen har 11 medlemmer og Arbeiderpartiets gruppe består av følgende:

Knut Korsæth, Oppland, formann, Arne Born, Norsk Kommuneforbund, Walborg Krosshaug, Oslo, Kirsten Myklevoll, Troms, Arthur Rydland, Hordaland.

I forbindelse med Hovedkomitéens møter holdes det gruppemøter hvor A-fraksjonen i Stortingets Kommunalkomité og kommunalsekretæren møter.

Norsk Kommuneforbund og Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund

Det har i perioden vært god kontakt mellom partiet og de nevnte forbund. Forbundene blir holdt orientert om saker som behandles både i Norske Kommuners Sentralforbund og i Landskommunalutvalget. Det er utarbeidet en felleserklæring om personalpolitikk som er godkjent av de nevnte fagforbund og Landskommunalutvalget.

Når det har vært ønskelig har kommunalsekretæren deltatt i og arrangert møter både med den politiske ledelse i departementene og med våre stortingsrepresentanter.

Det er holdt felleskonferanser mellom Norsk Kommuneforbund og Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund og fylkespartiene i alle fylker hvor hovedprinsippene i felleserklæringen er drøftet. På konferansen har forbundene og partiet sentralt vært representert.

Kommunalkontoret

har i den utstrekning det har vært mulig holdt kontakten med fylkes- og kommunepartiene. Arbeidsoppgavene har vært mange, men de fleste kan sies å være aktuelle lokalpolitiske spørsmål og organisatoriske oppgaver knyttet til partigruppenes arbeid og kontakten mellom dem og partiorganisasjonen.

I perioden har det vært en lang rekke tilfeller hvor det har vært nødvendig å formidle kontakt mellom kommune- og fylkespartiene og den politiske ledelsen spesielt i Kommunaldepartementet, Miljøverndepartementet og Industridepartementet.

Statsstøtten til de politiske partiene

Den totale bevilgning til de politiske partienes sentrale organisasjoner ble både for 1979 og 1980 satt til 21 millioner kroner.

Samtidig fastholdt Stortinget sitt vedtak fra høsten 1977 om en sperre på 2,5 prosent. Det vil si at partier som ikke oppnådde minst 2,5 prosent i velgeroppslutning falt utenom tildelingen.

Dette førte til at de partier som fikk andel i bevilgningen alle hadde en noe høyere tildeling enn deres prosentvise oppslutning skulle tilsi. Det norske Arbeiderparti fikk som sin andel kr. 9 299 010,— for 1979 og kr. 9 299 010,— for 1980. Til sammen for landsmøteperioden kr. 18 598 020,—.

Av dette beløpet ble det til sammen for 1979 og 1980 overført til AUF sp., deres andel kr. 1 092 855,—.

Sentralstyret vedtok i 1979 å oppheve ordningen med egen regnskapsførsel for bruk av statsmidlene. Dette førte til at også komitéen som hadde som oppgave å foreslå midlene fordelt, ble oppløst.

I stedet er bevilgningen fra Staten tatt direkte inn i partiets regnskap. Denne rent administrative endringen har ikke ført til noen endring når det gjelder bruken av midlene som bevilges av Staten.

Bruken av partiets samlede inntekter framgår av regnskapet for perioden.

Støtte til lokalt politisk arbeid

Velgerstøtten til fylkespartiene og kommunepartiene ble vedtatt med et likt beløp både for 1979 og 1980 slik:

	1979	1980
Velgerstøtte fylkespartier pr. velger	kr. 4,—	kr. 4,—
Velgerstøtte kommunep. pr. velger ..	kr. 4,—	kr. 4,—
Velgerstøtte utbetalt til fylkespartier til bruk for ungdomsarbeid	kr. 1,10	kr. 1,10

Til fylkestingsgruppene ble gitt følgende støtte:

	1979	1980
Gruppestøtte	kr. 6100,—	kr. 6100,—

I tillegg kom for begge år
kr. 1230,— pr. representant

Støtte til kommunestyregruppene:

	1979	1980
Gruppestøtte	kr. 750,—	kr. 750,—

Dessuten for begge år et tillegg
pr. representant på kr. 250,—

Faglig/politisk utvalg

Utvalget har i årene 1979 og 1980 hatt følgende sammensetning:

Tor Aspengren, LO, formann
Einar Strand, LO
Håkon Ødegaard, LO
Ivar Leveraas, DNA
Johs. Skeide Larsen, DNA
Paul Engstad, DNA (fram til våren 1980)
Bjørg Bergh, DNAs kvinnesekretariat
Georg Lieungh, AOF
Finn Kristensen, Stortingsgruppas faglig/politiske utvalg
Ove Larsen, AUF, til 31. januar 1980, fra 1. februar 1979
Jan Olav Håven, AUF

Sekretær: Til 30. oktober 1979, John Sørfjordmo, fra 1. november 1979, Asbjørn Kristoffersen.

Utvalgets virksomhet

Faglig/politisk utvalg har i perioden holdt 5 møter og behandlet 28 saker.

Også i denne perioden har utvalget lagt stor vekt på å bidra til økt aktivitet i det faglig/politiske arbeidet på fylkesplan. Både i 1979 og 1980 har samtlige fylkers faglig/politiske utvalg fått økonomisk støtte til sin ordinære virksomhet på bakgrunn av innsendte aktivitetsplaner for hele budsjettåret.

Sekretæren og andre representanter for faglig/politisk utvalg har deltatt på en rekke faglig/politiske ukekurs og konferanser ute i fylkene, hvor bl.a. de nye mønsterreglene for faglig/politisk utvalg har vært et sentralt tema.

Nevnte mønsterregler ble behandlet og godkjent av Samarbeidskomitéen LO/DNA i november 1979. I henhold til mønsterreglene er nå det sentrale faglig/politiske utvalget et underutvalg av Samarbeidskomitéen.

Det har i perioden vært holdt en del kontaktmøter mellom fagforbundene, Landsorganisasjonen og representanter for Regjeringen og partiets ledelse. Bl.a. i forbindelse med framleggningen av statsbudsjettene og Energimeldingen. Høsten 1980 ble det også arrangert uformelle kontaktmøter mellom statsminister Odvar Nordli og forbundsformennene.

Valgkampen 1979

Valget i 1979 var som kjent et lokalvalg, noe som medførte at Faglig politisk utvalg ikke var så involvert i valgkampen som ved et stortingsvalg, men utvalget oppfordret de faglig/politiske utvalgene på fylkes- og kommuneplanet om å delta aktivt både i programbehandlingen, nominasjonsprosessen og de lokale valgkampaktivitetene.

I samarbeid med Sør-Trøndelag Arbeiderparti arrangerte Faglig/politisk utvalg Den faglig/politiske valgkampåpningen 22. og 23. august. Arrangementet startet med ekstratog fra Oslo Østbanestasjon onsdag 22. august. Om bord i toget var ca. 90 representanter fra Landsorganisasjonen, fagforbundene, Regjeringen, stortingsgruppa og DNAs ledelse, samt representanter for andre organisasjonsledd i arbeiderbevegelsen. Underveis til Trondheim var det opphold på Lillehammer og Otta hvor det ble holdt valgarrangementer med taler og underholdning. Toget ankom Trondheim torsdag morgen, og det ble i løpet av dagen gjennomført en lang rekke arbeidsplassbesøk, husmøter og gatestand i byen og nabokommunene. Selve valgkampåpningen ble markert med et stort festmøte i Nidarøhallen torsdag kveld med bl.a. taler av Reiulf Steen og Tor Halvorsen. I forbindelse med valgkampåpningen ble det også vedtatt en faglig/politisk uttalelse som ble trykt i 440 000 eksemplarer og fordelt til alle fylker for spredning på arbeidsplassene.

Aktivitetsuka i Vestfold

Vestfold Arbeiderparti gjennomførte i tida 7.–14. september 1980 en aktivitetsuke i samarbeid med LOs og AOFs distriktskontorer, samt DNA.

Faglig/politisk utvalg anmodet Landsorganisasjonen og fagforbundene om å frigjøre sentrale tillitsmenn til arbeidsplassbesøk i fylket. Arbeidsplassbesøkene ble organisert via LOs distriktskontor og de lokale samorganisasjonene. 107 arbeidsplasser ble besøkt i løpet av uka og det deltok 4 statsråder, 1 statssekretær, 11 stortingsrepresentanter, 3 LO-tillitsmenn og 31 forbundstillitsmenn fra 14 fagforbund.

Konferanser

I perioden har faglig/politisk utvalg arrangert følgende konferanser:

1979:

Faglig/politisk konferanse for representanter for DNA og de ansatte i styringsorganene for bedrifter hvor Staten har 50 prosent eller mer av aksjene, LO — og forbundstillitsmenn og partiledelse.

12. september i Folkets Hus, Oslo — ca. 100 deltakere.

1. Samordning av Statens arbeidsgiverinteresser — NOU 1979:30, v/Leif Skau.

Faglig/politisk konferanse for fagforbundene, Landsorganisasjonen, stortingsgruppa og Regjeringen.

22. — 23. november på City Hotell, Fredrikstad — ca. 40 deltakere.

1. Den politiske situasjonen, v/Gro Harlem Brundtland.
2. Arbeidet fram mot Stortingsvalget 1981, v/Gro Harlem Brundtland.

1980:

Faglig/politisk konferanse for fagforbundene, Landsorganisasjonen, stortingsgruppa og Regjeringen.

19. juni på Sørmarka — 50 deltakere.

1. Hovedlinjene i partiets valgkampopplegg, v/Ivar Leveraas.
2. Fagbevegelsens engasjement i valgkampen, v/Tor Halvorsen.
3. Regjeringens arbeid fram til valget, v/Odvar Nordli.

Konferanse om Arbeiderpartiet og Forsvaret.

7. oktober i Folkets Hus, Oslo — 45 deltakere.

1. Forsvaret i en urolig verden, v/Odvar Nordli.
2. Forsvaret og samfunnet vårt, v/Tor Halvorsen.
3. Oppsummering og avslutning, v/Reiulf Steen.

Konferanse om Industri og sysselsetting i 80-årene.

4. desember i Folkets Hus, Oslo — ca. 180 deltakere.

1. Industri og sysselsetting i 80-årene, v/Lars Skytøen.
2. LOs politikk for full sysselsetting — situasjonen på arbeidsmarkedet i Vest-Europa, v/Tor Halvorsen.
3. Oppsummering — avslutning, v/Ivar Leveraas.

Kommune- og Fylkestingsvalget 1979

Kommunevalget høsten 1979 ga Arbeiderpartiet 768 423 stemmer. Dette tilsvarer 35,9 prosent av de avgitte stemmer. Tilbakegang fra 1975 = 2,1 prosent.

Valget ga oss i alt 5146 kommunestyrerepresentanter. Av dette er 1197 kvinner. En tilbakegang på 86 representanter i forhold til 1975-valget.

Arbeiderpartiet stilte valglister i 449 av landets 454 kommuner. I perioden 1980/81 har Arbeiderpartiets 138 ordførere og 151 varaordførere. Vi har både ordfører og varaordfører i 122 kommuner. Av våre ordførere er 3 kvinner.

Fylkestingsvalget 1979

ga Arbeiderpartiet 752 956 stemmer, når Oslo er medregnet. Dette tilsvarer 36,0 prosent av de avgitte stemmer.

Valget ga oss i alt 406 fylkestingsrepresentanter — Oslo medregnet. Av dette er 120 kvinner.

Arbeiderpartiet mistet flertallet i fylkestinget i Finnmark ved valget i 1979. Vi tapte dessuten sosialistisk flertall i Østfold, Buskerud og Telemark. Etter valget har Arbeiderpartiet fortsatt flertallet i fylkestingene i Hedmark og Oppland, mens vi sammen med Sosialistisk Venstreparti har flertallet i Finnmark fylkesting.

Valgkampen

Det politiske grunnlaget for valgkampen ble lagt under landsmøtet i mai 1979. Landsmøtet vedtok en «erklæring om sysselsetting, energi og økonomisk utvikling».

Sluttfasen i valgkampen ble markert med et valgtog som gikk gjennom Gudbrandsdalen til Trondheim, en større faglig/politisk konferanse i Trondheim og et stort valgstart-arrangement i Nidarøhallen i Trondheim.

Den faglig/politiske konferansen i Trondheim vedtok en uttalelse som ble trykt og spredt i 200 000 eksemplarer.

Uttalelsen hadde følgende ordlyd:

«Arbeid for alle er arbeiderbevegelsens hovedmål i årene som kommer. Samarbeidet mellom fagbevegelsen og Arbeiderpartiet er den beste garanti for at en politikk for full sysselsetting kan gjennomføres med en sosial profil og med vekt på miljø- og ressursforvaltning.

Trygge arbeidsplasser i lokalsamfunnene er en forutsetning for et godt nærmiljø med bedre livsstandard for alle. Derfor legger arbeiderbevegelsen hovedvekten på den fulle sysselsettingen også ved høstens kommune- og fylkestingsvalg.

Varig trygging av sysselsettingen og sikring av konkurransevnen gjør det nødvendig med endringer i arbeids- og produksjonslivet også i årene som kommer. Slike endringer kan ikke overlates ukontrollerte markedskrefter. Ved gjennomføringen av omleggingene må det legges avgjørende vekt på arbeidstakernes trygghet og trivsel og på distriktenes interesser.

Gjennom sin økonomiske politikk har Regjeringen lagt hovedvekten på å trygge den fulle sysselsettingen. Pris- og inntektsstoppen har vært et avgjørende bidrag. Bare en regjering med tillit i fagbevegelsen kunne gjennomføre en slik politikk. Den senere tids utvikling viser at tiltakene virker etter sin hensikt. Det skjer en klar forbedring av Norges økonomiske situasjon, både når det gjelder prisutvikling og utenriksøkonomi.

Pris- og inntektsstoppen vil bli opphevet 1. januar 1980. Da er det viktig at de fordeler som er vunnet, ikke går tapt. Den fulle sysselsetting vil fortsatt være et overordnet mål ved utformingen av hele det økonomiske opplegg for 1980. I denne sammenhengen vil pris- og inntektspolitikken stå sentralt. Alle grupper i samfunnet må være villige til å ta de løft som målet om trygge arbeidsplasser innebærer.

Inntektsoppgjørene i 1980 skal — i samsvar med innarbeidet praksis og prinsippene for den frie forhandlingsretten — i første rekke være et ansvar for partene i arbeidslivet. Den økonomiske situasjon vil imidlertid stille særlige krav til samarbeid mellom arbeidslivets organisasjoner og myndigheter.

Inntektsoppgjøret må gis en klar sosial profil. Det må legges hovedvekt på lavtlønnsproblemet. Landsorganisasjonen og Arbeiderpartiet vil arbeide for at det som ledd i oppgjøret opprettes overføringsordninger til fordel for lønnstakere med lave inntekter.

Også skattene må ha som mål å skape større likhet og rettferdighet. Den ubegrensede rett til rentefradrag fører med seg sosiale og økonomiske skjevheter. Innenfor rammen av vårt nåværende skattesystem er det imidlertid ikke aktuelt å innføre rentetak. Arbeiderbevegelsen vil foreslå et skattesystem som legger vekt på forenkling og på demping av progresjonen for folk med vanlige inntekter. I denne forbindelse må skjevhetene ved de nåværende fradragsordninger fjernes. Omleggingen må ikke redusere de samlede inntekter til det offentlige og svekke mulighetene til å gjennomføre viktige fellesoppgaver.

I samsvar med Arbeiderpartiets og Landsorganisasjonens programmer vil fagbevegelsen reise kravet om fem ukers ferie, med en ukes ekstra ferie for de over 60 år, i forbindelse med tariffrevisjonen i 1980, med henblikk på gjennomføring i 1981.

Arbeiderbevegelsen ønsker å utvikle et samfunn der avgjørelsene

tas ut fra menneskenes interesser. Endringene i produksjons- og arbeidslivet og den raske teknologiske utvikling gjør det nødvendig å videreutvikle demokratiet i arbeidslivet og i det økonomiske liv.

Valget 16. og 17. september vil bestemme sammensetningene av våre 454 kommunestyre og 19 fylkesting og dermed få avgjørende innflytelse på utviklingen i våre lokalsamfunn. Men samtidig er valget en styrkeprøve mellom de som ønsker friere spill for markedskreftene og de som ønsker en samfunnsutvikling på solidaritetens grunn. En politikk i samsvar med arbeiderbevegelsens idégrunnlag vil gi større trygghet for den enkelte og styrket evne til å løse fremtidens utfordringer».

Fra landspartiets side ble det lagt opp til en omfattende talerformidling i forbindelse med valgkampen. Sentrale talere formidlet av landspartiet deltok til sammen i et stort antall valg møter, debatt møter, bedriftsbesøk, pensjonist møter, soldat møter etc.

Også i forbindelse med Kommune- og Fylkestingsvalget i 1979 ble det lagt opp til et samarbeid med A-pressen om en abonnementskampanje for arbeideravisene.

Arbeiderpartiets hovedslagord i valgkampen var:

«Solidaritet for felles framtid».

De viktigste politiske trykksaker i en kommune- og fylkestingsvalgkamp er kommuneprogrammene og fylkesprogrammene.

Landspartiet produserte følgende trykksaker:

Solidaritet for felles framtid	500 000 eks.
Løpeseddel — bolig	500 000 eks.
Løpeseddel — trafikk sikkerhet	500 000 eks.
Løpeseddel — sysselsetting	500 000 eks.
Løpeseddel — kommunal økonomi	500 000 eks.
Løpeseddel — kriminalpolitikk	150 000 eks.
Uttalelse fra faglig/politisk konferanse i Trondheim	200 000 eks.
FORAN 1980 — landsmøteerklæring	50 000 eks.
Slik kan du forhåndsstemme	
Kvinner og politikk	

1. mai 1980

«Fred og Frihet — Trygghet og Arbeid» var dagens hovedparole.

1. mai-merket var en rød rose og datoen.

Antall arrangementer i alt var som før, ca. 1000.

Landspartiet formidlet 210 talere til vel 250 arrangementer i fagbevegelsens og partiets regi.

Samarbeidskomitéen mellom LO og DNA sendte ut følgende uttalelse og retningslinjer for dagen:

1. mai 1980

Krisen i den internasjonale situasjon er det dominerende trekk i bildet når vi nå starter forberedelsene til årets 1. mai. Klimaet mellom stormaktene er kjøligere enn det har vært på meget lenge. Derfor er det naturlig å sette arbeidet for avspenning og fred i forgrunnen ved 1. mai-feiringene i år.

Samtidig har vi en økonomisk krise med økende arbeidsledighet i alle de industrialiserte land. Det vil derfor bli stillt økte krav til oss om vi skal klare å oppfylle hovedmålet for den økonomiske politikken: Full sysselsetting.

Avstanden mellom verdens velstående og verdens fattige land bare øker. Å utjevne skillet mellom verdens fattige og verdens rike stiller de sterkeste krav til arbeiderbevegelsens internasjonale solidaritetstanke.

1. Siktemålet for 1. mai er å demonstrere samhold og styrke. Samorganisasjonene og Arbeiderpartiets avdelinger på det enkelte sted skal ha ledelsen av arrangementene. Der de faglige samorganisasjoner ikke kan gå inn i et slikt samarbeid, legges arrangementene opp av Arbeiderpartiets avdelinger i samarbeid med fagforeningene. En ser her bort fra enkelte steder hvor det er tradisjon at samorganisasjonene alene står for feiringen av dagen.
2. Det skal kun være én hovedtaler ved tilstelningene.
3. Det skal brukes et felles demonstrasjonsmerke, og hovedparolen skal være:

FRED OG FRIHET —
TRYGGHET OG ARBEID

LANDSORGANISASJONEN I NORGE
DET NORSKE ARBEIDERPARTI

1. mai 1979

Dagen ble feiret under hovedparolen «Solidaritet for felles framtid».

1. mai-merket var Framfylkingens merke – en ring av fire barn – valgt for å markere arbeiderbevegelsens støtte i FN's internasjonale barneår.

Fagbevegelsen og partiet hadde som før om lag 1000 tilstelninger over hele landet.

Landspartiet formidlet ca. 200 talere til nær 250 arrangementer. En oversikt fra fylkene viste at ca. 180 000 mennesker deltok ved arrangementene.

Samarbeidskomitéen for LO og DNA sendte ut følgende retningslinjer for feiringen av dagen:

Årets 1. mai vil bli preget av at vi nærmer oss slutten på 70-årene, og står ved inngangen til 80-årene. Det vil bli lagt spesiell vekt på de mer langsiktige perspektiver og utfordringer vi er stillet overfor, særlig på bakgrunn av den internasjonale økonomiske utvikling, og de krav den stiller til en politikk som setter den fulle sysselsetting som det fremste mål. Samtidig må vi vise at målene om et kvalitativt bedre samfunn står fast. Av den grunn vil barnas plass i samfunnet bli markert særskilt.

1. Samorganisasjonene og Arbeiderpartiets avdelinger på det enkelte sted skal ha ledelsen av arrangementet. Der de faglige samorganisasjoner ikke kan gå inn i et slikt samarbeid, legges arrangementene opp av Arbeiderpartiets avdelinger i samarbeid med fagforeningene. En ser bort fra enkelte steder hvor det er tradisjon at Samorganisasjonene alene står for feiringen av dagen.
2. Siktemålet med 1. mai er å demonstrere samhold og styrke. Hverken samorganisasjonene, fagforeningene eller partiavdelingene må derfor medvirke til såkalte «enhetsdemonstrasjoner», med deltakelse fra flere partier.
3. Det skal kun være én hovedtaler ved tilstelningene.
4. Det skal brukes ett felles demonstrasjonsmerke, og hovedparolen skal være:

«SOLIDARITET FOR
FELLES FRAMTID»

LANDSORGANISASJONEN I NORGE

Tor Halvorsen (s.)

DET NORSKE ARBEIDERPARTI

Reiulf Steen (s.)

Nordisk samarbeid

Det nære samarbeidet mellom de sosialdemokratiske partiene i Norden er ført videre i perioden.

Det er i løpet av perioden holdt 1 møte i Samarbeidskomitéen mellom de nordiske partiene. I tillegg har partisekretærene holdt jevnlig møter om aktuelle spørsmål. Sven Dahlin fra Socialdemokraterna i Sverige er fast sekretær for det nordiske sosialdemokratiske samarbeidet.

10.—12. august 1979 ble det holdt Nordisk Arbeiderkongress i København. Kongressen vedtok et program for sysselsetting og økonomisk politikk.

Det norske Arbeiderpartis delegasjon til Den nordiske Arbeiderkongressen besto av:

Liv Andersen, Tor Aspengren, Gunnar Aagesen, Anne-Lise Bakken, Bjørg Bergh, Ingeborg Botnen, Trygve Bratteli, Gro Harlem Brundtland, Alf Frotjold, Knut Frydenlund, Einar Førde, Jakob Grava, Bjartmar Gjerde, Herlof Gjerde, Bjørn Tore Godal, Thorbjørn Jagland, Per Kleppe, Finn Kristensen, Ivar Leveraas, Gunnar Mathisen, Kjell Opseth, Helge Røed, Reiulf Steen, Aud Blegen Svindland.

Internasjonalt samarbeid

Arbeiderpartiet har deltatt aktivt i samarbeidet i Den sosialistiske Internasjonales. Internasjonales spiller en stadig viktigere rolle i internasjonal politikk.

Arbeiderpartiets formann, Reiulf Steen, er en av Internasjonales visepresidenter.

Det norske Arbeiderparti sto som teknisk arrangør av Internasjonales Byråmøte i Oslo 12. — 13. juni 1980. Byråmøtet samlet 75 deltagere fra 28 medlemspartier. I tillegg deltok 7 representanter fra assosierte og konsultative organisasjoner, samt 33 observatører.

Byråmøtet samlet stor oppmerksomhet fra både norsk og internasjonal presse og bidro sterkt til å gjøre Internasjonales virksomhet kjent i den norske opinion.

Den sosialistiske Internasjonales holdt sin 15. kongress i Madrid i dagene 13. — 16. november 1980. Willy Brandt ble gjenvalgt som Internasjonales president og svensken Bengt Carlsson som generalsekretær.

Arbeiderpartiets delegasjon til Internasjonales kongress besto av:

Gro Harlem Brundtland, Ivar Leveraas, Trygve Bratteli, Aud Blegen Svindland, Sigmund Strøm, Anneliese Dørum, og Britt Schultz

Tosidig samarbeid

Arbeiderpartiets samarbeid med enkeltpersoner i andre land har fortsatt utviklet seg.

En delegasjon fra Arbeiderpartiet gjestet Sovjetunionens kommunistiske parti i Moskva 22. – 26. mai 1979. Delegasjonen besto av partiets formann, Reiulf Steen, nestformann Gro Harlem Brundtland, Tor Halvorsen, Guttorm Hansen, Thor Andreassen og Arne Karstad.

Reiulf Steen og Bjørn Tore Godal hadde også samtaler med SUKP i Moskva i desember 1979 om atomopprustningen i Europa.

Arbeiderpartiets formann, Reiulf Steen besøkte DDR, som gjest hos kommunistpartiet, i juni 1980.

Gro Harlem Brundtland representerte Det norske Arbeiderparti som gjest på Det israelske Arbeiderpartis landsmøte i desember 1980.

Samarbeidet med Den sosialistiske allianse i Jugoslavia har fortsatt. I juni 1980 var alliansens president Todor Kurtovic Arbeiderpartiets gjest i Oslo og førte samtaler med ledende representanter for partiet.

A-lotteriet — Lotteriservice A.s

A-lotteriet har for året 1979 og 1980 hatt en god omsetning, noe som i likhet med tidligere år må godskrives bl.a. en fin innsats fra fylkespartienes side. Etter at vi i 1978 økte brutto loddsalg fra kr. 1 200 000,— til kr. 1 500 000,— har vi på det nærmeste vært utsolgt også i 1979 og 1980, og vi regner derfor med å øke salget i kommende periode, så vi blir helt utsolgte. A-lotteriet består av 30 000 loddbøker å 10 stk. lodd.

Overskuddet hvert år er omtrent kr. 550 000,— og har vært fordelt DNA, AUF, Framfylkingen og fylkespartiene. Fylkespartiene får sin andel som provisjon.

Salget av hele loddbøker fordeler seg på fylkespartiene således:

	1979	1980
Østfold	1 051 loddbøker	1 052 loddbøker
Akershus	1 184 loddbøker	1 250 loddbøker
Hedmark	1 300 loddbøker	1 300 loddbøker
Oppland	1 450 loddbøker	1 450 loddbøker
Buskerud	1 188 loddbøker	1 140 loddbøker
Vestfold	1 029 loddbøker	900 loddbøker
Telemark	1 120 loddbøker	1 015 loddbøker
Aust-Agder	550 loddbøker	550 loddbøker
Vest-Agder	500 loddbøker	530 loddbøker
Rogaland	952 loddbøker	1 013 loddbøker
Hordaland	1 300 loddbøker	1 255 loddbøker
Sogn og Fjordane	667 loddbøker	811 loddbøker
Møre og Romsdal	1 060 loddbøker	1 090 loddbøker
Sør-Trøndelag	1 446 loddbøker	1 500 loddbøker
Nord-Trøndelag	940 loddbøker	900 loddbøker
Nordland	1 100 loddbøker	1 000 loddbøker
Troms	805 loddbøker	903 loddbøker
Finnmark	605 loddbøker	600 loddbøker
Oslo	1 492 loddbøker	1 471 loddbøker
Til sammen	19 739 loddbøker	19 730 loddbøker

De øvrige loddbøker er omsatt direkte fra A-lotteriet.

A-lotteriet har i dag 2 heltidsansatte og en på halv dag. Tormod Jensen er den daglige leder.

Lotteriservice A/S

Selskapet er i første rekke et innkjøpsorgan for A-lotteriet, men tar også på seg oppgaver for andre organisasjoner. Dessuten har det vært god omsetning av hammerflagg og norske flagg til foreninger og lag. Den senere tid også omsetning av bordflagg.

Arbeiderbevegelsens Internasjonale Støttekomité (AIS)

Formål

Arbeiderbevegelsens Internasjonale Støttekomité (AIS) er arbeiderbevegelsens styrings- og koordineringsorgan når det gjelder internasjonal støttevirksomhet, u-hjelpsengasjement, katastrofehjelp og humanitært hjelpearbeid. AIS samordner arbeiderbevegelsens støtte til nasjonale og sosiale frigjøringsbevegelser, organisasjoner og enkeltpersoner som arbeider for organisasjonsfrihet og andre demokratiske rettigheter i land der slike rettigheter blir krenket. AIS yter hjelp til personer og familier i vansker på grunn av forfølgelse i hjemlandet. AIS forbereder og innstiller overfor LO evt. støtte fra LO (og AIS) til faglige u-hjelpsprosjekter i forbindelse med Rammeavtalen mellom LO og NORAD. Dessuten samordner AIS humanitær hjelp og katastrofehjelp, som er Norsk Folkehjelps hovedvirksomhet på det internasjonale felt. Det er nært samarbeid mellom Norsk Folkehjelp, LO og AIS og med AOF.

Organisasjon

Samarbeidskomitéen LO/DNA oppnevner AIS' arbeidsutvalg, som i 1979–80 besto av AIS' formann (Thor Andreassen inntil 30.6. 1980: fra 1.7. 1980 Svein-Erik Oxholm), nestformann (Kaare Sandegren) og sekretær (Johan-Ludvik Carlsen).

I påvente av nye vedtekter anmodet AIS' arbeidsutvalg 11.8. 1980 Samarbeidskomitéen LO/DNA og Norsk Folkehjelp å oppnevne en representant fra DNA og Norsk Folkehjelp til AIS' arbeidsutvalg. (henholdsvis Ivar Leveraas og Laila Nikolaisen.)

AIS' styre besto foruten arbeidsutvalget av tre representanter med varamedlemmer (i parentes) oppnevnt av DNA:

Reiulf Steen (Ivar Leveraas), Leonard Larsen (Bjørn Tore Godal), Thorbjørn Jagland inntil 18.1. 1980, Torill Johnsen fra 18.1. 1980 (Martin Kolberg), tre representanter med to varamedlemmer oppnevnt av LO: Walter Kolstad (Evy Buverud Pedersen), Else Ørbæk (Magne Johannessen), Olaf Axelsen, én representant med varamedlem oppnevnt av Norsk Folkehjelp: Kåre B. Werner (Vesla Vetlesen inntil 30.4. 1980, Laila Nikolaisen fra 16.10. 80) og én representant med varamedlem oppnevnt av AOF: Georg Lieungh (Aslak Leesland).

AIS' konsultative råd består av én representant fra hver av AIS' medlemsorganisasjoner, for tiden: LO, LOs forbund, DNA, DNAs

Kvinnesekretariat, AUF, Framfylkingen, AOF, Arbeidernes Edrskapsforbund, Kristne Arbeideres Forbund og Norsk Folkehjelp.

LOs internasjonale avdeling er *sekretariat* og driver det daglige arbeid.

Det integrerte samarbeid mellom AIS og Norsk Folkehjelp foregår i praksis ved at Norsk Folkehjelps internasjonale enhet arbeider i nært samarbeid med LOs internasjonale kontor. Internasjonal sekretær i LO er formann i Norsk Folkehjelps Internasjonale Utvalg, AIS' sekretær medlem. Norsk Folkehjelp har hittil hatt ansvaret til dels for utformingen og innsendingen av søknader på egne eller AIS' vegne til statlige organer om offentlige midler, til dels for gjennomføringen av humanitære og katastrofeprosjekter og innsamlingsaksjoner. Et samarbeid med AOF utvikles, hvorved AOF utarbeider og gjennomfører opplæring av fagforeningsledere og tillitsvalgte fra utviklingslandene på vegne av og i nært samarbeid med AIS/LO.

AIS' styre og råd har latt en komité utarbeide forslag til nye vedtekter for AIS, som skal behandles på LOs kongress og DNAs landsmøte våren 1981. Rådets funksjon foreslås styrket ved at det skal gjennomgå og godkjenne AIS' regnskap og aktivitetsplaner og gi råd om retningslinjer. Styrets funksjon foreslås styrket. Et nærmere forhold og samarbeid mellom AIS og de(t) enkelte forbund/medlemsorganisasjoner søkes. I forslaget er opplegg til finansiering av AIS' Fond via fagforeningskontingenten.

En brosjyre om AIS er utgitt, finansiert av AIS og LOs u-hjelpsinformasjonsmidler. Av samme midler er utgiftene til brosjyren «Ny økonomisk og sosial verdensordning (NØSV)» dekket. Opplag: AIS = 20 000, NØSV = 10 00 eksemplarer.

Finansiering

Til AIS' Fond bevilger LO årlig 300 00 kroner og DNA 50 000 kroner. Forbundene og AIS' øvrige medlemsorganisasjoner er anmodet om å bidra med faste bevilgninger, anbefalt til 1 krone pr. medlem pr. år. I 1979/80 ble det fra AIS' medlemsorganisasjoner bevilget kr. 3 115 000,— til AIS' Fond og underfond. I tillegg til bidragene fra medlemsorganisasjonene mottar AIS' Fond enkelte bevilgninger fra fagforeninger og samorganisasjoner. Dessuten er midler innhentet fra offentlige kilder.

AIS' og Norsk Folkehjelps totale midler til disposisjon beløp seg i 1979/80 til 28,6 millioner kroner. I tillegg kommer NORADs bevilgning til ILOs faglige opplæringscenter i Torino, Italia, (ca. 2 mill. kroner), forbundenes ytelser gjennom yrkesinternasjonalene, A-presens internasjonale støttearbeid og LOs ytelser til FFI's Solidaritetsfond (årlig 200 000 kroner), AIS og Norsk Folkehjelps støttevirksomhet skjer i samarbeid og forståelse med fag- og arbeiderbevegelsen i vedkommende land og/eller med FFI og yrkesinternasjonalene.

Rammeavtaler mellom LO og NORAD for faglig u-hjelpsarbeid trådte i kraft 1. januar 1980 etter vedtak i LOs administrasjon og Sekretariat.

Prosjekter og anvendelse av midler

Arbeidsdelingen mellom AIS, LO, Norsk Folkehjelp og AOF har i løpet av beretningsåret avklart seg. AIS konsentrerer seg om koordinering, politisk og menneskerettighetsstøtte, faglige u-hjelpsprosjekter (utarbeidelse av budsjetter, regnskap, kontrakter og framdriftsplaner, ansettelse m.m.). Norsk Folkehjelp tar seg som nevnt av humanitær og sosial bistand og katastrofehjelp og som eksempel på retningen i Norsk Folkehjelps arbeid kan nevnes forberedelse av helseteam til øyeblikkelig bruk i katastrofesituasjoner, husprosjekt i Jugoslavia, husprosjekt på 7 mill. kroner i Algerie, hjelp til handikappede i Zimbabwe, hjelp etter oversvømmelsene i India. Arbeidet foregår i kontakt med AIS/LO, FFI og fagbevegelsen i vedkommende land. AOF forestår utarbeidelse og gjennomføring av faglig tillitsmannsopplæring, i nært samarbeid med AIS' sekretariat. Det er innledet samarbeid med Folkets Brevskole om utarbeidelse av materiell til bruk i u-land. Dessuten er A-pressen sterkt involvert og engasjert i flere prosjekt (f.eks. avisprosjekt med fagbevegelsen i Tanzania og AIS' «Aksjon for en fri presse i Portugal»).

Latin-Amerika

AIS/LO har i løpet av beretningsåret trappet opp sitt Latin-Amerika-engasjement med aktiv deltakelse i FFIs Latin-Amerika-komité, hvor de største latinamerikanske og europeiske fagorganisasjoner sammen med kanadisk LO (CLC) møter.

Etter avtale med Fredsforskningsinstituttet i Oslo, Utenriksdepartementet og FFI har AIS satt i gang utarbeidelsen av en oversikt over menneskerettigheter og faglige rettigheter i Latin-Amerika. Arbeidet utføres av Inés Vargas (visejustisminister i Allendes regjering). AIS vurderer nå utarbeidelse av en liknende oversikt for Afrika og Asia.

Kr. 50 000 ble avsatt på 7-årsdagen for militærkuppet i Chile 11.9. 1980, til framtidig faglig arbeid i Latin-Amerika.

Ved overrekkelsen av Nobels Fredspris til Adolfo Pérez Esquivel (som også besøkte LO/AIS) bevilget AIS kr. 3000,— til «Solidaritetsuke for fred og respekt for menneskerettighetene i Latin-Amerika». Uka ble arrangert av «Foreningen for Latinamerikanere i eksil i Oslo» (ASELA).

Chile

På ovennevnte 7-årsdag ble det avsatt kr. 10 000,— til chilensk fagbevegelses representasjon i Norge, som symbol på norsk fagbevegelse.

ses solidaritet med chilenske fagforeningskamerater. Midlene skal brukes til faglig informasjon og arbeid blant chilenske flyktninger i Norge. LO sendte protest til regjeringen i Chile. Forbund sluttet seg til uttalelsen, som også ble oversendt Chiles ambassadør i Oslo.

I alt fordelte AIS i 1979/80 1,5 mill. kroner til faglige og humanitære prosjekter i Chile.

Bolivia

AIS/LO har støttet boliviansk LO (COB) etter militærkuppet 17. juli 1980, bl.a. ved finansiering av besøk i Norge av José Justiniano Lijerón (den ene av de to ikke-fengslede/drepte sekretariatsmedlemmer som befant seg utenfor Bolivia da kuppet fant sted) og Domitila de Chungara (gruvearbeiderkona som ledet demonstrasjonen på kvinnekongressen i København juli 1980) og ved overføring av kr. 113 000 via boliviansk LOs eksilkontor i Paris for kanalisering inn i Bolivia.

Nicaragua

AIS og Norsk Folkehjelp støttet Nicaragua både før, under og etter at Somoza ble jaget ut av landet, bl.a. ved egen landsomfattende innsamlingsaksjon som i løpet av 1979/80 innbrakte ca. kr. 460 000. Pengene er i samråd med Sandinistfronten (FSLN) og i samarbeid med Norsk Folkehjelp anvendt til innkjøp av medisiner (antibiotika, anti-tuberkulose- og antimalariamidler, insulin m.m.) og fiskemel (proteiner). LO har oppfordret den norske Regjering til å yte u-hjelp til Nicaragua (fiskerier, skogsskjøtsel og oljeutvinning).

Argentina

I forbindelse med det besøk mødrene på Maiplassen (Plaza de Mayo) i Buenos Aires, Argentina, avla i LO/AIS, bevilget AIS kr. 5000 til støtte for oppklaring av arresterte/forsvunne/dreptes skjebne.

Uruguay

AIS mottok i 1980 og dekket reise- og oppholdsutgifter for faglig delegasjon av uruguayanske tillitsmenn i eksil fra uruguayansk LOs (CNT) koordineringskomité. Økonomisk støtte til CNTs eksilkontor og informasjonsarbeid er under vurdering i AIS. AIS/LO har bedt Nordens Faglige Samorganisasjon (NFS) fremme anmodning fra CNT om at ILO sender en kommisjon til Uruguay for gransking av brudd på menneskerettighetene og faglige rettigheter.

AIS støttet sultestreik arrangert av uruguayanske flyktninger og fremmedarbeidere i Norge 13.–15. juni 1980 i protest mot militærregimet i Uruguay. Sultestreiken fant sted i AUF i Oslos lokaler.

Jamaica

Etableringen av det felles faglige utrednings- og opplæringssenteret, som LO/AIS samarbeider om med Jamaicas fire landsomfattende fagorganisasjoner, går etter planen. Generell samarbeidsavtale ble undertegnet med de fire landsorganisasjoner under besøk i Norge høsten 1980. Kontrakt om utredningssenteret ble undertegnet før jul 1980. Prosjektet er 3-årig og budsjettert til ca. 3,5 mill. kroner. Magne Nedregård er engasjert som prosjektleder.

AIS har bevilget kr. 45 000,— til Norsk Jern- og Metallarbeiderforbunds prosjekt til støtte for faglig tillitsmannsopplæring blant bauxitt-arbeiderne på Jamaica. Prosjektet omfatter organisering av lokal medlems- og tillitsmannsskolering i National Workers' Union (NWU). Eget studiemateriale, utarbeidet i samarbeid med NWU, er under trykking i Norge. Prosjektet fortsetter i 1981 og andre norske fagforbund kommer trolig med i prosjektet.

Høsten 1980 tok ledelsen i to av Jamaicas faglige landsorganisasjoner, Jamaica Association of Local Government Officers (JALGO) (Kommuneforbundet på Jamaica) og National Workers' Union (NWU), begge nært knyttet til statsminister Michael Manleys parti (People's National Party), opp spørsmålet om særskilt støtte til dem i den faglige aktiviteten. Siden har AIS bevilget kr. 100 000 til de to fagorganisasjoner, Norsk Kommuneforbund kr. 50 000 til JALGO, Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund og Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund hver kr. 50 000 til NWU. Det er nær kontakt om anvendelsen av midlene.

Afrika

Sør-Afrika-Republikken

AIS/LOs engasjement i Afrika er konsentrert om frigjøringen av det sørlige Afrika. Forbindelsen med frigjøringsorganisasjonen ANC (SA) er god. I løpet av 1980 har AIS/LO/NF overført betydelige midler til støtte for den ikke-rasistiske fagbevegelsen i Sør-Afrika og gjennomført ulike protestopplegg. Av spesiell interesse er Norsk Folkehjelps kurs til opplæring av førstehjelpsinstruktører og helsepersonell i ANC (SA)s flyktningeleire. AIS/NF har overført kr. 115 000,— til FFI til et seminar i Lesotho om vandrearbeidernes situasjon i det sørlige Afrika. Prosjektet er ledd i et bredere prosjekt hvortil AIS/NF har stilt kr. 600 000,— til disposisjon for FFI.

Zimbabwe

AIS har støttet frigjøringsbevegelsene ZANU (Mugabes organisasjon) og ZAPU (Nkomos organisasjon) under deres frigjøringskamp, i form av humanitær hjelp til frigjøringsorganisasjonenes flyktningeleire og felles representasjonskontor i Skandinavia. AIS' styremed-

lem, Laila Nikolaisen fra Norsk Folkehjelp, besøkte det selvstendige Zimbabwe i august for å drøfte eventuelt framtidig samarbeid mellom norsk og zimbabwesisk fag- og arbeiderbevegelse. Zimbabwes fagbevegelse ga uttrykk for interesse for slikt samarbeid og for faglig opplæring og sosial og humanitær hjelp. Norsk Folkehjelp har forberedt et rehabiliteringsprosjekt for krigsskadede.

Namibia

AIS har lenge hatt kontakt med og støttet frigjøringsbevegelsen SWAPO (South West Africa People's Organisation). Under et besøk i AIS av en delegasjon fra SWAPO 1980 ledet av formannen Sam Nujoma ble mulige tiltak drøftet. Under besøket overrakte AIS Sam Nujoma kr. 10 000,— til SWAPOs videre arbeid.

AIS støttet finansielt SWAPOs deltakelse på den alternative kvinnekongressen i København 13.—27.7. 1980 og kr. 20 000,— (samme beløp bevilget Norsk Folkehjelp) til forskjellig utstyr til SWAPOs kvinnebevegelse (SWAPO Women's Council).

Tanzania

Forprosjekt i forbindelse med AIS/LOs avisprosjekt med tanzaniansk LO (JUWATA) ble avsluttet våren 1980. Prosjektet omfatter innkjøp av teknisk utstyr, repro- og setteriutstyr, opplæring av personell og ekspertbistand. Generell samarbeidsavtale LO—JUWATA ble undertegnet høsten 1980. Prosjektet er 3-årig og er beregnet til ca. 3 mill. kroner. Redaksjonssekretær Sivert Langholm er engasjert som prosjektleder.

Eritrea

AIS/LO har mottatt besøk av både EPLF (Eritrean People's Liberation Front), ELF (Eritrean Liberation Front) fra Eritrea og den norske Eritreafronten for drøfting av støtte.

Egypt

AIS dekket en del av kostnadene for en LO/AOF-delegasjon som besøkte Egypt 13.—20.12. 1980 for drøfting av fortsatt samarbeid mellom landsorganisasjonene i Norge og Egypt (ETUF) vedrørende faglig opplæring. Generell samarbeidsavtale ETUF/LO undertegnet høsten 1980. Kontrakt om tillitsmannopplæring undertegnes februar 1981.

Algerie

Norsk Folkehjelps resolute reaksjon med støtte fra AIS etter jordskjelvet i oktober i El Asnam i Algerie og kontakt via LO/FFI med al-

girisisk LO (UGTA) har ført til at Norsk Folkehjelp av FFI er bedt om å koordinere internasjonal fagbevegelses støtte til gjenreisningsarbeidet. Til innsamlingsaksjonen bevilget AIS kr. 50 000,—, LO kr. 100 000,—, Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund kr. 100 000,—, Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund kr. 50 000,—, danske fagforbund via Dansk Folkehjelp bevilget kr. 28 000,—, FFI kr. 155 000,— til innkjøp av telt, med løfte om ytterligere kr. 200 000—300 000,—. Løfte er også kommet fra den belgiske folkehjelpsorganisasjonen, Solidarité Socialiste, om ca. 1,5 mill. kroner, fra Kirkens Nødhjelp om kr. 400 000,—. En søknad fra Norsk Folkehjelp til Regjeringen om 6 mill. kroner til rehabiliteringsarbeid blant de jordskjelvrammede, bl.a. oppføring av norske prefabrikerte ferdighus, er innvilget med 4,5 mill. kroner. Norsk Folkehjelp som er prosjektansvarlig, i samarbeid med algerisk LO (UGTA), sentrale og lokale myndigheter i Algerie, IAH (Internationale Arbeiterhilfswerke, Norsk Folkehjelps internasjonale medlemsorganisasjon) og FFI. Samarbeidet vil føre til nærmere kontakt mellom norsk og algerisk LO (UGTA).

Tunisia

Kr. 25 000,— ble overført FFI til fengslede tunesiske fagforeningskameraters familier. AIS/LO har også deltatt i FFIs kampanje for å få frigitt de tunesiske faglige ledere.

Afghanistan

AIS har hatt flere besøk fra representanter fra motstandsbevegelsen i Afghanistan. Støttetiltak er drøftet. Det forelå i desember opplegg for bevilgning av kr. 40 000,— til humanitær hjelp og kr. 10 000,— til Afghanistankomiteén i Norge. Norsk Folkehjelp forbereder organiseringen og finansieringen av et legeteam til flyktningsleirene i Pakistan. AIS planlegger ytterligere tiltak i forbindelse med 1-års dagen for Sovjetunionens invasjon 27/12 1980.

Vietnam

Våren 1979 bevilget AIS kr. 120 000,— til medisiner til befolkningen, inkludert flyktninger fra Kampuchea, i de flomherjede distriktene i Sør-Vietnam.

I forbindelse med orkanen «Joe»s herjinger i Vietnam i juli 1980 bevilget AIS og NF kr. 272 000,— til humanitær hjelp av gjenstående midler fra AIS/NFs Vietnaminnsamling. Bevilgningen ble i samråd med vietnamesisk LO (TOCODO) overført via FNs katastrofehjelpsorganisasjon UNDRO.

Kampuchea

I forbindelse med krigshandlingene i Kampuchea 1979 bevilget AIS 25 000 kroner til hjelp for befolkningen i landet. Midlene ble overført

UNICEF's (FNs barnefond) hjelpeprosjekter i Kampuchea, sammen med 1000 kroner mottatt fra Oslo faglige Samorganisasjon og Norsk Folkehjelps bevilgning på 25 000 kroner. UNICEF og Røde Kors var de eneste organisasjoner som hadde tillatelse til å arbeide i Kampuchea.

India

Gjenreisningsarbeidet etter flomkatastrofen som rammet de nordøstlige deler av India 1978 fortsetter. Norsk Folkehjelp er prosjektansvarlig og arbeidet utføres i nært samarbeid med indisk LO (INTUC) og FFI. Gjennomføringstiden har årsak i politiske uoverensstemmelser mellom delstatregjeringene og den forrige sentralregjeringen i New Dehli.

Følgende gjenreisningsprosjekt for totalt kr. 1 028 000 var i gang i 1980:

- Bygging av hus samt reisning og drift av opplærings- og produksjonssenter i Ghagua, Assam
- Bygging av hus samt reisning og drift av treningssenter i Doyroong, Assam
- Etablering og drift av koordineringssenter for landsbyprosjekter i INTUC
- Opplærings- og produksjonssenter for kvinner i Gujarat
- Barneprojekt i samarbeid med den faglige kvinneorganisasjon SEWA i Gujarat
- Boligreisning i Bengal
- Gjenoppbygging av vevindustrien i Bengal

Dessuten er det avsatt midler til:

- Gjenreisningsprosjekter i Bihar kr. 200 000, og
- Et tosidig barneprojekt i Gujarat kr. 20 000.

Europa

Italia

Etter anmodning fra Euro-LO om økonomisk støtte til de katastroferammede etter jordskjelvet i Sør-Italia senhøstes 1980, bevilget AIS kr. 50 000,—. Midlene ble overført til den samarbeidskomité de tre faglige landsorganisasjonene i Italia (CGIL, CISL og UIL) hadde opprettet for mottak og fordeling av støtte fra italiensk og utenlandsk fagbevegelse.

Hellas

Under et delegasjonsbesøk hos gresk LO, GSSE, i Hellas høsten 1980, framsatte GSSE anmodning til LO om samarbeid om tillits-

mannsopplæring, som i prinsippet ble besvart positivt. Saken er under vurdering i AIS.

Spania

Den norske Spaniakomité ble besluttet oppløst 25. januar 1979. Det innestående beløp ble overført til Norsk Folkehjelps sosiale arbeid blant spanjoler.

Etter henvendelse fra spansk LO (UGT) og opplysningsorganisasjonen Funcación Francisco Largo Caballero (FFLC) om støtte til faglig opplæring av tillitsvalgte, er avtale om samarbeid sluttet i november 1980. Kr. 200 000,— er stilt til disposisjon. Arbeidet vil bli utført av FFLC og AOF i nær kontakt med landsorganisasjonene.

Portugal

Etter jordskjelvet som rammet Azorene 1. nyttårsdag 1980 bevilget AIS og Norsk Folkehjelp hver kr. 20 000,— til hjelp til de katastroferammede. AIS kanaliserte sin bevilgning via den portugisiske faglige landsorganisasjonen UGT og Norsk Folkehjelp gjennom den humanitære hjelpeorganisasjonen ASAS.

Våren 1980 iverksatte AIS og A-pressa en landsomfattende «Aksjon for en fri presse i Portugal», som innbrakte kr. 732 400,—. Kr. 247 753,80 er nyttet til fire varebiler til distribusjonssentral for det portugisiske sosialistpartiets eneste landsomfattende avis «Portugal Hoje», og kr. 200 000,— er nyttet til etablering og drift av en portugisisk A-presseorganisasjon (Instituto de Imprensa Democrática) og til teknisk utstyr kr. 100 000,—. Sistnevnte bevilgning kom fra Norsk Arbeiderpresse, som var teknisk og faglig ansvarlig for aksjonen, som skulle sikre utgivelsen og distribusjonen av den eneste landsomfattende sosialistiske dagsavisa i Portugal og legge grunnlag for en sosialistisk pressegruppe etter mønster av norsk arbeiderpresse. A-pressen sørget i 1979 for papirleveranser på i alt. kr. 280 000,—. A-pressen har latt sin markedsføringssjef gi råd, noe som har ført til at det månedlige underskudd sank betraktelig. Representanter fra Portugal er invitert til Norge for videre drøftinger om fortsatt samarbeid. AIS er innstilt på å yte støtte både i 1981 og 1982. LO/AIS' samarbeid og støtte til UGTs opplysningsorganisasjon Fundacao José Fontana fortsetter. Kontrakt med José Fontana Stiftelsen sluttes i februar 1981. Prosjektet er 3-årig og beløper seg til 5,6 mill. kroner.

Jugoslavia

Jordskjelvkatastrofen i Montenegro våren 1979 førte til øyeblikkelig reaksjon fra AIS og NF. Sammen med Norsk Folkehjelp bevilget AIS 150 000 kroner til innkjøp av 300 telt. NF var ansvarlig for

den praktiske gjennomføring og oppfølging. Teltene ble kjørt ned noen dager etter at jordskjelvet hadde funnet sted.

Fra Regjeringens Katastrofefond mottok AIS og Norsk Folkehjelp 2,6 mill. kroner til kjøp og reising av 62 norske ferdighus i kommunene Herceg—Novi og Ulcinj.

Menneskerettigheter

AIS har i 1980 konsentrert sitt arbeid for faglige rettigheter og menneskerettighetene om forholdene i Latin-Amerika. AIS' nestformann representerer AIS og LO i Utenriksdepartementets Menneskerettighetsutvalg.

I beretningsperioden bevilget AIS kr. 50 000,— til DNAs menneskerettighetsarbeid.

Arbeiderpartiets stortingsgruppe

Gruppen og gruppestyret

Fra høstsesjonen 1978 hadde gruppestyret følgende sammensetning:

Trygve Bratteli, formann, Arvid Johanson, nestformann, Kjell Magne Fredheim, sekretær, Guttorm Hansen, Reiulf Steen, Rolf Fjeldvær og Liv Andersen, med Gunnar Berge, Thorbjørn Berntsen og Anne-Lise Steinbach som varamedlemmer.

Etter endringer i Regjeringen Nordlis sammensetning 5. oktober 1979 ble gruppestyret sammensatt slik:

Trygve Bratteli, formann, Arvid Johanson, nestformann, Gro Harlem Brundtland, sekretær, Guttorm Hansen, Kjell Magne Fredheim, Rolf Fjeldvær, Liv Andersen, med Gunnar Berge, Thorbjørn Berntsen og Anne-Lise Steinbach som varamedlemmer.

Etter endringene i Regjeringen Nordlis sammensetning 3. oktober 1980 ble gruppestyret sammensatt slik:

Trygve Bratteli, formann, Gro Harlem Brundtland, nestformann, Kjell Magne Fredheim, sekretær, Guttorm Hansen, Gunnar Berge, Rolf Fjeldvær og Liv Andersen, med Thorbjørn Berntsen, Anne-Lise Steinbach og Astrid Murberg Martinsen som varamedlemmer.

I perioden fra oktober 1978 som følge av endringer i Regjeringens sammensetning, møtte følgende vararepresentanter:

Odd Rusten (for Odvar Nordli), Erling Løseth (for Arne Nilsen), Karl Ingebrigtsen (for Eivind Bolle).

Dessuten møtte som vararepresentanter i den tid Hallvard Bakke, Asbjørn Jordahl, Gro Harlem Brundtland og Kirsten Myklevoll var medlemmer av Regjeringen inntil 5. oktober 1979 henholdsvis Ragnhild Holsen, Målfrid Longva, Sissel Rønbeck og Lyder Nilssen. Ivar Ødegaard møtte inntil 5. oktober 1979 for Knut Frydenlund.

Etter endringene i Regjeringens sammensetning 5. oktober 1979 har Ivar Ødegaard møtt for Reiulf Steen, Ingrid Eide for Knut Frydenlund og Jan Berg for Einar Førde.

Fra 3. oktober 1980 har Jan Eilert Bjørnstad møtt for Arvid Johanson. Svein Morgenlien har møtt for henholdsvis Inger Louise Valle og Helen Bøsterud i den tid de var henholdsvis statsråd og statssekretær. Terje Granerud møtte april-oktober 1980 for Helen Bøsterud. Vararepresentanten Aase Moløkken ble fast møtende representant etter Tor Oftedals død juni 1980. Fra 1. juli 1978 møtte hun som representant ved valget av Oftedal som Riksrevisjonens formann.

Sekretariatet

Ved utgangen av 1980 hadde sekretariatet følgende sammensetning:

Gunnar Skaug, sekretariatsleder
Øivind Nielsen, informasjonsleder

Kjell Arne Bratli, Liv Eva Di Micco, Eirik Haugen, Asa Solberg Iversen, Per Overrein, Steinar Saghaug og Turid Sand, gruppesekretærer, og Sigmund Log og Sverre Bergh Johansen, utredningssekretærer.

Grappa har følgende kontorpersonale:

Konsulent Inga Harlem, førstesekretærene Laila Engebret, Beret Monsen og Elsa Guldvog og sekretærene Anne Haldorsen, Torill Hansen, Turi Stensrud og Kari Wilhelmsen.

Tillitsmenn i Stortinget og avdelingene

Følgende av gruppas medlemmer har fungert som tillitsmenn i Stortinget og avdelingene i landsmøteperioden:

Stortinget:	President: Guttorm Hansen Sekretær: Anne-Lise Steinbach Varapresident: Liv Andersen Varasekretær: Helen Bøsterud (til april 1980) Varasekretær: Turid Varsi (fra april 1980)
Lagtinget:	President: Margit Tøsdal Sekretær: Osmund Faremo Varapresident: Gunnar Berge Varasekretær: Haldis Havrøy
Odelstinget:	Visepresident: Per Karstensen Visesekretær: Arve Berg

Storingsgruppas faglig/politiske utvalg

Faglig/politisk utvalg i partiets stortingsgruppe har vært ledet av et arbeidsutvalg med Finn Kristensen som formann. Øvrige medlemmer av arbeidsutvalget har vært Rolf Furuset, Gunn-Vigdis Olsen Hagen og Kjell Helland. Utvalgets sekretær har vært gruppesekretær Øivind Nielsen. Utvalget har videre vært organisert med en kontakt med stortingsrepresentantene fra hvert enkelt fylke.

Arbeidsutvalget har i perioden behandlet en rekke saker av større og mindre karakter. Sakene har vært satt på dagsordenen enten på initiativ fra fagbevegelsen og partilag lokalt, fra våre stortingsrepresentanter eller fra utvalget selv. Felles for disse sakene er at de har dreid seg om problemer som de fagorganiserte har sett seg tjent med å bringe fram på politisk plan. Derimot beskjef tiger utvalget seg

av åpenbare grunner ikke med «rene» faglige spørsmål som angår lønns- og arbeidsvilkår.

I enkelte tilfeller har utvalget kunnet bidra til å løse de spørsmål som har vært brakt opp, mens det i andre tilfeller har spilt en viktig rolle ved å knytte de riktige faglig/politiske kontakter — f.eks. mellom representanter for fagbevegelsen og de som har arbeidet med de enkelte saker i stortingskomitéene og/eller departementene.

Utvalget har også på andre måter virket som et kontaktpunkt med fagbevegelsen sentralt og lokalt, blant annet ved en rekke besøk av fagorganiserte i Stortinget med etterfølgende faglig/politisk «spørtime».

Statsbudsjettet 1980

Regjeringens økonomiske opplegg for 1980 var å føre videre den avdempede pris- og kostnadsutvikling oppnådd i 1979. Samtidig opprettholder sysselsettingen og gi den ønskede sosiale profil på inntektsutviklingen.

Hovedtrekkene i opplegget var slik:

- Relativt svak vekst både i Statens kjøp av varer og tjenester og i overføringene.
- For å bidra til avdempet prisstigning bare mindre forhøyelser av indirekte skatter samt takster og priser i Statens forretningsdrift.
- Øking av barnetrygden og mindre skattejusteringer, vesentlig til fordel for barnefamilier og lavinntektsgrupper.
- Grunnbeløpet og særtillegget i folketrygden hevet slik at minstepensjonen øker med 7,5 prosent.

Forslaget til statsbudsjett viste en utgiftssum på 76,5 milliarder kroner, en øking på 13 prosent i forhold til det vedtatte budsjett for 1979.

Forslaget til statsbudsjett viste et underskudd før lånetransaksjoner på 4,5 milliarder kroner.

Omlagging av industripolitikken var en viktig del av det økonomiske opplegget for 1980. Det er fortsatt et hovedmål at konkurranseutsatte bedrifter skal styrkes, først og fremst gjennom en dempet lønns- og kostnadsvekst. Også for 1980 ble det foreslått bevilget betydelige tilskudd og lån over statsbudsjettet til industriformål.

Bevilgningene til forskning og utvikling økes. Den kortsiktige støtten til bransjer og bedrifter ble foreslått redusert.

For å stå rustet til å møte eventuelle problemer på arbeidsmarkedet som følge av omstillinger i industrien, la Regjeringen som i 1979 fram en omfattende beredskapsplan mot arbeidsledighet. Planen hadde en økonomisk ramme på 400 millioner kroner.

Utgiftene til utviklingshjelp ble opprettholdt på 1 prosent av brutonasjonalproduktet. Dette innebærer at det ble bevilget 2,5 milliarder kroner til utviklingshjelp i 1980.

Av viktige programområder med relativt stor vekst var sosiale formål og militært forsvar der veksten bl.a. skyldes utbyggingen av kystvakten. Politi og fengselsvesen ble fortsatt høyt prioritert når det gjelder nye stillinger. Sterk øking til bygging og drift av barnehager, øking i støtten til bomiljø og lekemiljø, samt sterk satsing på å bekjempe narkotikaproblemene var andre framtrepende trekk ved statsbudsjettet.

Den videregående skole bygges ut slik at det i 1980 ble gitt grunnlag for å opprette 5000 nye elevplasser. Den høyere utdanning bygges ut med 500—600 nye studieplasser årlig.

De samlede utgifter på trygdebudsjettet for 1980 utgjorde 36,5 milliarder kroner, en øking på 11,4 prosent i forhold til 1979-budsjettet.

Regjeringen fikk gjennom sitt økonomiske opplegg for 1980 uten større endringer. Hele budsjettbehandlingen ble gjennomført uten dramatikk.

To konklusjoner kan trekkes etter budsjettbehandlingen høsten 1979:

- Det foreligger ikke noe samlet alternativ økonomisk politikk til Regjeringens.
- De tre «sonderingspartiene» står meget langt fra hverandre i sentrale spørsmål i økonomisk politikk.

Regjeringen foreslo selv en del endringer til statsbudsjettet fra det ble lagt fram i oktober til det ble endelig vedtatt i desember.

Regjeringens forslag til økninger var 1,5 milliarder, mens enkelte reduksjonsforslag på i alt 1/2 milliard førte til en samlet øking på 1 milliard.

Stortinget foreslo å øke budsjettet ytterligere med ca. 300 millioner. Blant påplussinger var 50 millioner til industristøtte og økte tilskott til boliger på vel 100 millioner.

Stortingets flertall vedtok også enkelte nedsettelse, bl.a. var det flertall for å redusere Statoils aksjekapital med 190 millioner. Samlet førte stortingsbehandlingen ikke til noen endring av budsjettets utgiftsside.

Det mer oppløftende som skjedde under budsjettbehandlingen var den relativt betydelige øking av statsbudsjettets inntektsside. Regjeringen fant det forsvarlig å foreslå at oljeskatten for 1980 skulle økes med 1600 millioner til i alt 8,8 milliarder kroner.

Sum øking på statsbudsjettets inntektsside ble 2,3 milliarder og det samlede underskudd på statsbudsjettet ble derved 1,2 milliarder lavere enn opprinnelig forslag.

Statsbudsjettet 1981

Det erklærte mål for Regjeringens økonomiske opplegg for 1981 er:
— full sysselsetting

- en kostnadsutvikling som ikke avviker for mye fra gjennomsnittet for Norges handelspartnere
 - et lavt underskudd på driftsbalansen overfor utlandet
- Hovedelementene i det økonomiske opplegget for 1981 er:
- En inntektspolitikk som forutsetter at partene i arbeidslivet får et betydelig ansvar for lønnsveksten i 1981 og at inntektsutviklingen sammen med skatteopplegget får en sosial profil.
 - En finanspolitikk som bidrar til at full sysselsetting kan opprettholdes.
 - En fortsatt stram penge- og kredittpolitikk. Finansiering av investeringer i industri, boliger og kraftverk gis prioritet.
 - En videreføring av industripolitikken med sikte på en gradvis omlegging i retning av større stimulans til investerings- og produktivtetsvekst.
 - En aktiv arbeidsmarkedspolitikk.
- Følgende hovedtrekk vil også prege opplegget:
- Et skatteopplegg som innebærer reelle lettelser i inntektskattene og overgang til indirekte skatter.
 - En sikring av barnefamilienes økonomi gjennom skatter og overføringspolitiske tiltak.
 - Distriktspolitiske tiltak er prioritert. Blant annet er det utarbeidet en egen aksjonsplan for Nord-Norge.
 - En sosialt rettferdig fordeling.

Forslaget til statsbudsjett viste en samlet utgiftsside på 104,7 milliarder kroner.

Større områder hvor den reelle vekst er relativt betydelig fra 1980 til 1981 er utviklingshjelp, militært forsvar utenom kystvakt, rettsvesen, politi og kriminalomsorg, helsevesen, arbeidsliv og distriktsutbygging, industri og bergverk.

Overskuddet før lånetransaksjoner ble foreslått oppført med 10 milliarder kroner i 1981.

De samlede utgifter på trygdebudsjettet var foreslått med 42 milliarder kroner i 1981.

Regjeringens budsjettforslag ble i hovedsak vedtatt med bred tilslutning, heller ikke denne gang med noen form for dramatik, selv om det utenfor Stortinget ble gjennomført en rekke protestaksjoner mot statsbudsjettet.

Regjeringens forslag til skatteprogresjon ble vedtatt med støtte fra Høyre, mens fradragspostene ble vedtatt med støtte fra mellompartiene og SV. Forslaget om økingen til barnetrygden ble vedtatt med Høyres støtte.

Arbeiderpartiet led nederlag ved voteringen om forslaget om øking av arbeidsgiveravgiften med 0,1 pst. Det samme gjaldt bevilgninger til Afghanistan og Naturvernforbundet. Videre led Arbeiderpartiet nederlag i forslag til bevilgning til P2, men det ble vedtatt et forslag fra SV om 20 nye stillinger til NRK.

Det var mange henvendelser om ikke å innføre slik Regjeringen hadde foreslått, renter i studietida, økte helgetakster for ferger, også for å beholde rammetimetallet i skolen og ikke øke flytakster til Nord-Norge. Disse henvendelsene ble det under budsjettbehandlingen tatt hensyn til.

Regjeringen Nordlis virksomhet

Regjeringens sammensetning

Ved årsskiftet 1978/79 hadde Regjeringen følgende sammensetning:

- Statsminister Odvar Nordli
Utenriksminister Knut Frydenlund
Finansminister Per Kleppe (til oktober 1979)
 Ulf Sand (fra oktober 1979)
Olje- og energiminister Bjartmar Gjerde (til oktober 1980)
 Arvid Johanson (fra oktober 1980)
Fiskeriminister Eivind Bolle
Miljøvernminister Gro Harlem Brundtland (til oktober 1979)
 Rolf Hansen (fra oktober 1980)
Kirke- og undervisningsminister Kjølsv Egeland (til oktober 1979)
 Einar Førde (fra oktober 1979)
Forsvarsminister Rolf Hansen (til oktober 1979)
 (fra oktober 1979)
Landbruksminister Oskar Øksnes
Sosialminister Ruth Ryste (til oktober 1979)
 Arne Nilsen (fra oktober 1979)
Handelsminister Hallvard Bakke (til oktober 1979)
 Reulf Steen (fra oktober 1979)
Kommunal- og arbeidsminister Arne Nilsen (til oktober 1979)
 Inger Louise Valle (okt. 79—okt. 80)
 Harriet Andreassen (fra okt. 1980)
Industriminister Olav Haukvik (til oktober 1979)
 Lars Skytøen (fra oktober 1979)
Forbruker- og administrasjonsminister Kirsten Myklevoll (til okt 79)
 Sissel Rønbeck (fra okt. 79)
Samferdselsminister Asbjørn Jordahl (til oktober 1979)
 Ronald Bye (fra oktober 1979)
Planleggingsminister Per Kleppe (fra januar 1980)

Trontalen 1979

Ved åpningen av det 124. ordentlige Storting den 2. oktober 1979 la Regjeringen fram sin trontale.

Innledningsvis ble det vist til at den internasjonale økonomi fortsatt var preget av stor usikkerhet, og at dette fører til ny økende arbeidsløshet i de vestlige industriland. Regjeringen understreket at den ville

delta aktivt i arbeidet for sterkere økonomisk vekst og økt sysselsetting internasjonalt. Samtidig ble det understreket at det fortsatt var Regjeringens sentrale mål å trygge sysselsettingen i Norge, noe som ville kreve moderasjon og solidaritet av alle grupper. Det vil være av avgjørende betydning å holde priser og kostnader under kontroll, het det.

Regjeringen gjorde det klart at den ville føre videre hovedlinjene i norsk utenriks- og sikkerhetspolitikk, basert på et gjensidig forpliktende mellomfolkelig samarbeid. Norge må fortsatt arbeide for å styrke De Forente Nasjoner. Samarbeidet i NATO ble omtalt som hjørnesteinen i vår sikkerhetspolitikk. Regjeringen sa den ville virke for økt sikkerhet, avspenning, gjensidig rustningskontroll og nedrustning. Det nordiske samarbeid må styrkes og samarbeidet med Vest-Europa og Nord-Amerika utbygges. Arbeidet med å utvikle forbindelsene med Sovjetunionen og andre østeuropiske land skulle føres videre.

I vårt eget land la Regjeringen vekt på at arbeidet med å dempe pris- og kostnadsstigningen føres videre, og at pris- og inntektspolitiske tiltak skulle utformes med dette for øye. I samarbeid med partene i inntektsoppgjøret sa Regjeringen seg villig til å medvirke til en inntektsutvikling i samsvar med landets økonomiske bæreevne. Det ble lagt vekt på hensynet til de grupper som står økonomisk svakest.

I trontalen ble det varslet forslag om reformer i personbeskatningen, en melding om aktuelle industrispørsmål og et program for utnyttelse av mikroelektronikk i næringslivet og offentlig forvaltning. Det ble varslet en melding om landets energiforsyning og en om oljepolitikken.

Regjeringen sa seg villig til å treffe tiltak som kunne dempe de kort-siktige virkninger av svikten i fiskeressursene, samtidig som en ville planlegge tiltak som kunne trygge næringer og distrikter på lengre sikt. Jord- og skogbrukspolitikken skulle føres videre etter de retningslinjer som Stortinget tidligere har sluttet seg til.

Det ble varslet en melding om Evalueringsutvalgets innstilling om vurderings- og kompetansespørsmål i skolen. Regjeringen varslet også en melding om forholdet stat/kirke, en melding om etablering av program 2 i radioen og en melding om høyere teknisk utdanning. Videre ble det varslet melding om regional utvikling og distriktpolitikk og forslag om ny planleggingslov, lovforslag om Oslomarka og om viltstellet.

Innen sosial- og helsesektoren ble det varslet forslag om særlige tiltak for pensjonister med de dårligste levekår, tiltak mot alkoholmisbruk og narkotikamisbruk. Det ble videre varslet forslag om en ny finansieringsordning for helsetjenesten utenfor institusjon og for sosialtjenesten. Det ble også varslet en stortingsmelding om innvandrerspørsmålene. Et program for boligpolitikken i 1980-årene ble varslet, der byfornyelse og utbedring av eldre boliger ville bli trappet opp.

Trontalen 1979 varslet ellers en melding om oppfølgingen av barne-

hageloven, en melding om informasjon om samfunns spørsmål og om forbrukers spørsmål. Videre ble varslet meldinger om Norsk Samferdselsplan, om postframføring og posttjenesten på landsbygda og en melding om den forebyggende sikkerhetstjeneste. Det ble også varslet lovforslag om ny barnelov, ny konkurslov, ny lov om kredittkjøp og lov om fri rettshjelp.

Trontalen 1980

Regjeringens trontale ble lagt fram ved åpningen av det 125. ordentlige Storting den 6. oktober 1980.

Her varslet Regjeringen at den ville stille følgende i forgrunnen:

- trygghet for arbeid og inntekt i en verden med massearbeidsløshet og store økonomiske problemer,
- fast nasjonal styring av oljevirkksomheten og oljeinntektene,
- en tilfredsstillende løsning av feilesoppgavene,
- videreføring av demokratiseringen i viktige deler av samfunnet.

I omtalen av de internasjonale spørsmål la Regjeringen særlig vekt på å medvirke til avspenning, nedrustning og gjensidig rustningskontroll på bakgrunn av den økte uro og spenning i verden. Samarbeidet i den nord-atlantiske allianse forblir en hjørnestein i sikkerhetspolitikken. Regjeringen sa den ville føre videre hovedlinjene i norsk utenriks- og sikkerhetspolitikk basert på et gjensidig forpliktende internasjonalt samarbeid og med vekt på å styrke De Forente Nasjoner. Det het også at samarbeidet med Norden, med vest-europeiske land og Nord-Amerika fortsatt vil være sentrale ledd i norsk utenrikspolitikk, samtidig som det ble omtalt som viktig at forbindelsene med Sovjetunionen og Øst-Europa blir utviklet videre.

Regjeringen sa den fortsatt ville arbeide for bedre vilkår for utviklingslandene, både gjennom flersidige og tosidige samarbeidsformer. Regjeringen var særlig opptatt av å få til endringer i retning av en ny økonomisk verdensorden. Regjeringen ville bidra til at arbeidet for å fremme menneskerettighetene blir tillagt større vekt, gå inn for sterkere internasjonale tiltak for forsvarlig forvaltning av verdens naturressurser og for å motvirke omfattende miljøødeleggelser. Regjeringen la stor vekt på at en når fram til enighet om en ny havrettskonvensjon, og sa at den internasjonalt ville støtte en politikk som leder til større vekst og motarbeider tendenser til økt proteksjonisme.

Som hittil vil hovedmålet for Regjeringens økonomiske politikk være full sysselsetting, het det. For å trygge sysselsettingen må veksten i kostnader og priser dempes, og det ble vist til den melding om industripolitikk som skulle framlegges, hvor bedring i industriens konkurransevne vil være et hovedtema. For å sikre full sysselsetting vil Regjeringen føre en aktiv arbeidsmarkedspolitikk, med forslag om tiltak for svake grupper på arbeidsmarkedet. Også for 1981 ble det varslet forslag om en egen beredskapsplan for arbeidsmarkedstiltak.

Regjeringen varslet at den ville samarbeide med partene på arbeidsmarkedet for å få til en inntektsutvikling i samsvar med landets økonomiske bæreevne og ønsket om en dempet prisvekst.

Regjeringen sa den ville legge stor vekt på bedring i arbeidsmiljøet og varslet et program for dette arbeidet i 80-årene. Det ble varslet en melding om boligpolitikken. En melding om regionpolitikk og om planlegging ble varslet, og om den regionale utvikling og distriktpolitikken. Særlig vekt ville bli lagt på Nord-Norges problemer.

Jord- og skogbrukspolitikken ville bli ført videre etter retningslinjer vedtatt av Stortinget. Langtidsplanen for fiskeriene skal følges opp gjennom rullering. Det ble særlig tatt sikte på en bedre tilpasning av flåten og den reduserte fiskebestanden, som skal søkes gjenoppbygget i samarbeid med andre land.

I energisektoren ble det varslet en melding om ilandføring av gass fra Statfjordfeltet. Meldingen om energibruk og energiproduksjon vil bli fulgt opp i samsvar med Stortingets behandling. Regjeringen sa den ville legge fram retningslinjer for naturvernet og ressurs- og miljøvernpolitikken i 80-årene. En melding om båtliv ble varslet, og det ble tatt sikte på å opprette en nasjonalpark i Jotunheimen. For å få en bedre forvaltning av ressurser vil en gradvis ta i bruk ressursregnskaper og ressursbudsjett.

Det ble varslet meldinger om kulturpolitikk og om ungdommens vilkår. En ordning med barneombud er foreslått og vil settes i verk fra 1981. En handlingsplan for likestilling mellom kjønnene ble varslet, likedan en melding om bedring av levevilkårene for familier med barn. Det ble varslet lovforslag om organisering og finansiering av helse- og sosialtjenestene i kommunene. Det ble også varslet forslag om bedring av rettssikkerheten for psykiatriske pasienter. Stortingsmeldingen om alkoholpolitikken vil bli fulgt opp. Det ble varslet meldinger om Norsk Vegplan og om reiselivspolitikken, og nye mer effektive fly på en del kortbaneflyplasser i Nord-Norge skulle settes inn.

Til slutt viste Regjeringen til at en sammenfatning av Regjeringens langsiktige politikk vil bli lagt fram i meldingen om Langtidsprogrammet 1982—1985.

Budsjettene for 1980

Forslaget til *statsbudsjett* for 1980 viste en utgiftsøkning fra 78100 mill. kroner i det vedtatte budsjett for 1979 til 91 900 mill. kroner, eller med 17,6 prosent. Ser en bort fra lånetransaksjonene var utgiftsstigningen på 13 prosent. Økt tilskott til folketrygden, økte renteutgifter og overgang til bruttoføring av enkelte utgiftskapitler bidrog med ca. 5 prosentenheter av denne stigningen.

Utgiftene til overføringer utgjorde 43300 mill. kroner eller ca. 57 prosent av utgiftene utenom lånetransaksjoner og gir et bilde av den inntektsomfordeling som finner sted over budsjettet.

Det skattepolitiske opplegg bestod i en justering av skattene på ca.

870 mill. kroner til fordel for barnefamiliene og de laveste inntektene. De indirekte skattene ble foreslått økt med 865 mill. kroner på årsbasis (bilavgifter, mineraloljeavgift og elektrisitetsavgift).

Inntektsanslaget på 1980-budsjettet var på 72 300 mill. kroner mot 61 700 mill. kroner på det foregående budsjett. Mesteparten av inntektene, ca. 84 prosent, kom fra skatter og avgifter. Anslaget for 1980 lå på 9 500 mill. kroner eller 18,6 prosent over anslaget for 1979. Anslaget for innbetaling av skatter og avgifter på utvinning av petroleum lå på 10 000 mill. kroner.

Underskottet før lånetransaksjoner på statsbudsjettet og trygdebudsjettet samlet ble redusert fra 6 500 mill. kroner i det vedtatte budsjett for 1979 til ca. 4 400 mill. kroner i forslaget for 1980.

De samlede utgifter på *trygdebudsjettet* for 1980 utgjorde 36 400 mill. kroner eller 11,4 prosent mer enn i det vedtatte budsjett for året før.

Budsjettene for 1981

De samlede utgifter i forslaget til *statsbudsjett* for 1981 var på 104 700 mill. kroner, en stigning fra 92 800 mill. kroner i det vedtatte 1980-budsjett, eller på 12,7 prosent. Utenom lånetransaksjoner var utgiftsøkningen på 13,2 prosent. Utgiftene til overføringer utgjorde ca. 56 prosent av utgiftene ekskl. lånetransaksjoner.

Når det gjelder skattene, ble det foreslått reelle lettelser i inntektskattene kombinert med en økning i barnetrygden. Lettelser i inntektsskatten kom i form av en dempning i progresjonen ved at progresjonsgrensene ble foreslått økt med vel 10 prosent i gjennomsnitt og dessuten ved at satsene for statsskatt ble foreslått redusert med 5 prosentenheter. Nettovirkningen av den foreslåtte endring i skatt og økt barnetrygd var på årsbasis på 5 300 mill. kroner.

Forslaget rommet også økt indirekte beskatning gjennom økte særavgifter og reduserte forbrukersubsidier. Virkningen av disse forslag var på årsbasis ca. 2 900 mill. kroner.

Inntektene for 1981 ble anslått til 100 500 mill. kroner eller 22,5 prosent mer enn det justerte anslag for 1980. Av dette ble 86 prosent anslått som inntekter fra skatter og avgifter. Anslaget for innbetaling av skatter og avgifter for petroleumsvirksomheten var på 28 600 mill. kroner i 1981, mot 10 000 mill. kroner på foregående års budsjettfor-slag.

Stats- og trygdebudsjettet samlet viste et overskott før lånetransaksjoner på 10 400 mill. kroner for 1981 mot 750 mill. kroner i det siste anslag for 1980. Forbedringen skyldes økningen i inntekter fra oljesektoren. Uten oljeskatter er det et underskott før lånetransaksjoner på ca. 18 300 mill. kroner i 1981 mot ca. 17 100 mill. kroner i 1980.

Trygdebudsjettet viste en samlet utgiftsside på 42 000 mill. kroner for 1981 eller en stigning på 14,4 prosent fra det vedtatte budsjett for 1980.

Økonomisk politikk

I både 1979 og 1980 har Regjeringen hatt følgende *hovedmål* med sin økonomiske politikk:

- Full sysselsetting
- Moderat pris- og kostnadsstigning
- Forsvarlig utvikling i utenriksøkonomien
- Høy levestandard og sosialt rettferdig fordeling.

Disse målene kan ikke settes uavhengig av den internasjonale utvikling. De ulike mål vil dessuten lett kunne komme i konflikt med hverandre. Måloppfyllelsen på de enkelte punkter må ses i lys av disse forhold.

Pris- og inntektsstoppen som ble innført i september 1978 ble opphevet ved årsskiftet 1979/80. Tiltaket bidro til en vesentlig forbedring av vår konkurranseevne ved at pris- og kostnadsstigningen ble dempet.

Under forberedelsene til inntektsoppgjøret som fant sted våren 1980, innledet Regjeringen et samarbeid med de store organisasjonene i arbeidslivet i et utvalg under ledelse av finansministeren. Arbeidet i dette utvalget viste at det var enighet om å videreføre den moderate pris- og kostnadsstigning også i kommende år. Hovedoppgjøret mellom LO og NAF gav da også et resultat som skulle gi muligheter for dette. Ved de bidrag Regjeringen satte inn i forbindelse med våroppgjøret i 1980, fikk oppgjøret en profil som var til særlig fordel for de lavlønne.

Tariffoppgjøret av 1980 forutsetter at det skal innledes forhandlinger i 1981 om eventuelle innteksreguleringer for 2. avtaleår. Det er dermed partene i oppgjøret som har hovedansvaret for at man kommer fram til en avtale som ikke setter den fulle sysselsetting i fare. Regjeringen regner i denne forbindelse med at partene vil legge vekt på de endringer i personbeskatningen og den indirekte beskatning som ble foreslått på 1981-budsjettet og vedtatt av Stortinget før jul i 1980. Regjeringen har sagt fra at dersom inntektsoppgjørene mot formodning ikke får en akseptabel sosial profil, må skatteopplegget vurderes på nytt, noe som også vil få konsekvenser for skatteopplegget for neste år.

Både i 1979 og 1980 har en maktet å holde sysselsettingen oppe, til tross for kraftig økning av arbeidsløsheten i de vestlige industriland. Registrert arbeidsledige var i 1979 2,0 prosent av den totale arbeidsstokk, i 1980 1,4 prosent. Dette er markert lavere enn i de fleste andre industriland. Når dette har vært mulig, skyldes det i vesentlig grad at Regjeringen har ført videre tiltakene til fordel for utsatte industrier gjennom tilskott og lån. For å møte eventuelle omstillinger i denne sektor har det i begge år eksistert en omfattende beredskapsplan mot arbeidsledighet i tillegg til de ordinære arbeidsmarkedstiltak over statsbudsjettet.

Konsumprisindeksen økte med 4,8 prosent fra 1978 til 1979. Fra 1979 til 1980 økte den samme indeksen med 10,2 prosent. Kjøpekraften ble opprettholdt fra 1979 til 1980, slik det ble lagt til grunn for inntektsoppjøret våren 1980.

Driftsbalansen overfor utlandet har vist en betydelig forbedring de siste årene, noe som i sin helhet skyldes den gunstige utvikling på poster i tilknytning til virksomheten i olje og sjøfart. Mens driftsunderskottet i 1978 var på nær 11 000 millioner kroner, var det i 1979 redusert til 5 800 millioner kroner. For 1980 er det beregnet et driftsoverskott overfor utlandet på vel 7 200 millioner kroner.

Utenrikssaker

Norge har i 1979 og 1980 vært medlem av De Forente Nasjoners sikkerhetsråd. I denne egenskap har Norge vært pålagt et særlig ansvar for arbeidet for fred og avspenning. Medlemskapet i Sikkerhetsrådet har medført at vårt land oftere og gjerne på kort varsel har måttet ta stilling i internasjonale konfliktspørsmål. I Sikkerhetsrådet og i den ekstraordinære generalforsamling om Afghanistan har Norge tatt avstand fra Sovjetunionens innmarsj i Afghanistan, sammen med det overveldende flertall av verdens nasjoner. Regjeringen har hilst velkommen dannelsen av flertallsstyre og avholdelse av frie valg i Zimbabwe. Som en konsekvens av utviklingen i landet er det foreslått opprettet en egen ambassade der. Regjeringen beklager at de internasjonale bestrebelser for å få virkeliggjort FN's plan om frie valg i Namibia ikke har ført fram.

Norge yter omfattende hjelp til flyktninger i mange land. I de siste år har man særlig konsentrert seg om flyktingestrømmen fra Sørøst-Asia. I 1979 vedtok Regjeringen at Norge skal motta 3000 flyktninger fra Indo-Kina. Mange av flyktingene er blitt tatt opp av norske båter og har fått garantier fra norske myndigheter om at de får komme hit til landet hvis ingen annen mulighet foreligger.

Regjeringen arbeider aktivt for rustningskontroll og nedrustning i internasjonale fora, bl.a. i FN og NATO. Et overordnet mål er å oppnå like stor sikkerhet på et lavere rustningsnivå gjennom gjensidig nedrustning. I desember 1979 sluttet Norge seg til vedtaket i NATOs ministerråd om utplassering av nye mellomdistanseraketter med atomladninger i Europa. Forutsetningen for at Norge sluttet seg til vedtaket, var at det så snart som mulig ble innledet forhandlinger om begrensninger i utplasseringen med Sovjetunionen. Denne forutsetningen kom med som en del av NATOs vedtak etter anstrengelser fra norsk side og fra andre mindre NATO-lands side.

Regjeringen har særlig lagt vekt på at kjernevåpnene ikke må spres til flere land. I samsvar med dette har Norge deltatt aktivt i arbeidet på Ikkespredningsavtalens andre tilsynskonferanse. Norge har også deltatt aktivt på tilsynskonferansen til Konvensjonen for bakteriologiske våpen, der Norge hadde formannsvervet.

Norge har aktivt deltatt i arbeidet for at sluttakten fra Konferansen om sikkerhet og samarbeid i Europa blir iverksatt av deltakerlandene på en balansert måte. I denne forbindelse ble det gjort en stor innsats fra norsk side for å forberede oppfølgingsmøtet i Madrid.

I den vanskelige og spente internasjonale situasjonen har Norge lagt stor vekt på å ha et godt og korrekt naboforhold til Sovjetunionen. Som ledd i dette har Utenriksministeren gjennomført det første offisielle besøk i Sovjetunionen på 16 år. Det er særlig viktig at lavspenningen i nordområdene opprettholdes. Derfor må vitale kanaler holdes åpne. Kontakten med andre østeuropeiske land er i samsvar med dette blitt utviklet videre.

Regjeringen har ført videre den linje som går ut på å trygge landet gjennom nasjonal forsvarsinnsats og forpliktende samarbeid i NATO. Dette muliggjør effektiv hjelp fra våre allierte og at vi kan fastholde de selvpålagte restriksjoner på vår base- og atompolitikk. Gjennom samarbeidet i NATO kan vi lettere arbeide for avspenning, nedrustning og rustningskontroll.

Regjeringen har lagt stor vekt på å utvikle samarbeidet mellom vårt land og land i Vest-Europa. Det er blant annet gjennomført besøk på statsråd- og statsministernivå. Det ble under statsministerens besøk i EF-kommisjonen i november 1980 gjort avtale om regelmessige konsultasjoner på ministernivå mellom EF-kommisjonen og Norges regjering. Norge har gått inn for å styrke Europarådet som mellomstatlig samarbeidsorgan. I andre halvår 1979 hadde Norge formannsstillingen i Europarådet.

Samarbeidet med de øvrige nordiske land er ført videre etter de samme retningslinjer som tidligere. Det er utført et omfattende arbeid med utredning av et samarbeid om en nordisk radio- og fjernsynssatellitt. Norge har stilt seg positivt til en prinsippbeslutning om prosjektet. Nordens statsministre har sluttet seg til et generelt program for det videre energipolitiske samarbeid i Norden. Med Island er det inngått en avtale om ulike fiskeri- og kontinentalsokkelspørsmål vedrørende havområdene ved Jan Mayen.

Som en følge av det klare folkerettsbrudd som iranske studenter gjorde seg skyldig i da de den 4. november 1979 okkuperte den amerikanske ambassade i Teheran og tok diplomater og ambassadepersonell som gisler, har Norge innført visse handelssanksjoner mot Iran i juni 1980.

Samarbeidet med utviklingslandene er ført videre etter de retningslinjer Stortinget har trukket opp. De offentlige overføringer til utviklingsland utgjorde i 1979 0,9 pst. av bruttonasjonalproduktet og i 1980 1,0 pst. Dermed er Norge et av de få land som oppfyller FN's målsetting på dette område. Som tidligere har det vært balanse mellom innsatsen for tosidige og flersidige tiltak. Den største delen av hjelpen går til de land i Afrika og Asia som er utpekt som hovedsamarbeidsland.

Forsvaret

I mai 1979 la Regjeringen fram Stortingsmelding 94 (1978—79) om Forsvarskommisjonens utredning og hovedretningslinjer for Forsvarets virksomhet i tiden 1979—83. Stortingsmeldingen kom til drøfting i Stortinget den 17. april 1980. Planen for Forsvarets virksomhet i årene framover bygger på en budsjettvekst på ca. 3 prosent pr. år. Dette er i samsvar med Regjeringens forpliktelser overfor NATO-alliansen.

Utbyggingen av Kystvakten har fulgt de planer som tidligere er vedtatt av Stortinget. Det første av tre nye kystvaktfartøyer ble overlevert i mars 1980. To nye Orion overvåkingsfly ble levert våren 1980. I 1981 forutsettes Kystvakten være fullt utbygd etter planene når det gjelder materiell. Blant de viktige oppgaver Kystvakten er pålagt, er overvåkingen av fiskerisone rundt Jan Mayen.

Norge har siden 1978 hatt en kontingent i Sør-Libanon som del av FN's fredsbevarende styrke UNIFIL. Siden opprettelsen har i alt seks kontingenter på nær 1000 mann hver deltatt i denne styrken.

Regjeringen vedtok i september 1980 å gå inn for plassering av lagre for en redusert amerikansk marineinfanteribrigade i Trøndelag. Samtidig vedtok Regjeringen å gå inn for anskaffelse av utstyr og lagring for ytterligere et norsk kombinert regiment i Nord-Norge i tillegg til de nasjonale lagre som allerede er opprettet. Regjeringens prinsippbeslutning ble fattet på bakgrunn av en omfattende militær studie som var utført av norske og amerikanske eksperter, og på en innstilling fra et norsk utvalg under ledelse av statssekretær Bruland i Forsvarsdepartementet. Etter drøftelser på stabsplan mellom Norge og USA ble det lagt fram en rammeavtale om forhåndslagring og forsterkning av Norge etter de retningslinjer Regjeringen hadde vedtatt. Avtalen er lagt fram for Stortinget for godkjenning.

Olje, energi og industri

Våren 1979 behandlet Stortinget Regjeringens melding om energiøkonomisering og gav sin tilslutning til denne. I de etterfølgende budsjetter er bevilgningene til dette formål økt. En omfattende melding om Norges fremtidige energiforsyning og -produksjon ble lagt fram i februar 1980. Samtidig ble framlagt en proposisjon om vern av vassdrag, basert på Verneplan II. Innholdet i disse dokumenter fikk også tilslutning i Stortinget.

Våren 1979 ble det foretatt tildeling av blokker i 4. konsesjonsrunde i Nordsjøen. En melding om petroleumsvirksomheten nord for 62. breddegrad ble behandlet våren 1979. Leteboring etter petroleum i begrenset omfang kom i gang sommeren 1980 på Tromsøflaket og på Haltenbanken. Norske selskaper er operatører, og Statoil deltar med over 50 prosent andel i alle blokker.

I desember 1979 begynte produksjonen av olje på Staffjord-feltet gjennom bøyelasting. Spørsmålet om utnyttelsen av gassen i Staffjord-feltet har vært under utredning i 1980 og en avgjørelse er ventet

våren 1981. Også spørsmålet om utnyttelse av andre forekomster i Nordsjøen, f.eks. blokk 34/10 («Gullblokken») og 31/2 (stort gassfunn) er under utredning.

Regjeringen la våren 1980 fram en melding for Stortinget om arbeidet med å gjennomføre vedtaket om Alta-utbyggingen etter at Regjeringen høsten 1979 vedtok å stoppe arbeidet. Meldingen ble behandlet av Stortinget i mai 1980, og Stortinget sluttet seg til Regjeringens oppfatning av prosjektet etter at forslag om utsettelse var avvist med stort flertall. I desember 1980 vedtok Regjeringen i samsvar med fullmakt gitt av Stortinget at Alta-vassdraget skal utbygges som vedtatt av Stortinget i 1978. Olje- og energidepartementet fikk fullmakt av Regjeringen til å fastsette tidspunktet for anleggsstart.

Fra 1. januar 1979 er olje- og energisakene samlet i det nye Olje- og energidepartementet. Fra samme dato er ansvaret for sikkerhets-spørsmålene under Oljedirektoratet lagt til Kommunal- og arbeidsdepartementet.

Stortinget behandlet i mai 1979 en stortingsmelding om retningslinjer for bruk av petroleumsressurser som industripolitisk virkemiddel. Industriprosjekter som tilbys av oljeselskaper er et av de kriterier som brukes i forbindelse med blokktildelinger på norsk kontinentalsokkel. Ved utløpet av 1980 var det registrert ca. 130 industrisamarbeidsprosjekter som et resultat av 4. og 5. konsesjonsrunde.

I desember 1980 la Regjeringen fram en omfattende stortingsmelding om industripolitiske retningslinjer for de nærmeste år framover. Industrimeldingen drøfter de endrede forutsetninger for industriens situasjon og presenterer Regjeringens syn på hvordan den nye situasjon bør møtes i de kommende år. I tilknytning til industrimeldingen er det lagt fram forslag om endringer i bedriftsbeskatningen. Til sammen dreier det seg om lettelser i beskatningen i størrelsesordenen 1,5 milliarder kroner.

Beredskapsplan for sysselsetting

Sammen med de ordinære budsjett for 1980 og 1981 ble det lagt fram beredskapsplaner for arbeidsmarkedstiltak. Beredskapsplanene har to hovedformål:

- a) Hjelp dem som kommer i vansker som følge av de omstillinger i næringslivet som er nødvendig for å opprettholde sysselsettingen også på lengre sikt.
- b) Hjelp grupper av arbeidstakere som tradisjonelt har de største vansker på arbeidsmarkedet.

Når det gjelder den sistnevnte gruppen, ble tiltak for yrkeshemmede som hadde vært på beredskapsplanen i 1979 og 1980 tatt inn i det ordinære arbeidsmarkedsopplegget for 1981. Dette innebærer at beredskapsplanen for 1981 har fått et noe mindre omfang enn for 1980, 250 mill. kr. mot 325. Beredskapsplanen og de tiltak som iverksettes over det ordinære budsjett for 1981 representerer samlet likevel en fortsatt opptrapping av arbeidsmarkedspolitiske tiltak.

Den lokale forvaltning

Stortinget har gitt sin tilslutning til hovedretningslinjene slik de ble trukket opp i St.meld. nr. 40 for 1978—79 om den lokale statsforvaltning. Justisdepartementet har nedsatt en interdepartemental arbeidsgruppe for å vurdere fylkesmannens fremtidige arbeidsoppgaver og organisering av embetet.

Stortinget har gjort vedtak om tilskott av skatteutjæmningsmidler og om fylkesskatt og kommunal inntektsskatt i samsvar med St.prp. For 1980 er det fordelt i alt 3 050 mill. kroner som tilskott til kommuner og fylkeskommuner og for 1981 3 450 mill. kroner.

Boligsaker

I forbindelse med stats- og nasjonalbudsjettet for 1980 ble det foretatt endringer i boligfinansieringen. 6000 boligheter ble vist til en låneordning på spesielle vilkår i forretnings- og sparebanker (PSV), mens statsbankenes andel ble redusert tilsvarende, til 20 000 boliger. For å sikre gjennomføringen av programmet for 1980 ble statsbankrammene seinere utvidet til 23 800 boliger. PSV-ordningen blir videreført i 1981 med 7 800 boliger, mens statsbankrammene er satt til 21 000 boliger. Det forutsettes privatfinansiert på vanlig måte ca. 8 000 boliger — til sammen 37 000 boliger. Opplegget for seinere år vil bli lagt fram i Regjeringens boligmelding. Grunnlaget for denne meldinga er en rekke innstillinger, om tomteformidling, eierleiligheter, tjenesteboliger, boutgifter og prisregulering.

Rammen for utbedringslån er økt og er i 1981 på 350 mill. kr. Utbedringsstilskott er økt og inkluderer nå 40 mill. kr. spesielt til større byfornyelsestiltak. For å vinne erfaring i bruk av lovgivning og låne- og tilskottsordninger er det satt i gang prøveprosjekt i byfornyelse i de tre største byene.

Tilbakebetaling av eldre husbanklån er økt både for 1980 og 1981, mens bevilgningene til bostøtte over Kommunaldepartementets og Sosialdepartementets budsjetter har gått opp til i alt 560 mill. kr.

Også etableringslånerammen er økt vesentlig, til 400 mill. kr., første året er gjort avdragsfritt.

Miljøvern

I mars 1979 la Regjeringen fram forslag om nytt lovverk for regulering av skipsforurensninger. I mai 1980 ble det vedtatt at Norge skulle tiltre den internasjonale skipsforurensningskonvensjonen. ECE-konvensjonen om langtransport av luftforurensninger ble undertegnet av Norge i november 1979 og ratifisert i slutten av 1980. Regjeringen la fram forslag til ny Forurensningslov i september 1979. Mjøs-aksjonen ble avsluttet i slutten av 1980. Det kan vises til gode resultater. Under aksjonen er det gjennomført investeringer for ca. 1,2 milliarder kroner.

I august 1979 la Regjeringen fram en Stortingsmelding om bedre nærmiljøer. Meldingen fikk full tilslutning i Stortinget.

Arbeidet med godkjenningen av de innkomne første gangs fylkesplaner ble avsluttet i 1979. To fylker hadde da ikke fullført planarbeidet. De øvrige er nå godt i gang med hovedrevisjon av planene. Ved utgangen av 1980 hadde Regjeringen godkjent annen gangs fylkesplaner for 10 fylker. I desember 1980 la Regjeringen fram forslag til Lov om lokal og regional planlegging.

Et forslag til ny viltlov er lagt fram. Miljøverndepartementet har gitt tilsagn om store beløp til sikring og opparbeiding av friluftsområder. Jotunheimen nasjonalpark ble opprettet i slutten av 1980. Nasjonalparken er nr. 14 i rekken og er landets nest største med 1140 km².

I 1979 og 1980 er det i alt opprettet 113 naturreservater, 7 landskapsvernområder og 9 naturminner på tilsammen 818 km².

Samferdselssaker

- Stortingsmeldingen om Norsk samferdselsplan er fremmet og behandlet av Stortinget. Den behandler samferdselspolitikken i videste omfang konkret og prinsipielt. Meldingen viser hvilke valg vi står overfor ved ulik årlig økonomisk vekst i bevilgningene til samferdselsformål. Den danner videre grunnlaget for det pågående arbeidet med sektor-meldinger om Norsk Vegplan 82—85, jernbanen, langtidsplan for luftfart, havneplan og revisjon av havneloven.
- Det er vedtatt bestillingsprogram for nye telefoner for å avvikle telefonkøen. Opplegget innebærer et bestillingsopplegg på 590 000 automatnummer i perioden 1980—83. Det er nedsatt et eget utvalg (Teleutvalget) som utreder Televerkets problemer og oppgaver.
- Forslag om statsgaranti for bygging av tre nye hurtigruter er fremmet for Stortinget.
- Stortingets vedtak om alternativ bruk av riksvegmidler er fulgt opp ved bevilgning til banesammenknytning i Oslo.
- Det er nedsatt et utvalg som skal utrede flybillettprisene i Nord-Norge.
- Det er bestilt nye fly av typen DCH 7 som skal settes inn på Helgeland og Vesterålen/Lofoten i 1981. Disse flyene, som har plass til 50 passasjerer, vil gi et helt annet og langt bedre tilbud enn dagens.
- Hovedflyplassspørsmålet på Østlandet er avklart. Prosjektet på Hobøl skrinlegges. Fornebu opprustes til hovedflyplass og Gardermoen utbygges til en avlastningsflyplass.
- Det er fremmet stortingsmelding om postframføring- og posttjenesten på landsbygda.
- Tilskottsansvaret for lokale bil- og båtruter er nå overført til fylkeskommunene, og samferdselsloven ble endret for å gjøre dette mulig.
- Trafikksikkerhet er fortsatt viet stor oppmerksomhet. Dødsulykkestallene i trafikken går ned til tross for økende trafikk. Det viser

at den mangeårige innsatsen gir resultater. Det er fremmet melding for Stortinget om trafikksikkerhetsarbeidet, Aksjon Skoleveg er avsluttet og resultatet samlet inn og bearbeidet. Oppfølging av aksjonen vil skje i Stortingsmeldingen om Norsk Vegplan som blir fremmet våren 1981.

- Fylkenes samferdselsplaner er gjennomgått og kommentert.
- Det er gitt adgang til innsetting av 4 nye hurtigbåter i Nord-Norge.
- Det er tatt initiativ til bl.a. å få drøftet og/eller utredet spørsmål som: Helikoptertransporten i Nordsjøen, «privat finansiering» av investeringer i Televerket, Norges Statsbaner og Luftfartsverket og «bilens situasjon og rolle».

Utdanning, kulturpolitikk

I de to siste årene er det lagt fram stortingsmeldinger om utdanning i forskjellige sektorer: om bl.a. utviklingen av den videregående skolen, av spesialundervisning og om forholdet mellom utdanning og arbeid.

Det er arbeidet med sikkerhetsopplæring av personell på faste installasjoner på den norske del av kontinentalsokkelen og fagopplæring for elektrodriftspersonell på fast produksjonsanlegg der. I desember 1980 ble det lagt fram en omfattende rapport om hva som finnes av utdanning i tilknytning til oljevirksomheten, med forslag om en kraftig styrking av oljeutdanning. Det er fremmet flere proposisjoner om ekstra penger til slik utdanning.

Det er satt i verk en ny lov om fagopplæring i arbeidslivet. Det er lagt fram et tiltaksprogram for å bedre lærersituasjonen i Nord-Norge.

Stortingsmeldingen om høgre teknisk utdanning ble lagt fram 6. juni 1980 og innevarsler en kraftig satsing på dette området.

Stortingsmeldingen om folkehøgskolene ble lagt fram i 1980. Arbeidet med forskrifter til lov om voksenopplæring nærmer seg fullførelse. I inneværende stortingsperiode legges det fram en stortingsmelding om virkningen av lov om voksenopplæring og en stortingsmelding om brevundervisning.

Forhandlingene om avtaler om vederlag for bruk av kunstneres og andre opphavsmenns verk er ført videre. Det er inngått avtaler om bibliotekvederlag, om vederlag for fotokopiering av vernede verk i grunnskole og videregående skole m.v., i tillegg til de avtaler som er inngått tidligere. Forhandlinger pågår om avtaler på nye felt, og om fornyelse av tidligere avtaler.

Regjeringen la i november 1980 fram forslag om bevilgning til bygging av nytt teaterbygg for Det Norske Teatret, samt sikring av driften av flere kulturinstitusjoner i Oslo.

I statsbudsjettet for 1981 ble det gitt bevilgninger til omfattende kulturtiltak i Nord-Norge. Planen omfatter bl.a. bygging av kulturhus og

statsarkivbygg i Tromsø, økt støtte til bygging av samfunnshus, samt støtte til en rekke konkrete kulturverntiltak.

Høsten 1980 kom stortingsmeldingen om forholdet mellom stat og kirke.

Forbrukersaker

I 1979 ble prisstigningen 4,8 % og i 1980 10,2 %. Pris- og inntektsstoppen ble opphevet 1. januar 1980 og erstattet med midlertidige forskrifter om prisberegning og meldeplikt av 23. november 1979 og av lov om inntektsregulering som har en varighet fram til 31. mars 1982. Dette regelverket skal sikre en myk overgang fra perioden med pris- og inntektsstopp til mer normale forhold i arbeids- og næringslivet.

Skjemautvalget la fram sin utredning 17. juni 1980. Denne har vært ute til høring og Forbruker- og administrasjonsdepartementet tar sikte på å fremme de konkrete forslag med utgangspunkt i innstillingen fra utvalget tidlig i 1981.

Forbruker- og administrasjonsdepartementet fremmet 15. august 1980 en proposisjon om opprettelse av et barneombud. Barneombudet skal ivareta barnas interesser i vid forstand i samfunnet. Forslaget ligger for tiden til behandling i Stortinget. Det er grunn til å regne med at ombudet vil starte sin virksomhet i 1981.

Likestillingsrådet la sommeren 1980 fram et forslag til handlingsplan for likestilling mellom kjønnene. Planen ble oversendt Forbruker- og administrasjonsdepartementet som har sendt den ut på en omfattende høringsrunde. Departementet tar sikte på å legge fram Regjeringens forslag til handlingsplan våren 1981.

I løpet av våren 1981 vil Forbruker- og administrasjonsdepartementet også legge fram for Regjeringen forslag til barnehagemelding og familiemelding. I tråd med de prioriteringer det er lagt opp til i parti-programmet, vil man foreslå en styrking av barnefamilienes levekår og fortsatt sterk barnehageutbygging.

Sosiale og helsepolitiske saker

Planleggings- og driftsansvaret for institusjoner innen *barne- og ungdomsvernet* er lagt til fylkeskommunene fra 1. januar 1980. Samtidig ble det innført en statlig rammetilskottsordning som dekker ca. 50 pst. av fylkeskommunenes utgifter. Bevilgningen til tiltak for vanskeligstilte gravide og mødre er økt. Stønad til skilte og separerte forsørgere er innlemmet i folketrygden fra 1. januar 1981. Det er satt igang forsøksvirksomhet med alternativer til fengsling av ungdom med store atferdsproblemer.

Det ble i 1980 lagt fram en stortingsmelding om *alkoholpolitikken* med en aksjonsplan som består av en rekke forebyggende tiltak (avgiftsøkinger, kontroll, miljøtiltak, informasjon) og behandlings- og omsorgstiltak, spesielt i omsorgsarbeidet utenom institusjon. Forslagene er fulgt opp i statsbudsjettet for 1981.

Det har vært sterk øking i statstilskottene til tjeneste- og hjelpetiltak

for *eldre og uføre*. Rammetilskottet til kommunene til dette formålet er fordoblet fra 75 mill. kr. i 1978 (da det ble innført) til 155 mill. kr. i 1980. Tilskottet til hjelpeordningene for hjemmene er økt fra ca. 290 mill. kr. i 1978 til ca. 360 mill. kr. i 1980. Det er nå ca. 150 000 hjem som får slik hjelp. Det er gitt utvidete muligheter og økte tilskott til reduksjon av boutgifter for eldre og uføre. Det er gitt normer om enerom og klarere regler for disponering av egne midler for folk på alders- og sykehjem.

Regjeringen har besluttet å ta imot et fast antall på ca. 250 *flyktninger* i året. I tillegg er det vedtatt å ta inn inntil 3 000 flyktninger fra Sørøst-Asia. Det er derfor gitt ekstraordinært stor statsstøtte til Flyktningsrådet arbeid med mottaks- og integreringsarbeidet i 1979 og 1980.

Styrkingstiltakene for de kommunale *sosialkontorene* har holdt fram. Bemanningen er omlag fordoblet siden 1973. Det er nå ca. 1 sosialarbeider pr. 2 400 innbyggere i gjennomsnitt i landet.

For å styrke og samordne veiledningen av og tilsynet med det sosiale arbeidet i kommunene er det etablert en samlet sosialavdeling hos fylkesmannen, samtidig som antall stillinger er økt.

På grunnlag av utvalgsutredningen om ansvarsforhold og finansiering av helsetjenesten utenom institusjon og sosialtjenesten, forbereder departementet nå en lovproposisjon om dette som samtidig omfatter forslag til samlet *lov om distriktshelsetjenesten*.

Ny lov om leger og ny lov om tannleger ble sanksjonert den 13. juni 1980. Med unntak av en bestemmelse om plikt til å ta blodprøve og foreta annen undersøkelse av mistenkte i legeloven, er lovene foreløpig ikke satt i kraft. Et tildels omfattende forskriftsarbeide må utarbeides før lovene i sin helhet kan settes i kraft.

Fra 1. januar 1980 er det gjennomført et nytt *rammefinansierings-system for helseinstitusjonstjenesten*. Det gis et rammetilskott til den enkelte fylkeskommune som trygdens andel av utgiftene for behandling av innbyggerne i vedkommende fylke.

Fra 1. januar 1979 er det ved endring i *lov om svangerskapsavbrudd* åpnet adgang til selvbestemt abort.

For å styrke de *psykiatriske pasientenes rettsikkerhet*, er instruksjoner m.m. gitt med hjemmel i eksisterende lovgivning blitt gjennomgått og revidert.

Sosialdepartementet forbereder videre et forslag til endringer i lov om psykisk helsevern som vil bli fremmet våren 1981.

Ved Reitgjerdet sykehus har det foregått en bevisst utskrivning av pasienter med sikte på å bringe dem tilbake til eget fylke og dermed nærmere hjemmiljøet. Pasienttallet er i løpet av perioden dermed redusert til omlag det halve. Den videre bruk av Reitgjerdet blir nå vurdert i Sosialdepartementet på bakgrunn av innstillingen fra et utvalg som har vurdert omsorgen for særlig vanskelige og farlige sinnslidende (Robak-utvalget) og et særskilt utvalg (Lyng-utvalget) som har sett på den framtidige bruk av Reitgjerdet.

1. januar 1980 ble 70-års grensen for tilståelse av *hjelpetønad* til tilsyn og pleie opphevet.

Minstepensjonene er blitt trappet vesentlig opp, og minstepensjonistene har hatt en klart bedre utvikling i sin realinntekt enn yrkesaktive har hatt. Folketrygdens grunnbeløp er etappevis økt fra kr. 14 700 i 1978 til kr. 17 400 fra 1. januar 1981. Særtillegget var i 1978 36 prosent for enslige og 35 prosent for gifte og er etappevis økt til henholdsvis 44 og 41 prosent.

Ytelsene til krigspensjonister ble betydelig hevet fra 1. oktober 1980.

Utvidet stønad til *barnetilsyn for enslige forsørgere* og endring av bestemmelsene om *nedkomststønad* til ugifte mødre ble vedtatt 25. april 1980. Fra 1. januar 1981 er skilte og separerte forsørgere innlemmet i folketrygdens stønadsprogram og ugifte fedre likestilles med ugifte mødre.

Barnetrygden er vesentlig hevet, særlig for første barn.

Det har vært foretatt en utredning om *tilleggspensjon og sykepen-ger til omsorgsarbeid*.

Ved lov av 13. juni 1980 er *retten til fri fra arbeidet* utvidet til også å gjelde ved barnepassers sykdom. I disse tilfeller ytes det ikke sykepenger.

Det arbeides med et lovforslag om *garantert minste tilleggspensjon til fødte uføre* og til de som blir uføre i ung alder. Ordningen vil tre i kraft 1. mai 1981.

Et utvalg som bl.a. har utredet spørsmål om gjennomføring av ordninger med *kombinasjoner arbeid/trygd* avga innstilling i desember 1980. Utvalget foreslår at deltidspensjon og førtidspensjon innføres som to nye pensjonsordninger i folketrygden. Disse reformene vil gjøre det lettere for personer mellom 64 og 67 år gradvis å trappe ned arbeidsinnsatsen fra full yrkesaktivitet til hel pensjonering, samtidig som de gir bedre muligheter til å ivareta individuelle behov for pensjonering.

Rettsvern, lovsaker

I samsvar med Regjeringens kriminalmelding er det i 1980 opprettet et kriminalitetsforebyggende råd. Likeledes er det opprettet en straffelovskommisjon som skal legge fram forslag til ny straffelov. Regjeringens forslag om lov om fri rettshjelp er vedtatt av Stortinget og gir de fleste borgere adgang til ordningen. Det er oppnevnt et bredt sammensatt utvalg til å utrede samenes rettslige stilling (samerettsutvalget). En stortingsmelding om den forebyggende sikkerhetstjeneste er lagt fram.

Fiskeriene

Resurssituasjonen i fiskeriene har også i 1980 vært vanskelig. For å unngå stor arbeidsledighet og konkurser i næringen var statens støtte til næringen i 1980 hele 1,4 milliarder kroner. Dette er en betydelig økning i forhold til tidligere år.

For 1980 ble det ført forhandlinger med Sovjet, EF, Island og Færøyane om gjensidige fiskerettigheter og fordeling av fellesbestander. Også for Øst-Tyskland, Polen, Spania, Portugal og Sverige er det ført forhandlinger om fiske i norsk økonomisk sone. Med virkning fra mai 1980 ble det opprettet en fiskevernsonen rundt Jan Mayen. Gråsoneavtalen med Sovjet ble også for 1980 forlenget.

Regjeringen har i 1980 fremmet tre meldinger til Stortinget av stor viktighet for næringen. Det gjelder stortingsmelding om fiskeoppdrett og stortingsmelding om rettleidningstjenesten i fiskeriene.

Videre er det lagt fram en melding om sardinindustriens struktur og framtid som vil bli videre fulgt opp i 1981, bl.a. gjennom betydelige bevilgninger. En melding om fiskeriforskning, organisering og finansiering er også lagt fram for Stortinget.

De sosiale ordninger i fiskerinæringen er sterkt utvidet. I 1980 er det gjennomført en permanent ordning med arbeidsledighetstrygd for alle fiskere. Minsteløtsordningen er betydelig utvidet, og en permanent ferieordning er gjennomført for alle fiskere.

En gjennomføring av Langtidsplanen for fiskeriene er videreført i 1980. Samtidig er arbeidet med en revidering av langtidsplanen påbegynt.

Hovedinnsatsen i gjennomføringen av langtidsplanen har vært lagt på å tilpasse næringens ulike ledd til ressursene. På flåtesiden er det i 1980 disponert betydelige midler til dette formål.

Landbruket

Regjeringen har lagt stor vekt på arbeidet med bille- og tørkeskadene i skogene på Østlandet og Sørlandet og regner med fortsatt høy aktivitet på dette felt. I 1979 og 1980 er det gitt statsbevilgninger til barkbillebekjempelse på i alt 59 mill. kroner.

Tømmeravvirkningen i skogbruket har vært viet stor oppmerksomhet i departementet og bl.a. budsjettposten for tilskott til drift i vanskelig terreng er økt betydelig. Departementet arbeider også med en stortingsmelding om primærproduksjonen i skogbruket som vil bli fremmet i løpet av våren 1981.

Midlertidig lov av 16. juni 1978 Om regulering av kjøp og bruk av hogstmaskiner ble opphevet 1. juli 1980. Loven ble avløst av en ny bestemmelse i skogbruksloven som gir departementet hjemmel til å gi forskrifter om meldeplikt ved bruk av hogstmaskiner. Forskrifter er utarbeidet og gjort gjeldende fra 1. juli 1980.

Det er lagt fram to stortingsmeldinger om omsetning av jordbruksvarer, St.meld. nr. 26 (1980—81) Om markedspolitikken for jordbruksvarer og St.meld. nr. 27 (1980—81) Om produksjon og omsetning av poteter. Det er videre nedsatt et utvalg til å utrede produksjon og omsetning av frukt, bær og grønnsaker.

Arbeidet med gjennomføring av St.meld. nr. 109 (1977—78) Om lokalforvaltning og rådgivning i landbruket har vært meget tidkrevende.

de. De nødvendige lovendringer ble fremmet i Ot.prp. nr. 32 (1979—80) Om lov om endring i lov 18. mars 1955 nr. 2 om tilskiping av jordbruk og lov 21. mai 1965 om skogbruk og skogvern m.m. Nyordningene trådte i kraft fra 1. januar 1981.

Stortinget har ved behandlingen av St.meld. nr. 59 1979—80) Om praktiseringen av jord- og konsesjonslovgivningen i 1978, gitt sin tilslutning til departementets forslag om at interesserte selgere av landbrukseiendom gis høve til å innhente en forhåndsvurdering av sannsynligheten for at staten vil benytte sin forkjøpsrett. Regjeringen tar sikte på å innføre bestemmelser om dette i 1981.

Landbruksdepartementet har i rundskriv gitt retningslinjer for prisfastsettelse på eiendom i forbindelse med søknad om konsesjon.

Aktuelt Perspektiv

Etter vedtak i forrige periode ble informasjonsbladet «Tillitsmannen» og tidsskriftet «Sosialistisk Perspektiv» fra 1. januar 1979 slått sammen til ett blad, som siden har utkommet under navnet «Aktuelt Perspektiv».

I mars 1979 gjorde Landskvinnekonferansen vedtak om å la sitt blad «Arbeiderkvinnen» gå inn «fra dags dato», for straks å bli med som et tredje element i partiets nye blad.

Ved årsskiftet 1978/79 hadde «Tillitsmannen» ca. 19 000 abonnenter. Ved årsskiftet 1980/81 var opplaget 22 500 for det nye bladet. Sammenslåingen av bladene har derfor ikke betydd noen vesentlig opplagsøkning for partibladet. Årsaken ligger bl.a. i at det i stor grad var de samme partifellene som abonnerte på alle tre bladene. I en periode etter sammenslåingene var derfor opplagstallet betraktelig større. Nå er de aller fleste dobbeltabonnenter luket ut, slik at opplagstallet er reelt.

Av de 22 500 går ca. 8000 til arbeidsplasskontakter. Disse abonnentene blir betalt av faglig/politisk utvalg. De øvrige er personlig betalt.

Bladets økonomi er tilfredsstillende. Økt arbeid med annonseakvisisjon har gitt bladet et bredere økonomisk driftsgrunnlag. Det vil bli arbeidet for å øke annonseinntektene.

I perioden har Johs. Skeide Larsen vært redaktør og Sigbjørn Andersen redaksjonssekretær. Fra 1. august 1980 har Sigmund Strøm arbeidet som journalist i bladet.

Kontorpersonale: Jorun Ottinsen og Evy Fagerlund Kristoffersen. Svein Bakken har utført annonseakvisisjon på provisjonsbasis.

Kvinnebevegelsen

LANDSKVINNEKONFERANSEN 1979

Den 24. landskvinnekonferanse ble holdt i Oslo 18. – 20. mars 1979.

Åpningen var arrangert som en festkveld i Samfunnssalen søndag 18. mars kl. 18.00, der en stor del av delegatene og innen- og utenlandske gjester var til stede. Barn fra Framfylkingen i Oslo viste «Tidsbilde fra en svunnen tid», og en teatergruppe fra AUF framførte programmet «Fra mannssamfunn til menneskesamfunn». Else Michelet framførte utdrag av en-kvinne-kabareten «Skapningens herre og andre eventyr».

Kvinnesekretariatets formann, Aud Blegen Svindland, ønsket velkommen og minnet de partifeller som var gått bort siden siste landskvinnekonferanse.

Statsminister Odvar Nordli hilste Landskvinnekonferansen.

Anne Marie Sundbom hilste på vegne av de utenlandske gjester.

Gro Harlem Brundtland hilste fra de norske gjestene.

Aud Blegen Svindland takket for hilsener.

På landskvinnekonferansen ble det lagt fram et forslag til handlingsprogram for kvinnebevegelsen om «Nærmiljøet vårt». Presentasjonen av programmet ble foretatt av programkomiteens formann Anneliese Dørum. Programmet ble vedtatt og senere lagt fram for partiets landsmøte, som uttalte:

«Nærmiljøet spiller en vesentlig rolle for barns og ungdoms oppvekstmiljø. En politikk for oppvekstmiljøet forutsetter en sterk innsats fra samfunnets side. Vi vil samordne det kommunale arbeid innen utdannings-, fritids- og sosialsektoren, for å utnytte virkemidlene bedre.

Vi vil ha en skole som evner å gi de unge et grunnlag for både individuell utvikling og samfunnsbevissthet. Vi vil ha en skole som er aktivt med på å skape kulturvekst i lokalsamfunnet.

Barnehagen er et verdifullt sosialt og pedagogisk tilbud og er et grunnlag for samarbeid og innsats i nabolaget. Barnehagene må derfor ikke brukes til bevisst påvirkning av barns trosoppfatning. Bare gjennom en forpliktende planmessig kommunal utbygging og drift kan vi utnytte de økonomiske virkemidler vi har og sikre et rettferdig barnehagetilbud.»

Reiulf Steen innledet om «Foran 80-årene».

Aud Blegen Svindland innledet om «Kvinnene i politikk og samfunnsliv».

Under punktet om «Organisasjonen vår» innledet Bjørg V. Bergh.

Sissel Rønbeck innledet om «Arbeiderbevegelsens verdigrunnlag».

Landskvinnekonferansen behandlet ellers de lovbestemte landsmøtesaker og innsendte forslag fra kvinneavdelingene.

De er trykket i egen protokoll fra Landskvinnekonferansen, som også inneholder foredragene.

«Nærmiljøet vårt» v/Anneliese Dørum.

«Foran 80-årene» v/Reiulf Steen.

«Kvinnene i politikk og samfunnsliv» v/Aud Blegen Svindland.

«Organisasjonen vår» v/Björg V. Bergh.

«Arbeiderbevegelsens idégrunnlag» v/Sissel Rønbeck.

KVINNESEKRETARIATET

Kvinnesekretariatet som ble valgt i 1979 har hatt følgende sammensetning:

Formann: Aud Blegen Svindland.

Nestformann: Kirsten Myklevoll.

Sekretær: Björg V. Bergh.

Medlemmer:

1. Anneliese Dørum,
2. Astrid Murberg Martinsen,
3. Kari Bergum,
4. Britt Schultz,
5. Helga Trulsrud.

Varamedlemmer:

1. Tone Fagereng Nordenborg,
2. Turid Varsi,
3. Oddny Andersen,
4. Erna Borgen,
5. Kari Rolstad.

I Kvinnesekretariatets møte 17. april 1979 ble disse valgt til arbeidsutvalg:

Aud Blegen Svindland, Kirsten Myklevoll og Björg V. Bergh. Fra 1. august 1979 har også Britt Schultz møtt i arbeidsutvalget.

Sentralstyrets representant: 1979 Johs. Skeide Larsen, vararepresentant Herlof Gjerde. — 1980 Herlof Gjerde, vararepresentant Gerd Hagen Schei.

På Landskvinnekonferansen i 1979 gikk disse medlemmer ut av Kvinnesekretariatet: Anne Bergliot Nordahl, Elsa Rastad Bråten, Tove Strand Gerhardsen og Liv Valstrand.

LOs observatør: Evy Boverud Pedersen, vararepresentant Harriet Andreassen.

Kvinnesekretariatets representant i Sentralstyret: Aud Blegen Svindland, vararepresentant Anneliese Dørum.

Internasjonal kontakt: Aud Blegen Svindland, vararepresentant Kirsten Myklevoll og Anneliese Dørum.

Kvinnesekretariatets møter

I 1979: 15 møter og 20 arbeidsutvalgsmøter, som til sammen behandlet henholdsvis 140 og 152 saker.

I 1980: 14 møter og 14 arbeidsutvalgsmøter som til sammen behandlet henholdsvis 101 og 129 saker.

Fellesmøter i Kvinnesekretariatet:

Fellesmøte med Kvinnesekretariatet og kvinnene i den politiske ledelse i departementene 15. januar 1980. Innledning ved Aud Blegen Svindland om kvinnebevegelsens arbeidsoppgaver. 17 deltakere.

Fellesmøte med Kvinnesekretariatet, stortingskvinnene, kvinnene i den politiske ledelse i departementene og faglige tillitskvinner i Stortinget 12. februar 1980. Tema: Familiebeskatning. 24 deltakere.

Kvinnesekretariatets komitéer

Komité for å gjennomgå NOU 1978:25 «Arbeidsplass og arbeidsmiljø». Deltakere: Harriet Andreassen, Karin Lian og Helga Trulsrud.

Komité for å vurdere hjemmearbeidende kvinners økonomiske muligheter for å delta på kurs m. v. 1979: Helga Trulsrud, Evy Buverud Pedersen og Georg Lieungh.

Komité for å følge opp prosjektet i Mosambik 1979: Deltakere: Bjørg V. Bergh, Bjørg Leite og Leonard Larsen.

Komité for å forberede opplegg for kvinnebevegelsen om alkohol: Målfrid Longva, formann, medlemmer Evy Buverud Pedersen, Tone Jamholt, Gerd Hagen Schei og Aud Blegen Svindland. Målfrid Longva ba seg senere fritatt fordi hun ikke lenger skulle møte på Stortinget. Aase Moløkken ble valgt i hennes sted. Tone Jamholt ba seg også fritatt på grunn av stort arbeidspress.

Forberedende komité for programforslaget «Livslang læring»: Medlemmer Astrid Murberg Martinsen, Britt Schultz, Inger Pedersen, Rolf Lasse Lund og Børre Pettersen.

Komité for å gjennomgå forslag fra FAD om lovfesting av representasjon av begge kjønn i offentlige utvalg: Medlemmer Aud Blegen Svindland, Helga Trulsrud og Erna Borgen.

Programkomité for kvinnebevegelsens handlingsprogram «Livslang læring»: Astrid Murberg Martinsen, formann, Britt Schultz, sekretær, Mona Persvold, sekretær, Børre Pettersen, Inger Pedersen, Halvdan Rånes, Grethe Knudsen, Gunnar Skaug, Turid Varsi, Esten Haaker, Gerd Bekken, Håkon A. Ødegaard og Knut Røed.

Utvalg for å forberede en uttalelse om «Handlingsprogram for likestilling»: Aud Blegen Svindland, Bjørg V. Bergh, Anneliese Dørum, Inger-Lise Gjerv og Bjørg Leite.

Komité for å komme med en uttalelse om NOU 1979:38: Medlemmer Kari Rolstad, Liv Eva Di Micco og Marianne Øen.

Komité for utkast til uttalelse om familiebeskatningen: Medlemmer Kirsten Myklevoll, Tove Strand Gerhardsen, Valborg Krosshaug, Magnhild Haugen og Ruth Kolstad.

Utvalg for   gjennomgå St.meld. nr. 16 1979/80 om «Bedre nærmiljøer»: Anneliese Dørum, Kari Rolstad og Kari Bergum.

Utvalg for arbeidstidens lengde: Kari Rolstad, Olav Holmsen, Anne-Lise Hilmen og Sidsel Bauck.

Utvalg for kvinners yrkesvalg: Aud Blegen Svindland, Evy Buverud Pedersen og Willy Jacobsen.

Utvalg som skal forberede Aktuelt Perspektivs valgnummer om likestilling og Arbeiderpartiet, mars 1981: Aud Blegen Svindland, Bj rg V. Bergh, Britt Schultz, Tone Jamholt og Evy Buverud Pedersen.

Internasjonal arbeidsgruppe: Deltakere Aud Blegen Svindland, Bj rg V. Bergh og Anneliese Dørum.

REPRESENTASJON I KOMITÉER OG UTVALG

Det norske Arbeiderparti/Landsorganisasjonens faglig/politiske utvalg:

Bj rg V. Bergh.

Arbeiderbevegelsens internasjonale st ttekomit :

I rådet: Bj rg V. Bergh.

Arbeidernes Opplysningsforbunds  rsm te:

1979 fra Kvinnesekretariatet: Tone Fagereng Nordenborg. 1980 Britt Schultz. I forretningsutvalget: Bj rg V. Bergh.

Årsmøtet i Arbeidernes Ungdomsfylking 1979:

Tove Strand Gerhardsen og Kirsti Grøndahl.

Eilert Sundts Forskningsfond:

1979: Liv Valstrand. 1980: Liv Valstrand. I styret: Liv Valstrand.

Styret for Utøya-fondet:

Liv Valstrand.

Norsk Folkehjelps landsmøte 1979:

Aud Blegen Svindland.

Kvinnenes samarbeidskomité for fest uten alkohol:

Årsmøtet 1979: Liv Stubberud. Navnet på organisasjonen ble på årsmøtet i 1979 endret til «Samarbeidskomitéen for alkoholfritt alternativ». Årsmøtet 1980: Gerd Hagen Schei.

 rsm te i Norsk forening for familieplanlegging:

1979: Kirsti Grøndahl og Siri Bjerke. 1980: Tone Fagereng Nordenborg og Helen Bøsterud.

 rsm te 1979 i Norsk Omep:

Bj rg V. Bergh og Helen Bøsterud.

 rsm te i A/S Riktige Leker:

1979: Tone Fagereng Nordenborg. 1980: Svein  ge Lauritzen.

Husmannsdagene – seminar 15. juni 1980:

Kari Bergum.

LANDSSTYREMØTER

Landsstyret består av de til enhver tid valgte formenn i fylkenes kvinneutvalg og Kvinnesekretariatet.

I perioden er Landsstyret innkalt 4 ganger: 17. mars 1979 — 28.—30. september 1979 — 18.—19. april i 1980 og 31. oktober 1980.

Landsstyretmøtet i mars 1979 behandlet innstilling til funksjonærer på Landskvinnekonferansen og uttalelser — Thina Thorleifsens Studiefond og Arbeiderkvinnen.

Landsstyret i september 1979 behandlet «Arbeidsplasser — arbeidstid», innleder Tor Halvorsen — «Arbeiderpartiets boligpolitikk», innleder Ivar Leveraas — «Oppsummeringer og erfaringer fra valgkampen», innleder Bjørg V. Bergh supplert av Aina Hansen, Finnmark, Margot Henden, Sogn og Fjordane, og Brit Jørgensen, Aust-Agder, — «Arbeidet framover — hva skal kvinnebevegelsen prioritere?», innleder Aud Blegen Svindland.

Det ble vedtatt følgende uttalelser:

- «Om valgkamp — valgresultatet og oppgavene framover»,
- «Om boligpolitikken»,
- «Om Arbeid og arbeidstid»,
- «Om Arbeidsmiljølovens paragraf 55 A»,
- «Om endring av Valgloven».

På Landsstyrets møte 18. og 19. april 1980 ble følgende emner behandlet: «Kvinnebevegelsen og arbeidet framover», innleder Aud Blegen Svindland, — «Skatteopplegget — med hovedvekt på familiebeskatningen», innleder Ulf Sand, — «A-pressen — oppgaver — bruk av media», innleder Arvid Jacobsen, — «NRK — lokalradioen», innleder Reidar Hirsti, — «Valgkampen», innleder Bjørg V. Bergh.

Følgende uttalelser ble vedtatt:

- om kjønnskvotering,
- om tariffoppgjøret 1980,
- om familiebeskatningen,
- om krisesentre for mishandlede og voldtatte kvinner,
- om barneombud.

På Landsstyrets møte 31. oktober 1980 ble disse saker behandlet: Forslag til sakliste for Landskvinnekonferansen, — Orientering om programarbeidet «Livslang læring», innleder Astrid Murberg Martinsen, — «Handlingsplan for likestilling», innleder Sissel Rønbeck.

SEKRETÆRHJELP FOR KVINNEBEVEGELSEN

Fra 1. august 1979 ble det ansatt en fast sekretær på Partikontoret som skulle arbeide for kvinnebevegelsen. Stillingen ble utlyst, og det meldte seg 8 søkere. Britt Schultz ble ansatt.

I tillegg får kvinnebevegelsen et rammebeløp som nyttes til korttidsengasjementer i distriktene. I 1979 var dette beløp kr. 129 000.—, og ved søknad fikk følgende fylker penger til engasjement: Buskerud kr. 10 000.—, Vest-Agder kr. 10 000.— Hordaland kr. 15 000.—, Akers-

hus kr. 15 000.—, Sogn og Fjordane kr. 15 000.—, Sør-Trøndelag kr. 15 000.—, Rogaland kr. 14 000.—, Østfold kr. 15 000.—, og Troms kr. 20 000.—.

I 1980 var rammebevilgningen kr. 100 000.—, og den ble fordelt slik: Oppland kr. 15 000.—, Aust-Agder kr. 15 000.—, Vestfold kr. 15 000.—, Hedmark kr. 20 000.—, Møre og Romsdal kr. 15 000.— og Nordland kr. 20 000.—.

De fleste fylker nytter sine formenn eller andre medlemmer i kvinneutvalget til engasjementene. Det skal sendes rapport til Kvinnesekretariatet når arbeidet er avsluttet. Rapporten blir gjennomgått i Kvinnesekretariatet og innholdet gjort kjent for partiet sentralt.

FYLKESKVINNEUTVALGENES ÅRSMØTER

Fylke	Representanter fra Kvinnesekretariatet:	
	1979	1980
Oslo	Björg V. Bergh	Aud Blegen Svindland
Akershus	Tove Strand Gerhardsen	Kirsten Myklevoll
Østfold	Anneliese Dørum	Berit Haldorsen
Hedmark	Björg V. Bergh	Aud Blegen Svindland
Oppland	Haldis Havrøy	Britt Schultz
Buskerud		Harriet Andreassen
Vestfold	Ruth Ryste	Björg V. Bergh
Telemark	Aud Blegen Svindland	Aud Blegen Svindland
Aust-Agder	Kirsten Myklevoll	Liv Valstrand
Vest-Agder	Kari Bergum	Björg V. Bergh
Rogaland	Kirsti Grøndahl	Gunnar Berge
Hordaland	Kirsten Myklevoll	Britt Schultz
Sogn og Fjordane	Ivar Leveraas	Walborg Krosshaug
Møre og Romsdal	Aud Blegen Svindland	Astrid Murberg Martinsen
Sør-Trøndelag	Liv Valstrand	Kari Gjesteby
N.-Trøndelag	Astrid Murberg Martinsen	Anneliese Dørum
Nordland	Herlof Gjerde	Kirsten Myklevoll
Troms	Kirsten Myklevoll	Kirsten Myklevoll
Finmark	Aud Blegen Svindland	Britt Schultz

Fordi Landskvinnekonferansen skal holdes så tidlig som i slutten av februar 1981, har en del kvinneutvalg avvirket sine årsmøter for 1981 i slutten av 1980. Det gjelder:

Fra Kvinnesekretariatet møte:	
Hedmark	Gro Harlem Brundtland
Oppland	Liv Andersen
Vest-Agder	Turid Varsi
Møre og Romsdal	Kirsti Grøndahl og Tone Fagereng Nordenborg

Troms
Finnmark

Tove Strand Gerhardsen
Inger Lise Gjørv

LANDSDELSKVINNEKONFERANSE

Vestlandskvinnekonferansen ble i 1979 arrangert av Hordaland Arbeiderpartis kvinneutvalg, og den ble holdt i Ulvik i Hardanger.

Østlandskvinnekonferansen ble i 1980 arrangert av Hedmark Arbeiderpartis kvinneutvalg og ble holdt på Hamar.

Nord-norsk kvinnekonferanse ble i 1980 arrangert av Finnmark Arbeiderpartis kvinneutvalg og ble holdt i Pasvik.

Fra alle konferansene ble det sendt en rekke uttalelser til myndighetene.

HELCHKURS OG KONFERANSER 1979—80

I tillegg til årsmøtene har det i perioden vært holdt en rekke helgekurs og konferanser i kvinneutvalgenes regi.

Som innleder har møtt Regjeringens medlemmer, medlemmer av Kvinnesekretariatet, stortingsrepresentanter og andre tillitsmenn/kvinner.

Antall helgekurs/konferanser:

Oslo.....	2	Vest-Agder.....	2
Akershus.....	4	Rogaland.....	4
Østfold.....	4	Hordaland.....	2
Hedmark.....	2	Sogn og Fjordane.....	3
Oppland.....	6	Møre og Romsdal.....	4
Vestfold.....	5	Sør-Trøndelag.....	5
Telemark.....	3	Nord-Trøndelag.....	2
Aust-Agder.....	7	Nordland.....	6
Buskerud.....	5		

NYE AVDELINGER 1979—80.

Troms:	Kvæfjord Arbeiderkvinnelag Øvre Nordreisa Arbeiderlags Kv.gruppe Sjøvegan og Omegn Arb.lags Kv.gruppe Berg Arbeiderlags Kv.gruppe Sørreisa Arbeiderpartis Kv.gruppe
Nordland:	Leines Arbeiderpartis Kv.gruppe
Møre og Romsdal:	Molde Arbeiderpartis Kv.gruppe Gjemnes Arbeiderpartis Kv.gruppe Frei Arbeiderpartis Kv.gruppe Sykkylven Arbeiderpartis Kvinnegruppe

Sogn og Fjordane:	Gaular Arbeiderpartis Kv.gruppe Bremanger Arbeiderpartis Kv.gruppe Vik Arbeiderpartis Kv.gruppe Balestrand Arbeiderpartis Kv.gruppe Vågsøy Arbeiderpartis Kv.gruppe
Hordaland:	Kvam Arbeiderpartis Kv.gruppe
Oppland:	Østre Slidre Arbeiderpartis Kv.gruppe Vestre Slidre Arbeiderpartis Kv.gruppe
Østfold:	Rolvsvøy Arbeiderkvinnelag
<i>Reorganiserte lag:</i>	
Sogn og Fjordane:	Luster Arbeiderpartis Kv.gruppe
Sør-Trøndelag:	Klæbu Arbeiderpartis Kv.gruppe
Rogaland:	Gjessdal Arbeiderpartis Kv.gruppe
Finnmark:	Hammerfest Arbeiderpartis Kv.gruppe
 <i>Nedlagte lag</i>	
Hedmark:	Kirkenær Arbeiderkvinnelag
Buskerud:	Bakke Arbeiderpartis Kv.forening
Nordland:	Fauskeidet Arbeiderkvinnelag
Akershus:	Hakadal Arbeiderforenings Kv.gruppe
Telemark:	Dale Arbeiderpartis Kv.gruppe
Nord-Trøndelag:	Bruborg Arbeiderkvinnelag

NYE KONTAKTUTVALG OPPRETTET I 1979—80.

Finnmark:	Havøysund Arbeiderparti Rypefjord Arbeiderlag Sørøysund Arbeiderlag Næverfjord Arbeiderlag Måsøy Arbeiderlag Jarfjord Arbeiderlag Sørvaranger Arbeiderparti Havøysund Arbeiderlag Alta Arbeiderlag Vestfjorden Arbeiderlag Billefjord Arbeiderlag Børselv Arbeiderlag Langfjord Arbeiderlag Kautokeino Arbeiderlag
Troms:	Gratangen Arbeiderparti Oksvik og omegn Arbeiderlag

	Gryllefjord Arbeiderlag Solli Arbeiderlag Vangsvik Arbeiderlag Lyngseidet og omegn Arbeiderlag Søndre Salangen Arbeiderlag Harstad Arbeiderparti
Nordland:	Gildeskål Arbeiderparti
Nord-Trøndelag:	Sentrum Arbeiderlag, Levanger
Møre og Romsdal:	Vigra Arbeiderlag Stranda Arbeiderparti Molde Arbeiderparti Kristiansund Arbeiderlag
Sogn og Fjordane:	Balestrand Arbeiderparti Askvoll Arbeiderparti
Hordaland:	Lindås Arbeiderparti
Rogaland:	Tysvær Arbeiderparti Sokndal Arbeiderparti Suldal Arbeiderparti Kvitsøy Arbeiderparti Finnøy Arbeiderparti Sola Arbeiderparti Hå Arbeiderparti Karmøy Arbeiderparti
Telemark:	Porsgrunn Arbeiderparti
Aust-Agder:	Lillesand Arbeiderparti Tromøy Arbeiderparti
Buskerud:	Hedenstad Arbeiderlag Tranby Arbeiderlag Flesberg Arbeiderparti Hvittingfoss Arbeiderforening Klokkarstua og Verket Arbeiderlag Sjønne Arbeiderlag Ål og Torpo Arbeiderlag Nore Arbeider- og småbrukarlag Lierbyen Arbeiderforening Konnerud Arbeiderlag Hønefoss og Åskollen Sosialistlag Tangen Arbeidersamfunn

	Vestfossen Arbeiderforening
	Svene Arbeiderlag
	Hurum Arbeiderparti
Oppland:	Otta Kjemiske Fagforening
	Ringebu Arbeiderlag
	Gjøvik Arbeiderparti
	Vardal Arbeiderlag
	Sør-Aurdal Arbeiderparti
	Brandbu Arbeiderlag
	Vang Arbeiderparti
	Kopperud Arbeiderlag
Vestfold:	Gullhaug og Hillestad Arbeiderlag
	Kjose Arbeiderlag
	Nalum Arbeiderlag
	Andebu Arbeiderparti
Hedmark:	Søndre Osen Arbeiderlag
	Trysil Arbeiderlag
	Nybergsund Arbeiderlag
	Slettås Arbeiderlag
	Tørberget Arbeiderlag
	Østby Arbeiderlag

Lokale Kvinneutvalg:

Troms:	Målselv Arbeiderpartis Kvinneutvalg
Sør-Trøndelag:	Oppdal Arbeiderpartis Kvinneutvalg

I alt var det pr. 31. desember 1980 i virksomhet 348 avdelinger — og 447 kontaktutvalg eller kontakter.

TINA THORLEIFSENS STUDIEFOND

I kontingent i 1979 kr. 6 760,00

I kontingent i 1980 kr. 6 941,00

I 1979 ble bevilget:

til kurs i Finnmark	kr.	600,00
til et kvinneseminar ved Norges Landbrukshøyskole .	kr.	500,00
til 2 unge deltakere ved barneleir på Malta	kr.	400,00
til norske deltakere ved Nordisk studieuke, Island	kr.	7 000,00

I 1980 ble bevilget:

til kurs arrangert av OMEP	kr.	50,00
til norske deltakere ved Nordisk Studieuke	kr.	8 150,00
		<u>kr. 16 700,00</u>

STUDIEARBEIDET

Kvinnesekretariatet har hatt et meget godt samarbeid med AOF, og i løpet av perioden har et stort antall kvinner i bevegelsen deltatt i de aktuelle studietilbud.

Kvinnebevegelsens medlemmer har deltatt i A-skolen, kommunalkurs, sosiale kurs osv. Dette kommer ikke til uttrykk i AOFs statistikk, fordi et stort antall kurs er felleskurs med arbeiderlag og fagforeninger. De blir derfor som regel registrert i AOF-foreningen.

Det har i perioden vært stor aktivitet omkring studiekampanjen «Inn i 80-åra». I denne samfunnsdebattkampanjen er også tatt med programdebatten for DNA og LO. Kvinnene har deltatt aktivt i dette opplegget med hovedvekt på de partipolitiske temaer.

Ellers kan Kvinnesekretariatet registrere at det drives studievirkosomhet i avdelingene utover hele landet om ulike emner kvinnebevegelsen er opptatt av.

VALGKAMPEN 1979

Av distriktssekretærene ble Kvinnesekretariatet gjort kjent med at mange kvinner hadde trukket seg ved nominasjonene etter en periode i kommunestyrene. De fleste oppga som grunn at arbeidspresset var for stort. Kvinnesekretariatet sendte på dette grunnlag et brev til Sentralstyret og ba om at det ble satt i gang en undersøkelse for å finne ut årsakene til at kvinner trakk seg. Etter forslag fra Sentralstyret forespurte Kvinnesekretariatet Høyre-kvinnene om de var interessert i at det ble foretatt en tverrpolitisk undersøkelse. En kunne i så fall bringe på det rene om dette var et problem for Arbeiderpartiets kvinner, eller om det var et generelt problem for alle kvinner. Høyrekvinnene var enige i forslaget, og det ble tatt kontakt med Ottar Hellevik og Torild Skard, Universitetet. De hadde startet en undersøkelse i et begrenset antall kommuner, men var villig til å utvide undersøkelsen under forutsetning av at samtlige partier ble aktivt med i undersøkelsen, og at de fikk bevilgningen øket slik at de kunne databehandle svarene.

Dette gikk i orden, og i november 1979 ble spørreskjemaene sendt ut. Under drøftingene ble en enige om at et antall menn også skulle anmodes om å fylle ut skjemaene slik at en også fikk sammenlikningsgrunnlaget mellom menn og kvinner. Materialet er nå under bearbeiding.

Kvinnesekretariatet hadde flere drøftinger om valgkampen, og det ble besluttet å lage 3 foldere, spesielt beregnet på kvinnene, og som ble sendt kvinneutvalgene til fordeling. En folder presenterte «Nærmiljø»-programmet. En folder om «Kvinner og politikk», og en som fikk tittelen «Sammen er vi sterke». Dessuten laget vi et lite klebemerke til å ha på vesker eller kåper med kvinnekjønnsymbolet og A. For øvrig supplerte Kvinnesekretariatet sin samling med notater og argumenter.

Kvinnebevegelsen medvirket aktivt i valgkampen, og det ble arrangert både husmøter, stands og større valgarrangementer.

En rekke kvinneorganisasjoner hadde gått sammen om en opplysningskampanje for å øke kvinnes andel i kommunestyrene. Den 6. august 1979 inviterte de til et treff med de politiske kvinneorganisa-

sjoners ledelse. Fra Kvinnesekretariatet møtte Aud Blegen Svindland og Bjørg V. Bergh. Det ble orientert om kampanjens materiell, som bl. a. ga orientering om kumulering, og det ble bedt om at de politiske kvinneorganisasjoner medvirket til å gjøre materialet kjent. Samtlige politiske kvinneorganisasjoner støttet opplysningskampanjen. Fra Kvinnesekretariatet orienterte vi kvinneutvalgene og kvinne-

avdelingene om kampanjen, men understreket at kumulering bare måtte skje på Arbeiderpartiets lister.

Valget var et nederlag for Arbeiderpartiet, idet vi ved kommunevalget fikk 35,9 prosent mot 38,0 i 1975. Arbeiderpartiet øket sin kvinne-representasjon i kommunestyrene fra 14,2 prosent i 1975 til 23,3 prosent i 1979. Det var 0,5 prosent mer enn gjennomsnittet. Ved fylkestingsvalget øket Arbeiderpartiet kvinne-representasjonen fra 24,0 prosent til 29,5 prosent.

VALGKAMPEN 1981

På Landsstyrets møte i april 1980 hadde kvinnebevegelsen de første drøftinger om valgkampen 1981. Landsstyrets medlemmer skulle tidlig på høsten 1980 samle styret for å planlegge valgkampen fylkesvis.

Arbeiderpartiets politikk i kvinnesaker har gitt partiet et godt utgangspunkt blant kvinner. En opinionsundersøkelse viser at særlig kvinner i ung alder slutter bedre opp om Arbeiderpartiet enn menn:

Alder 20 til 24 år	Totalt fra AP 32,8%	Blant kvinner 36,7%
Alder 25 til 29 år	Totalt fra AP 33,8%	Blant kvinner 36,7%
Alder 30 til 49 år	Totalt fra AP 35,1%	Blant kvinner 35,9%
Alder over 50 år	Totalt fra AP 41,7%	Blant kvinner 41,1%

Tallene forteller oss at vi står svakest i de yngste velgergrupper.

ORGANISASJONSARBEIDET I KVINNEBEVEGELSEN

Beretninger og rapporter som Kvinnesekretariatet har mottatt forteller om god møtevirksomhet og aktivitet i kvinneavdelingene. Korttidssekretærengasjementene som kvinneutvalgene har kunnet benytte har også bidratt til å skape større organisasjonsmessig virksomhet i avdelingene.

I forbindelse med valgkampen i 1979 ble det sendt ut skriv med forslag om å satse på husmøter, holde stands, skrive avisinnlegg og presentasjon av de kvinnelige listekandidatene. Det ble også laget et barnepolitisk manifest som ble sendt avisene. Videre er det utarbeidet flere «Notater og argumenter» på aktuelle politiske saker som er sendt alle kvinneavdelinger.

Kvinnesekretariatet har oppfordret kvinneavdelingene til å virke til at programmet «Nærmiljøet vårt» følges opp på det lokale plan. En har inntrykk av at programmet er et godt brukt dokument i det kommunalpolitiske arbeid.

Det ble laget et rådslagsopplegg om «Livslang læring» som første ledd i programarbeidet til nytt handlingsprogram for kvinnebevegelsen. Oppslutningen har vært positiv, det kom inn reaksjoner fra hele landet, og det er holdt en rekke møter og konferanser om temaet.

Av sentrale saker som Kvinnesekretariatet har anmodet kvinneutvalgene til å arbeide med eller gi uttalelse om, kan nevnes bl. a.: Opprettelse av krisesentre for voldtatte og mishandlede kvinner, opprettelse av barneombud, handlingsplan for likestilling.

Videre er det sendt oppfordring til kvinneavdelingene om å satse sterkere på det faglig/politiske arbeid, å arbeide for at flere kvinner fagorganiserer seg, og at kvinnene engasjerer seg i programarbeidet i forbindelse med LO-kongressen.

Det er også sendt ut forslag til møtetemaer om barnehager og om «Aksjon skoleveg».

I forbindelse med 8. mars er det sendt skriv til avdelingene med forslag om hvordan en kan markere dagen. Det har etter hvert vist seg at flere og flere av våre kvinner engasjerer seg og markerer «våre saker» på denne dagen.

På et fellesmøte 27.–28. januar 1980 med representanter fra kvinnebevegelsene i de nordiske land ble det vedtatt et handlingsprogram for nedrustningsspørsmål. Kvinnesekretariatet har fått trykt programmet som en folder, og det er fordelt til avdelingene til bruk på møter, stands o. l.

Norges Kristne Arbeideres Forbund vedtok i 1975 å opprette en stiftelse med det formål å bygge en folkehøgskole, som skal hete Olavskolen. Styret for Olavskolen kom med anmodning til kvinnebevegelsen om å samle inn penger til et grunnfond. En rekke kvinneavdelinger har deltatt med innsamlingsaksjoner som innbrakte et stort beløp.

Alle kvinneavdelinger får også tilsendt materialet fra partiet, og Kvinnesekretariatet har sterkt oppfordret kvinneavdelingene til å delta aktivt i partiets programarbeid.

ARBEIDERKVINNEN

er gått inn fra nr. 2 1979 etter vedtak på Landskvinnekonferansen.

Stoff fra kvinnebevegelsen presenteres på ulike måter i partiets medlemsavis «Aktuelt Perspektiv», som kommer ut med 12 tabloid-aviser og 4 temanummer i året. Et av temanummerne i 1979 ble spesielt viet kvinnebevegelsen.

RACHEL GREPP HEIMEN

Heimens styre ble valgt på Landskvinnekonferansen 1979. Valgt ble Bjørg V. Berg, formann, Helga Syrrist, nestformann og Svanhild Toks styremedlem. Vararepresentanter: Åse Hjelle, Else Bakke og Tove Heggen Larsen. Sosialdepartementets representant i styret ble Thora Lund med Eldrid Løvvig som vararepresentant. Oslo Kom-

munes representant Ragnhild Eriksen, med Birgit Laila Engebretsen som vararepresentant. Fra 1. januar 1980 har Sosialdepartementet overdratt hovedansvaret for mødrehjemmene til fylkeskommunen og foreslo dermed at Sosialdepartementets representasjon ble overtatt av fylkeskommunen. Dette ble godtatt av Oslo Kommune, og Birgit Laila Engebretsen ble fast representant i styret. Som vararepresentanter oppnevnte Oslo Kommune Unni Thorkildsen og Berit Torp. De ansattes representant i styret er Einar Sneve med Rigmor Svennevik som vararepresentant. Mødrene har også en representant i styret.

Styrer ved Helmen er Anne de Sève Wærnes. For øvrig er ansatt sosialkurator Gro Lorentzen fram til 1. september 1980. Fra 1. september 1980 Solveig Aldrin, husmor Marie Rasmussen, barnepleier Rigmor Svennevik, vaktmester Einar Sneve på deltid og nattevakter.

Sosialdepartementet har inntil 1. januar 1980 dekket renter og avdrag på lånene. I tillegg har de også dekket endel av driftsomkostningene i 1979 og 1980. Oslo kommune har dekket de øvrige driftsomkostninger. Underskottet på driftsutgiftene er om lag 600 000 kroner pr. år. I 1979 innfridde Sosialdepartementet 2. prioritetslånet på Rachel Grepp Helmen, slik at lånegjelden nå er 1 800 00 kroner. Fra 1980 har Oslo fylkeskommune hovedansvaret for Rachel Grepp Helmen.

I løpet av 1979 og 1980 er samtlige leiligheter pusset opp og nytt inventar innkjøpt, der hvor det var helt nedslitt. I september 1979 eksploderte TV-apparatet i fellesstuen en natt, og innen brannvesenet kom til stede, var stuen totalskadd. Ingen kom til skade. Stuen er nå restaurert, og nye møbler kjøpt inn. Trappeoppgangen er pusset opp, og et rom i kjelleren er innredet til trimrom.

Det er fremdeles stor søkning til helmen. I 1979 kom det inn 60 søknader, 27 ble tatt opp. I 1980 kom det inn 63 søknader, 25 ble tatt opp.

Vi forsøker å tilrettelegge fritidsaktiviteter og kursvirksomhet for mødrene. I den anledning har vi kontakt med Oslo AOF.

En av de største problemene for mødrene er å skaffe seg hus etter at botiden er utløpet. Styret har på ulike måter søkt å hjelpe mødrene. Det er tegnet andeler i flere borettslag. I disse får vi en eller to leiligheter pr. år. Dessuten har vi fra rehabiliteringskontoret i Oslo midlertidig fått låne en 5 roms leilighet som to mødre av gangen får leie inntil de greier å skaffe seg annen bolig.

Mange av våre kvinneavdelinger sender pent brukt eller nytt barnetøy til Helmen. Dette er til god hjelp for mange av mødrene.

Til Helmen er knyttet 4 fond: Ragna Hagens Minnefond til innkjøp av bøker, Nanna Brochs Studiefond til utdanningsstipendier og Ragnvald Nygaards bibliotekfond. Dessuten Rachel Grepp Heimens Gavefond. Fondet får kontinuerlig tilskott fra kvinneavdelingene. I 1979 ble det innbetalt kr. 12 424,— og i 1980 kr. 17 600,—. Gavefondets beholdning pr. 31. desember 1980 er kr. 133 963,18. Styret for Gavefondet er Bjørg V. Bergh, Astrid Murberg Martinsen og Svanhild Toks.

NORDISK OG INTERNASJONALT SAMARBEID

Følgende har deltatt i nordiske og internasjonale møter i beretningsperioden:

- 1979: Nordisk Samarbeidsmøte på Island 27. — 28. januar:
Bjørg V. Bergh.
Delegasjonsreise til EF-kommisjonen i Brussel og til Europaparlamentet i Strasbourg 11. — 15. mars:
Liv Valstrand.
Nordisk Arbeiderkongress i København 10. — 11. august: Aud Blegen Svindland og Bjørg V. Bergh.
Islands sosialdemokratiske kvinners Landsting 5. — 6. oktober:
Annemarie Lorentzen.
NORAD konferanse om internasjonal kvinnepolitikk 11. — 12. oktober:
Bjørg V. Bergh.
Møte i Kvinneinternasjonalen 8. november og fellesmøte med Sosialistiske barneorganisasjoners Internasjonale 9. november:
Kirsten Myklevoll.
- 1980: Fellesmøte for styrene i den sosialdemokratiske kvinnebevegelse i de nordiske land på Sundvolden, Norge, 27. — 28. januar:
Aud Blegen Svindland, Kirsten Myklevoll, Bjørg V. Bergh, Astrid Murberg Martinsen og Britt Schultz.
Byråmøte i Kvinneinternasjonalen i Wien 7. februar, tema: Nedrustning.
Bjørg V. Bergh.
OMMs 3. konferanse i Mosambik 27. — 31. mars:
Bjørg V. Bergh.
Internasjonalt seminar, og Det finske sosialdemokratiske kvinneforbunds 80 års jubileum i Helsingfors 5. — 6. juni:
Aina Hansen, Finnmark, og Ingrid Eide, Oslo.
Seminar om «U-landskvinnens forpliktelser i familie og arbeid» i Kungälv, Sverige, 12. — 15. juni:
Ingebjørg Midtbø, Hordaland.
Seminar om «Feminisme og sosialisme» i London 28. — 29. juni:
Astrid Murberg Martinsen, Anne Karin Næss og Kari Rolstad.
Sveriges Sosialdemokratiske kvinneforbunds 60 års jubileum 12. september:
Bjørg V. Bergh.
Seminar om Likestilling i Stockholm 12. — 13. september:
Kari Rolstad.

Kvinneinternasjonalens kongress i Madrid 9.—10. november:
Aud Blegen Svindland, Anneliese Dørum og Britt Schultz.

NORDISK SAMARBEID

Det nordiske samarbeidet fungerer godt. På sekretærmøte 10. august 1979 i København ble grunnlaget lagt for en bedre samordning av arbeidet mellom de sosialdemokratiske kvinnebevegelsene i Norden.

Det er vedtatt

1. at sekretærene danner arbeidsutvalg som skal forberede felles kurs, konferanser og samarbeid om politiske utspill,
2. at det en gang pr. år arrangeres felles styremøte med 5 utsendinger fra hvert land. På disse konferanser drøftes et tema med det siktepunkt å samordne ulike tiltak og politiske utspill. Erfaringer fra valgkamp og gjensidig politisk informasjon bør være faste poster,
3. at det lages opplegg for gruppereiser i andre land, f. eks. Portugal og Spania, avvekslende med turer til de skandinaviske land, som arrangeres i samarbeid med Folkeferie-organisasjonene.

Det er senere holdt sekretærmøter den 15. desember 1979 i Oslo og 11. september 1980 i Stockholm. Bjørg V. Bergh har møtt på sekretærmøtene.

På fellesmøtet på Sundvolden i Norge 27.—28. januar 1980 ble det vedtatt et 10 punkts handlingsprogram om Nedrustning.

Kvinnesekretariatet har trykt programmet og fordelt det til de lokale kvinneavdelingene til bruk på stands, møter o. l.

NORDISK STUDIEUKE 1979

ble holdt 30. juni—8. juli på Island. Tema var «Barnas plass i dagens samfunn». Tone Fagereng Nordenborg var norsk innleder om emnet «Hvilken plass har barna i vårt samfunn, — i arbeidslivet?»

Det deltok 7 deltakere fra hvert av de nordiske land. Fra Norge deltok: Wenche Fossen Thue, Marianne Øen, Edith Welde, Eva Fauskanger, Inger Else Kleiven, Elisabeth Ruud og Tone Fagereng Nordenborg (kursleder).

De norske deltakerne fikk stipend fra Thinafondet, Nordisk Kulturfond og AOF bevilget penger til studieuka.

NORDISK STUDIEUKE 1980

ble holdt i Norge på LO-skolen, Sørmarka, 10.—16. august. Tema var «Vold i samfunnet» og «Livslang læring». Følgende var innledere: Aud Blegen Svindland, Grethe Knudsen, Eva Nordland, Norge, og Bodil Rosengren, Sverige. Norge, Sverige, Finland og Danmark hadde 7 deltakere hver, Island hadde 3.

Fra Norge deltok: Gerd Gjøesund Molnes, Hjørdis Sæland, Mona

Paust, Wenche Grette, Reidun Karin Regevik, Jorunn Rognerud og Bente Solvin. Britt Schultz, Kvinnesekretariatet, var kursleder.

De norske deltakerne var bevilget stipend fra Thinafondet.

INTERNASJONALT SAMARBEID

Det internasjonale arbeidet har vært en viktig del av Kvinnesekretariatets arbeidsområde i perioden. Det er nedsatt en arbeidsgruppe på tre personer som skal drøfte det internasjonale arbeid i kvinnebevegelsen.

Etter søknad fikk Kvinnesekretariatet i 1979 bevilget kr. 17 000,— fra Utenriksdepartementet til internasjonalt arbeid. Av den grunn har det vært anledning til å sende flere deltakere til internasjonale møter.

Mosambik:

Kvinnesekretariatet valgte 26. april 1977 en komité bestående av Bjørg V. Bergh, Bjørg Leite og Leonard Larsen til å følge opp prosjektet i Mosambik.

Bjørg V. Bergh deltok på Mosambiks kvinnebevegelses 3. konferanse 27.—31. mars 1980. NORAD bevilget kr. 12 440,— til reiseutgifter.

Salome Moiane, Pamela Santos og Violetta James Mbanze fra Mosambik var på besøk i Kvinnesekretariatet sommeren 1980, og inviterte til et videre samarbeid.

Representanter fra Kvinnesekretariatet har videre hatt samtaler med Marianella Garcia fra El Salvador og Martha Ford fra SWAPOS kvinnebevegelse i Namibia.

Kvinnesekretariatet har gitt solidaritetsstøtte i forbindelse med:

- Solidaritetskomitéen for Uruguays aksjon for å få frigjort journalisten Rita Ibarburu fra fengsel.
- Støtte til Irans kvinner.
- Protest mot mordet på Maria Magdalena Henriques fra El Salvador.
- Medunderskrivning på henstilling til myndighetene i Chile om forsvunne gravide kvinner i Chile.

AOF arrangerte en studiereise til Jamaica 20. oktober—8. november 1979, der kvinnebevegelsen fikk 1 representant i delegasjonen. Aud Haukland, Rogaland, deltok i reisen. Hun har laget en rapport fra besøket, som er sendt kvinneutvalgene.

I forbindelse med FNs kvinnekongress i København sommeren 1980, var det planlagt en sideordnet konferanse for sosialdemokratiske kvinner fra alle medlemsland i Kvinneinternasjonalen. De danske sosialdemokratiske kvinner som skulle være ansvarlig for arrangementet, avlyste denne konferansen, men holdt i stedet en konferanse for sosialdemokratiske kvinner som var representanter på FN-kongressen. Fra Norge deltok Inger Lise Gjerv.

Kvinnesekretariatet deltok i to møter som Forbruker- og administrasjonsdepartementet arrangerte om forberedelser til kvinnekonferansen.

Kvinneinternasjonalen:

På Kvinneinternasjonalens kongress i Madrid 9.—10. november 1980 ble Aud Blegen Svindland valgt til visepresident for Nord-Europa.

Det ble valgt ny toppledelse med Lydie Schmit, Luxembourg, som formann og Irmtraut Leirer, Østerrike, som generalsekretær.

Hovedtema på konferansen var «Fred, nedrustning og utvikling».

HENVENDELSER TIL MYNDIGHETENE

Fra Landskvinnekonferansen i 1979 ble det sendt en rekke henvendelser til Regjeringen og departementene.

Uttalelsene kan en finne i Landskvinnekonferansens protokoll. Når det er kommet svar på henvendelsene har den enkelte kvinneavdeling som reiste spørsmålet blitt underrettet. Landsstyret har også sendt en rekke uttalelser til myndighetene. Disse er omtalt under kapitlet om Landsstyret.

En rekke kvinneutvalg sender sine uttalelser direkte til myndighetene eller partiet.

Gjennom Kvinnesekretariatet har det i perioden blitt sendt følgende uttalelser og henvendelser:

Til Sentralstyret:

- fra årsmøtet i Nordland Arbeiderpartis Kvinneutvalg om at småbarnsforeldres muligheter til å delta i kurs og politiske møter må forbedres, bl.a. ved økonomiske støttetiltak.
- fra Nord-Trøndelag Arbeiderpartis Kvinneutvalg om lovfestet plikt til utbygging av barnehager.
- fra Nord-Trøndelag Arbeiderpartis Kvinneutvalg om at omsorgsarbeid i hjemmet verdsettes økonomisk, at flere får muligheter for redusert arbeidstid og deltid.
- Fra Finnmark Arbeiderpartis Kvinneutvalg om flybillett-prisene i Nord-Norge.
- fra Kvinnesekretariatet om kjønnskvoltering.

Til Kommunaldepartementet:

- fra årsmøtet i Nord-Trøndelag Arbeiderpartis Kvinneutvalg som etterlyser konkrete resultater av NOU:6 — 1978 Arbeid for kvinner.
- fra årsmøte i Vest-Agder Arbeiderpartis Kvinneutvalg om at belastningsskader som kan tilbakeføres til yrke må betraktes som yrkesskader.
- fra årsmøte i Nordland Arbeiderpartis Kvinneutvalg om arbeidsledigheten blant kvinner og ungdom i Nordland.

- fra Stjørdal Arbeiderkvinnelag om Arbeidsmiljølovens paragraf 55 A.
- fra Troms Arbeiderpartis Kvinneutvalgs årsmøte om boligpolitikk.
- fra Vest-Agder Arbeiderpartis Kvinneutvalgs årsmøte som foreslår at det bevilges penger til forskning omkring belastningsskader.
- fra Nord-norsk arbeiderkvinnekonferanse om boligfinansieringen.
- fra Nord-norsk arbeiderkvinnekonferanse om sysselsettingssituasjonen for kvinner i Nord-Norge.

Til Sosialdepartementet:

- fra årsmøtet i Nordland Arbeiderpartis Kvinneutvalg om hjemmearbeidendes rett til pensjonspoeng og sykepenger.
- fra fellesmøte for kvinneavdelinger i Gjerdrum om ytterligere bevilgning til pollenvarsling.
- fra årsmøte i Telemark Arbeiderpartis Kvinneutvalg om at Folkestrygdens regler må endres med hensyn til etterlattepensjon til foreldrelose barn.
- fra årsmøte i Sogn og Fjordane Arbeiderpartis kvinneutvalg om alkoholproblemet.
- fra Kvinnesekretariatet om NOU:38 1979 Om tilleggspensjon og sykepenger for omsorgspersoner.
- fra Finnmark Arbeiderpartis Kvinneutvalg med støtte til hovedlinjene i statssekretærutvalgets innstilling om alkoholspørsmålet.

Til Forbruker- og administrasjonsdepartementet:

- fra årsmøte i Nordland Arbeiderparti om dagammaers skatteplikt, pensjonspoeng og rett til sykepenger.
- fra Kvinnesekretariatet om at kvinnebevegelsen støtter fraksjonen i arbeidsgruppa som går inn for barneombud.
- fra årsmøte i Troms Arbeiderpartis Kvinneutvalg om reklame på kinoforestillinger for barn.
- fra kvinneutvalgene i Sør-Trøndelag, Oppland, Møre og Romsdal, Rogaland, Buskerud, Østfold, Vest-Agder, Hedmark, Nordland, Sogn og Fjordane, Oslo og Nord-Trøndelag som alle gikk inn for at det må opprettes barneombud.
- fra årsmøte i Vest-Agder Arbeiderpartis Kvinneutvalg som uttrykker bekymring for at kommunenes dårlige økonomi i første rekke skal ramme barnas behov.

Til Samferdselsdepartementet:

- fra årsmøte i Telemark Arbeiderpartis Kvinneutvalg om lik bensinpris over hele landet.
- fra årsmøte i Vest-Agder Arbeiderpartis Kvinneutvalg om økt satsing på trafikksikkerhetsarbeidet.

- fra Nord-norsk arbeiderkvinnekonferanse om flybillett-prisene i Nord-Norge.
- fra Nordkapp Arbeiderpartis Kvinnegruppe som protesterer mot øking av fergebillettprisene i helgene.
- fra Kristiansund Jern- og Metall som protesterer mot øking av fergetakstene i helgene.

Til Kirke- og undervisningsdepartementet:

- fra årsmøtet i Troms Arbeiderpartis Kvinneutvalg om å utvirke at det blir et bedre tilbud av film for barn i alderen 10–16 år.
- fra årsmøte i Møre og Romsdal Arbeiderpartis Kvinneutvalg om skolen i framtida.

Til Justisdepartementet:

- fra Kvinnesekretariatet om at innvandrerkvinner som søker skilsmisse ikke blir utvist fra landet, men blir behandlet på samme måte og etter samme praksis som menn.

Til Miljøverndepartementet:

- fra årsmøte i Telemark Arbeiderpartis Kvinneutvalg om forbud mot bruk av fosfatholdige vaskemidler.
- fra Skotfoss Arbeiderpartis Kvinnegruppe om giftsprøyting av skog, frukt og grønnsaker.

Til Stortingsgruppa:

- fra årsmøte i Nord-Trøndelag Arbeiderpartis Kvinneutvalg som støtter forslag om etableringslov for leger.
- fra Kvinnesekretariatet om Stortingsmelding nr. 16 – Bedre nærmiljøer.

Til Regjeringen:

- fra årsmøte i Nordland Arbeiderpartis Kvinneutvalg om abortbrosjyren fra Troens Bevis.
- fra Kvinnesekretariatet som uttrykker beklagelse fordi statsministeren bare hadde funnet plass til to kvinner i den nye regjering.

Arbeidernes Ungdomsfylking

Innledning

Det nye sentralstyret som ble valgt på AUF-landsmøtet i 1979, hadde et meget godt arbeidsgrunnlag. Den fremgangen som startet midt på 70-tallet kunne dermed fortsette. Det organisasjonsmessige og politiske arbeidet fra forrige periode er ført videre. Bredden i AUF's politiske aktiviteter har økt og arbeidet har i stor grad blitt knyttet til konkrete ungdomssaker. Kulturaktivitetene har fortsatt å vokse. Den nye AUF-skolen har slått svært godt an blant våre medlemmer og dekker det store behovet for skolering som er ute i organisasjonen. I samarbeid med LO's ungdomsutvalg har vi lagt et godt organisasjonsmessig grunnlag for vårt faglige engasjement. Etableringen av LO's ungdomsutvalg i fylkene vil gi muligheter for hele arbeiderbevegelsen til rekruttering av fagorganiserte ungdommer. Medlemstallet har økt også i denne perioden. Det er tatt opp 92 nye lag i perioden.

AUF er fortsatt medlem av den sosialistiske ungdomsinternasjonen, IUSY, og av Forbundet Nordens Sosialdemokratiske Ungdom, FNSU. IUSY sliter med betydelige organisasjonsmessige, politiske og økonomiske problemer og IUSY aktivitetene kan neppe sies å ha hatt så stor direkte betydning for AUF-medlemmene. IUSY har likevel vært et internasjonalt kontaktpunkt for AUF som sentralstyret har sett det som riktig å bevare. I FNSU har en også i denne perioden holdt en god aktivitet med sterk vekt på aktivitetstilbud til medlemsorganisasjonene. Mye av AUF's internasjonale engasjement, som har økt i perioden, har likevel foregått utenfor disse organisasjonene. AUF sendte i januar 1979 en delegasjon til Libanon etter invitasjon fra PLO. AUF har etter dette vært drivkraften i arbeidet for palestineres sak og anerkjennelse av PLO. AUF-medlemmer over hele landet har vært sterkt engasjert i kampen mot atomvåpenopprustningen i Europa og forhåndslagring av amerikansk militærutstyr i Norge.

Da denne landsmøteperioden tok til, var arbeiderbevegelsen preget av ro og indre samhold. Utover i perioden har bevegelsen imidlertid blitt utsatt for store påkjenninger. Valgkampen foran kommune- og fylkestingsvalget høsten 1979 ble preget av mangel på koordinering og liten kampglød i tillitsmannsrekkene. Valgresultatet ble et betydelig tilbakeslag i forhold til det gode valget i 1977.

Arbeiderpartiet sliter ved denne beretningsperiodens utløp med større organisasjonsmessige og politiske problemer enn på svært lenge. Dette innebærer selvsagt også problemer for AUF. Det er vanskeligere å arbeide i et parti preget av indre strid og uro. Dessuten blir det i en slik situasjon mye tyngre å øke oppslutningen om Arbeider-

partiet fra unge velgere, noe AUF mener er en forutsetning om partiet fortsatt skal være stort og dominerende i norsk politikk. Forslagene til nytt prinsippprogram og arbeidsprogram er imidlertid et samlende grunnlag for fornyet innsats.

En alminnelig vurdering av årene 1979 og 1980 er at AUF's organisasjonsmessige stilling og politiske innflytelse er bevart. Men vi må sikre videre framgang. Det kan vi oppnå gjennom målbevisst arbeid i egen organisasjon og ved å bidra til samling av hele arbeiderbevegelsen.

Landsmøtet 1979

AUF's 36. ordinære landsmøte ble avviklet i Samfunnssalen i Oslo i dagene 22. — 25. mars 1979.

Det møtte 300 representanter fra distriktslaga sammen med landsstyret, sentralstyret, kontoret og gjester fra inn- og utland. Formannen innledet sin åpningstale ved å slå fast at AUF hadde fortsatt framgangen fra forrige periode og at ungdomsbevegelsen står godt rustet foran valgkampen. De viktigste sakene på landsmøtet var forsvars- og sikkerhetspolitikken, miljø- og ressurspolitikken og ungdomspolitisk handlingsprogram. DNA's formann Reulf Steen talte om den politiske situasjonen. AUF's ledelse ble gjenvalgt på landsmøtet.

Landsstyret

Landsstyret er sammensatt av lederne i fylkeslaga, for tida 19, samt sentralstyrets 8 medlemmer. Landsstyret har i perioden hatt 4 møter.

Sentralstyret og kontoret

Etter landsmøtet fikk sentralstyret denne sammensetningen:

Thorbjørn Jagland, leder, Martin Kolberg, sekretær, Anne Lise Bakken, nestleder, Sigbjørn Johnsen, Siri Bjerke, Jens Stoltenberg, Solveig Torsvik, Lillian Ødegård, Sturle Lyberg, Leiv Myrvang, Sissel Kofoed, og Torill Johnsen.

DNA's representant har vært John Sørfjordmo.

Pr. 31. januar 1981 var disse ansatt på AUF's kontor:

Thorbjørn Jagland, leder, Martin Kolberg, sekretær, Geir Gislås, redaktør, Ståle Dokken, skolesekretær, Jan Olav Håven, faglig sekretær, Svein Bjørn Aasnes, kultursekretær, Svein Harald Grande, Utøya-sekretær, Åslaug Rygg, journalist, Karin Torp, kontorleder, Berit Lisbeth Fredriksen, kontormedarbeider, Mai Britt Jansen, kontormedarbeider, Kari Magnussen, kontormedarbeider, Laila Lehn Norderud, kontormedarbeider og Ninni Johnsen, deltidsansatt rengjøringshjelp.

Organisasjonsarbeidet

I denne perioden har følgende områder vært høyest prioritert:

- øke antall lag og medlemmer
- øke stabiliteten i medlemsmassen
- øke den organisasjonsmessige og politiske skoloringen.

Den positive tendensen som AUF har vært inne i de siste åra har fortsatt også denne perioden. AUF er i dag en sterkere organisasjon enn ved landsmøtet i 1979. Stillingen er imidlertid ujamn. På Østlandet og i Trøndelag er situasjonen tilfredsstillende, mens stillingen på Vestlandet og Sørlandet er for svak.

Disse fylkeslaga har fastlønnet sekretær: Oslo, Akershus, Østfold, Hedmark, Oppland, Buskerud, Rogaland, Hordaland, Sør-Trøndelag og Nord-Trøndelag. Sekretærene har vært samlet til flere konferanser i perioden.

AUF har i samarbeid med AOG og Folkets Brevskole utarbeidet et helhetlig skoleringsstilbud for alle AUF's medlemmer — AUF-skolen. Den omfatter studieringer, helgekurs og ukeskurs og bygges opp i tre trinn. Trinn I og II er nå ferdig. Trinn I har vært en stor suksess, over 2000 AUF-medlemmer gjennomgikk kurset det første halvåret kursstilbudet ble introdusert.

I samarbeid med LO's ungdomsutvalg er det planlagt en felles ungdomsaktivitet. LO's ungdomsutvalg i fylkene er opprettet. Utvalgene er sammensatt av representanter fra LO, AUF, AOF og Framfylkingen og vil være et viktig instrument i arbeidet for å rekruttere fagorganisert ungdom såvel til AUF som resten av arbeiderbevegelsen.

AUF's stilling i elevorganisasjonene er langt sterkere i dag enn for kort tid siden. Dette vil gi AUF større innpass på skolene enn tilfellet har vært. Det er drevet et aktivt informasjonsarbeid på skolene i denne perioden bl.a. i forbindelse med senkingen av stemmerettsalderen til 18 år ved siste valg.

Kulturaktivitetene sentralt og lokalt er blitt opprettholdt og forbedret i perioden og utgjør nå et fast og stabilt innslag i AUF's arbeid.

Valgkampen 1979

Også ved dette valget ble det utarbeidet et planleggingshefte for valgkampen som skisserte de sentrale tiltakene og ga tips om den praktiske gjennomføringen av valgkampen. Hftet ble sendt til lag, fylkeslag, kommunepartier, fylkespartier og alle sentrale organisasjoner i arbeiderbevegelsen.

Det ble gjennomført spesielle tiltak ovenfor disse gruppene:

- førstegangsvelgere
- ungdom i arbeid
- ungdom under utdanning
- unge familier
- soldater.

En særlig utfordring var 18- og 19-åringene som fikk stemmerett for

første gang da stemmerettsalderen ble senket. Etter forslag fra AUF ble det gjennomført prøvevalg ved de fleste videregående skolene for å heve valgdeltakelsen i denne gruppa.

Hovedparolen var: La ungdommens stemme bli hørt —

Stem Arbeiderpartiet.

Det ble produsert sentrale trykksaker — i et samlet opplag på 500 000. Arbeiderungdommen ble sendt til alle førstegangsvelgere og soldater. Røde-Buss gruppene spilte også ved dette valget en svært viktig rolle i valgkampen.

Arbeiderungdommen

Arbeiderungdommens opplag har i denne perioden gjennomgående holdt seg på 35 000. I dag er opplaget på 37 000. Alle AUF's medlemmer abonnerer i dag på avisa gjennom medlemskontingenten. Forbundenes kollektivabonnement utgjør likevel den største delen av opplaget. I 1979 og 1980 har avisa kommet ut med i alt 9 nummer hvorav 3 dobbeltnummer hvert år.

Distribusjonsproblemene synes nå løst ved at avisa har kjøpt eget EDB-anlegg. Økonomien er tilfredsstillende. Regnskapet for 1979 var i balanse. For 1980 er det ventet at regnskapet vil vise et lite underskudd.

Guttorm Lyshagen var redaktør i avisa fram til 1. desember 1980. Deretter overtok Geir Gislås. Åslaug Rygg er ansatt som journalist. May Britt Jansen arbeider med abonnement og annonser. Solveig Larsen har hatt ansvaret for det forretningsmessige. I dag trykkes avisa i Sarpsborg Arbeiderblad.

Arbeiderungdommens styre består av: Kolbjørn Aune (leder), Per Haraldson, Roar Wilhelmsen, Thorbjørn Jagland, Torill Johnsen, Ståle Dokken og Martin Kolberg.

Utøya

I 1979 ble det arrangert en stor kulturleir på Utøya med omlag 400 deltakere. I 1980 ble det ikke arrangert sommerleir på grunn av restaureringsarbeidene i hovedhuset og kafeterian på øya. Det var likevel flere andre mindre arrangement på øya denne sesongen.

Kåre Wickholm var ansatt som Utøya-sekretær fram til våren 1980. Etter han overtok Knut Johansen. Nå er Svein Harald Grande ansatt i jobben.

Politiske saker

AUF har i perioden behandlet og fulgt opp blant annet følgende politiske saker:

Arbeidsledighet blant ungdom.

Arbeid og utdanning.

Den økonomiske politikken og statsbudsjettene.

Oljepolitikken.

Alta-utbyggingen.

Boligpolitikken.

Tariffspørsmål for ungdom.

Midt-Østen. Anerkjennelse av PLO.

Utplassering av nye atomvåpen i Vest-Europa.

Forhåndslagring.

Nedrustningsspørsmål.

A-pressen 1979 og 1980

Nye avisbygg og teknisk utbygging

Flere av A-pressens aviser har fått nye eller moderniserte lokaler i toårsperioden 1979 og 1980.

Karmøybladet flyttet i 1979 inn i nye, hensiktsmessige lokaler i Korpervik sentrum etter i mange år å ha fristet tilværelsen i en eldre villa.

Bergens Arbeiderblad har foreløpig skrinlagt planene om en full utbygging i Fyllingsdalen. I stedet satses det nå på å få reist en rotasjonshall på samme tomta. Forskjellige vanskeligheter har ført til at byggingen ennå ikke er kommet i gang, men ved utgangen av 1980 skulle alle formaliteter være ordnet slik at byggingen kan ta til på nyåret i 1981.

Nordlands Framtid vedtok i 1980 å stanse sitt store byggeprosjekt på Alstad II utenfor Bodø, et prosjekt som viste seg å bli langt dyrere enn forventet. I stedet har man vedtatt å bygge ut avishuset i sentrum.

Namdal Arbeiderblad flyttet i juni 1980 inn i sitt nyinnkjøpte forretningsbygg i sentrum. Etter å ha foretatt betydelige ominnredninger har man nå fått et hensiktsmessig avisbygg. Selve rotasjonspressa er ikke flyttet over til nybygget fordi det totalt sett ble ansett å være en fordel å ha den stående der den var, og man har oppnådd en gunstig leieavtale med den nye eieren av bygget.

Romsdal Folkeblad flyttet like før jul 1980 inn i sitt nyreiste avisbygg beliggende i Årødalen utenfor Molde.

Siden forrige beretning har den videre tekniske utbygging av avisene fortsatt, og på flere steder er det installert nye trykkverk, og datamaskiner og moderne tekstbehandlingssystemer bygges stadig videre ut i avisproduksjonen. Videre har også flere aviser fått nytt pakkeriutstyr.

Overføring av redaksjonelt stoff

Mellom avisene Romsdal Folkeblad i Molde og Tidens Krav i Kristiansund er det opprettet en prøveavtale om overføring av redaksjonelt stoff via Televerkets linjer. Avtalen gjør det mulig å overføre redaksjonelt stoff, som settes på dataskjermer i Molde, direkte til en datamaskin som foretar tekstbehandling i Kristiansund. Prøveavtalen åpner på mange måter nye perspektiver når det gjelder satsproduksjon, og følges med stor interesse.

Avisenes administrative rutiner på EDB

I løpet av 1979 og 1980 har alle avisene, foreløpig med unntak av Rju-

kan Arbeiderblad og Aust-Agder Blad, tatt i bruk dataterminaler — knyttet on-line til datamaskinen på Hamar — for å løse følgende administrative rutiner:

1. Abonnement, løssalg og distribusjon.
2. Annonsefakturerering og oppfølging.
3. Lønn.
4. Regnskap.

Delsystem I har vært i bruk i alle nevnte aviser siden før sommerferien 1980, og må nå totalt sett kunne sies å fungere bra.

Systemet for annonser er ferdig programmert og testet og vil bli satt i drift i løpet av første halvår 1981. Siden følger igangkjøring av lønns- og regnskapssystemet.

I 1980 ble det også innledet et samarbeide med IBM — foreløpig som en prøveavtale for 2 år — for å utvikle et best mulig system for budsjettering, langtidsplanlegging og økonomistyring til bruk for avisene og for A-pressen sentralt. Dette er ment som et tilbud til de eksisterende EDB-systemer.

Felleskjøp

Gjennom Arbeiderpressens Samvirke A/L har avisene etablert et felleskjøp av maskiner og forbruksvarer. Felleskjøpet har ført til store besparelser for avisene.

Antall aviser og endringer i utgivelsen

Ved utgangen av 1980 består A-pressen av 45 aviser som er organer for DNA. Av disse er 31 dagsaviser, 5 kommer ut 5 ganger i uken, 6 kommer 3 ganger i uken og 3 utgis 2 ganger i uken. Siden 1978 er antallet øket med 2 partiorganer.

1. juni 1979 overtok Akershus Arbeiderpresse A/S, Lillestrøm, avisen Akershus Amtstidende i Drøbak. Etter overtakelsen er utgivelsen øket fra 4 til 5 ganger ukentlig.

16. juli 1979 overtok Nordlys i Tromsø utgiverretten av Andøya Avis, Andenes. Utgivelsen av denne avisen er senere øket fra 2 til 3 ganger i uken.

I tillegg til disse partiorganene har Fremtiden, Drammen, fra 1. juni 1979 hatt sterke eierinteresser i lokalbladet Bygdeposten, Vikersund, som utkommer 3 ganger i uken.

Aura Avis, Sunndalsøra, var med å starte lokalavisen Indre Nordmør som dekker området Halså, Rindal og Surnadal. Avisen utkommer i Surnadal. Aura Avis har sterke eierinteresser i denne avisen som kom ut første gang 24. november 1979 og som utgis 3 ganger ukentlig.

Avisenes opplag

Etter rekordartet opplagsøkning i 1979 på hele 4,8% i forhold til 1978, hadde den samlede norske presse i 1980 kun en netto-opplagsøkning på 25 742 eksemplarer eller 1,2% i forhold til 1979. den lokale

A-presse økte sitt opplag med 3 401 i 1980, Arbeiderbladet som i 1980 hadde en nedgang på 4 085 eksemplarer og fikk 55 126 som sitt registrerte netto-opplag.

For første gang siden 1973 måtte derfor A-pressen i 1980 notere en liten tilbakegang på 684 eksemplarer, men befinner seg allikevel på den rette siden av en halv million i samlet opplag som ble passert i 1979.

Norsk dagspresses opplagsutvikling fra 1976 til 1979 fordelt på pressegrupper vil fremgå av etterfølgende tabeller. Dessverre var ikke tallene for 1980 fordelt på de forskjellige pressegruppene klare da dette ble skrevet, men endringene som skjedde i løpet av 1980 var kun av marginal karakter slik at tabellene er relativt representative også for dagens situasjon.

Lokalpressen*)

	Opplag 1979	Prosentandel			
		1979	1978	1977	1976
A	447 997	30,3	30,0	29,9	30,0
H	373 355	25,3	25,4	25,9	24,7
S	80 785	5,5	5,5	5,4	5,4
V-DnF	101 958	6,9	7,0	7,2	24,9
Øvrige	472 430	32,0	32,1	31,6	16,0
Sum	1 476 525	100,0	100,0	100,0	100,0

*) Hele landet unntatt Oslo-avisene.

Hele landets presse

	Opplag 1979	Prosentandel			
		1979	1978	1977	1976
A	507 208	22,7	23,0	23,0	23,0
H	621 961	27,8	28,5	28,9	28,4
S	102 159	4,6	4,7	4,6	4,6
V-DnF	107 261	4,8	4,7	4,8	22,8
Øvrige	895 069	40,1	39,1	38,7	21,1
Sum	2 233 658	100,0	100,0	100,0	100,0

Avisenes navn, deres redaktører og disponenter pr. 31.12. 1980

Nedenfor gis en oppstilling over avisenes navn, deres utgiversted og navnene på avisenes redaktører og disponenter ved utgangen av 1980.

Avisenes navn:	Utgiversted:	Redaktør:	Disponent:
Alle hverdager			
Arbeiderbladet	Oslo	Per Brunvand	Tor J. Andersen
Arbeider-Avisa	Trondheim	Elgil Gullvåg	Arnulf Nordgård
Bergens Arbeiderblad	Bergen	Odd Ragnar Torvik	Arne Franck-Nielsen
Dagningen	Lillehammer	Knut Helge Larsen	Odd Dissen
Demokraten	Fredrikstad	Charlie Jansson	Johan Jervell

Finmark Dagblad	Hammerfest	Per O. Figenschou	Aksel Olsen
Finnmarken	Vadsø	Erling Arvola	Ivar Karlsen
Fremover	Narvik	Aage Ulvik	Johan Woll
Fremtiden	Drammen	Johan Kleven	Aslak Ona
Glåmdalen	Kongsvinger	Egil Toreng	Björn Vetle Olsen
Halden Arbeiderblad	Halden	Olaf Jensen	Gunnar Andreassen
Hamar Arbeiderblad	Hamar	Magne Bjørnerud	Jostein Nádland
Helgeland Arbeiderblad	Mosjøen	Eirik Moe	Olav Jensen
Moss Dagblad	Moss	Olav Begby	Petter Ulrik Gade
Namdal Arbeiderblad	Namsos	Rolv A. Arndal	Arne Varem
Nordlands Framtid	Bodø	Ragnar Larsen	Alf Myrbakk
Nordlys	Tromsø	Reidar Nielsen	Otto K. Thoresen
Nybrott	Larvik	Arne Tumyr	Arne Tumyr
Oppland Arbeiderblad	Gjøvik	Leif Sveen	Asmund Opperd
Rana Blad	Mo i Rana	Øivind Hirsti	Sverre Riksvold
Rogaland Avis	Stavanger	E. Pahr-Iversen	Jon Aass
Romsdal Folkeblad	Molde	Kolbjørn Elde	Kolbjørn Berg
Sarpsborg Arbeiderblad	Sarpsborg	Ole Moe	Kjell Sønsteby
Sogn Dagblad	Høyanger	Norvald Stedje	Jarle Øren
Sunnmøre Arbeideravis	Ålesund	Steinar Slagstad	Einar Hasund
Sørlandet	Kristiansand	Egil Rosenløv	Björn Drivdal
Telemark Arbeiderblad	Skien	Alf Skåum	Gunnar Toft
Tiden	Arendal	Birger Steen	Björn Drivdal
Tidens Krav	Kristiansund	Ole Chr. Stokke	Fritz Nilsson
Vestfold Arbeiderblad	Tønsberg	Steinar Gullvåg	Svein Holtet
Vestfold Fremtid	Sandefjord	Ivar Tollnes	Turid Brekke Holtet

5 ganger ukentlig:

Akershus Amtstidende	Drøbak	Thor Bjurstrøm	Ole Egeland
Akershus Arbeiderblad	Lillestrøm	Thor Bjurstrøm	Ole Egeland
Romerikes Blad	Jessheim	Thor Bjurstrøm	Ole Egeland
Rjukan Arbeiderblad	Rjukan	Ola Torp	Konrad Anderson
Østfold-Posten	Askim	Ole Moe	Kjell Sønsteby

3 ganger ukentlig:

Arbeidets Rett	Røros	Hans Ludvig Grytbakk	Arne Sund
Aura Avis	Sunnalsøra	Jan-Petter Albertsen	Tor Bach
Firdaposten	Florø	Odd Brandseøy	Oddbjørn Svarthumle
Hardanger Folkeblad	Odda	Øivind Madssen	Kjell Jacobsen
Stjørdalens Blad	Stjørdal	Bjarne Salberg	Arnulf Nordgård
Andøya Avis	Andenes	Bjørn Hall-Hofse	Otto K. Thoresen

2 ganger ukentlig:

Aust-Agder Blad	Risør	Oddvar Mykland	Astrid Karlsen
Karmøybladet	Kopervik	Nils E. Langva	Jon Aass
Opdalingen	Oppdal	Inge Godtland	Thor Bach

Norsk Arbeiderpresse A/S hadde siden årsmøtet i 1980 dette styre:

<i>Styremedlemmer:</i>	<i>Personlige varamenn</i>	<i>Aksjegruppe:</i>
Tor Aspengren, formann	Einar Strand	A
Tor Halvorsen	Olav Habberstad	A
Svein-Erik Oxholm	Jens Torp	A
Frank Andersen	Johan Kleven	B

Per Brunvand	Olav Nilssen	B
Reiulf Steen	Iver Leveraas	B
Thor Bjurstrøm	Leif Sveen	C

Med følgende unntak var styret i 1979 det samme som i 1980: LO's nye hovedkasserer, Svein-Erik Oxholm, avløste i 1980 den tidligere hovedkasserer Thor Andreassen som fast representant i styret.

Arbeiderpressens Samvirke A/L hadde siden årsmøtet i 1980 dette styre:

Styremedlemmer:

Thor Bjurstrøm, Akershus
Arbeiderpresse, formann
Iver Leveraas, DNA,
nestformann
Leif Sveen, Oppland
Arbeiderblad
Tor J. Andersen, Arbeiderbladet

Aslak Ona, Fremtiden
Odd Brandsøy, Firdaposten

Steinar Slagstad, Sunnmøre
Arbeideravis
Otto K. Thoresen, Nordlys
Arnulf Nordgård, Arbeider-Avisa

Tor Halvorsen, Norsk
Arbeiderpresse A/S
Jens O. Simensen, Arbeiderpartiets
Presseforbund
Øyvind Bergersen, A-pressens
faktorgruppe
Terje Iversen, de ansattes
representant organisert
i Norsk Journalistlag
Eva Brivik, de ansattes
representant organisert
i HK og NGF

Personlige varamenn:

Ole Moe, Sarpsborg
Arbeiderblad
Johs. Skeide Larsen, DNA

Knut Helge Larsen,
Dagningen
Ole Egeland, Akershus
Arbeiderpresse
Charlie Jansson, Demokraten
Kolbjørn Eide, Romsdal
Folkeblad
Ivar Tollnes, Vestfold Fremtid

Johan Woll, Fremover
Arne Varem, Namdal
Arbeiderblad
Olav Habberstad, Norsk
Jernbaneforbund
Finn Arne Eiksrud,
Arbeiderpartiets Presseforb.
Per E. Furseth, A-pressens
faktorgruppe
Jon Wiik, de ansattes
representant organisert i NJ

Aud Jøran Kalfoss, de ansattes
representant organisert
i HK og NGF

I styret fra 1979 var de samme med som i 1980, bortsett fra at Arnulf Nordgård igjen kom inn i styret i stedet for Svein Holtet. I 1980 ble de ansatte for første gang representert i styret med 2 representanter.

I 1979 var Magne Bjørnerud Arbeiderpartiets Presseforbunds representant til styret.

Administrasjonen

Disponent for selskapene Norsk Arbeiderpresse A/S og Arbeiderpressens Samvirke A/L har i 1979 og 1980 vært Einar Olsen.

Redaktør for Arbeidernes Pressekontor har i hele perioden vært Arvid Jacobsen.

Rudolf Lindquist var kontorsjef i Arbeiderpressens Samvirke A/L frem til 1. oktober 1980 og ble avløst av kontorsjef Johnny Kvalnes. Arbeiderpressens Annonsekontor har vært ledet av markedssjef Lars Glans og forhandlingsleder Henning Dahl har ledet Arbeiderpressens Tarifforening.

Arbeidernes Pressekontor fikk i slutten av 1980 montert et nytt data-anlegg av typen NOR-100 som skal benyttes til tekstbehandling.

Selskapets adresse er Youngstorget 2 B, OSLO 1.

Arbeiderbladet og Aktietrykkeriet A/S

Styret i Arbeiderbladet og Aktietrykkeriet A/S har i 1979 hatt denne sammensetning:

Einar Olsen, formann, Tor Aspengren, nestformann, Tor Halvorsen, Reiulf Steen, Jan Haldorsen, Per Brunvand, Vidar Finnstun, Bengt Calmeyer og Anne Marie Edvardsen (de tre sistnevnte var personalets representanter).

Vararepresentanter: Ronald Bye, Grethe Johansen, Lars Skytøen, Ivar H. Lie, Arne Kjølberg, Per Edgar Kokkvold (de tre sistnevnte var personalets representanter).

Bedriftsforsamlingen hadde denne sammensetning:

Ivar Leveraas, ordfører, Henrik Aasarød, varaordfører, Hanne Grotjord, Turid Dankertsen, Astrid Murberg Martinsen, Rolf Hauge, Øystein Larsen, John Stene, Jan Bruvold, Finn Johansen, Erik Sagflaat, Sverre Wold (de fire sistnevnte var personalets representanter).

Vararepresentanter: Freddy Pedersen, Roar Helgesen, Olaf Axelsen, Britt Schultz, Terje Stagrim, Ingrid Haugen, Sissel Weholdt (de tre sistnevnte var personalets representanter).

Styret i Arbeiderbladet og Aktietrykkeriet A/S har i 1980 hatt denne sammensetning:

Einar Olsen, formann, Tor Aspengren, nestformann, Reiulf Steen, Tor Halvorsen, Bjørn Tore Godal, Per Brunvand, Per Marthinsen, Bengt Calmeyer og Anne Marie Edvardsen (de tre sistnevnte var personalets representanter).

Vararepresentanter: Lars Skytøen, Ronald Bye, Grethe Johansen, Bjarne Bergersen, Jon E. Halvorsen og Per Edgar Kokkvold (de tre sistnevnte var personalets representanter).

Bedriftsforsamlingen har i 1980 hatt denne sammensetning:

Ivar Leveraas, ordfører, Henrik Aasarød, varaordfører, Hanne Grotjord, Turid Dankertsen, Astrid Murberg Martinsen, Rolf Hauge, Øystein Larsen, John Stene, Jan Bruvold, Arnulf Færevik, Sverre Wold og Erik Sagflaat (de fire sistnevnte var personalets representanter).

Vararepresentanter: Kirsten Myklevoll, Roar Helgesen, Olaf Axelsen, Vidar Finnstun, Bjarne Bergersen og Ingrid Haugen (de tre sistnevnte var personalets representanter).

Arbeiderbladet

Arbeiderbladet har i hele perioden kjempet med økonomiske problemer, til tross for at omkostningsøkningen også i disse 2 år har ligget godt under A-pressen forøvrig.

Omsetningen utgjorde 77,1 millioner kroner i 1979 og 82,0 millioner i 1980. I 1979 viste driftsregnskapet et overskudd på kr. 133 662,— etter at produksjonstilskudd m.v. var inntektsført. For 1980 ble resultatet kr. 1 934 383,— i overskudd.

Opplaget har vært synkende, mens netto opplag i 1978 utgjorde 60 091, sank det i 1979 til 59 211 og i 1980 til 55 126.

Opplagsnedgangen har vesentlig skjedd utenfor Oslo.

Annonsevolumet har derimot holdt seg godt oppe. I forhold til 1979 økte det totale antall avissider med 29, mens antall annonsesider økte med 56. Tilsvarende økte antall avissider i 1980 med 120, mens antall annonsesider økte med 98 sider i forhold til 1979.

Ved årsskiftet 1978/1979 var det i avisen ansatt 140. Ved utgangen av 1979 var dette tallet steget til 142, fordelt med 67 på redaksjonen og 75 i forretningsavdelingene. Ved utgangen av 1980 var det tilsvarende tall 70 i redaksjonen og 77 i forretningsavdelingene, tilsammen 147.

I avisens daglige ledelse har redaksjonssjef Willy Olsen sluttet, og Kjell Flugsrud, som kom fra Dagbladet, har tiltrådt stillingen.

Aktietrykkeriet

Trykkeriets omsetning i 1979 utgjorde 44,8 millioner kroner, som ga et driftsoverskudd på kr. 146 000,— etter renter og avskrivninger. For 1980 blir resultatet ca. kr. 2 000 000,— i underskudd.

På bakgrunn av utviklingen i 1978, hadde administrasjonen fått i oppdrag å utarbeide forslag til alternative driftsformer for å bedre trykkeriets drift. Styrets vedtak i denne sammenheng innebar en bemanningsreduksjon og investering i en ny rotasjon. Bemanningen ble redusert fra 190 til 163, stort sett ved naturlig avgang. Noen få oppsigelser ble ikke iverksatt før vedkommende medarbeider var sikret tilfredsstillende nytt arbeide. 4 ble førtidspensjonert ved fylte 64 år.

En ny Harris-rotasjon til ca. 10 millioner kroner ble bestilt fra Frankrike. Den nye rotasjonen var klar for drift i oktober 1980 og har fungert etter forventningene.

I trykkeriets ledelse gikk trykkerisjef Thor Weholdt over i stillingen som salgssjef som hadde stått ledig en tid. Som ny trykkerisjef ble ansatt Knut Dale.

I september 1980 ble det klart at trykkeriets driftsresultat ville bli forverret. Styret nedsatte et utvalg som i desember framla forslag om å innlede samarbeide med Nationen på satssiden for avisen, og med Fabritius når det gjelder sivilproduksjonen. Forhandlingene om disse spørsmål ventes avsluttet på vårparten 1981.

Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek

Årene 1979—80 var arkivets 70. og 71. driftsår. Styret vedtok i 1979 å endre institusjonens navn til «Arbeiderbevegelsens Arkiv og Bibliotek.»

Innkjøp og gaver

Utenom den løpende tilveksten fra organisasjoner og andre forbindelser er det i toårsperioden mottatt 106 overføringer av trykt og utrykt stoff fra organisasjoner og privatpersoner. Vi setter særlig pris på at bevegelsens veteraner stadig tilfører arkivet verdifullt materiale. Det er i toårsperioden kjøpt inn 1247 bøker og skrifter. Av disse var 65 utrykte hovedoppgaver. Noe materiale er overført til microfiche, og 805 ruller mikrofilm er innkjøpt.

Serviceytelser

I toårsperioden ble 5700 betjent på lesesalen. Det ble utlånt 2940 bøker og skrifter, 1717 fotos og 33 faner. Som vanlig er den litteraturen som blir brukt på lesesalen ikke med i statistikken. Det samme gjelder bruken av fotostatmaskinen. Vi kan fortsatt merke økt fjernlån av våre bøker, og henvendelser pr. brev og telefon øker stadig. Fra vår dublettsamling sender vi fortsatt bøker og småskrifter til andre bibliotek. Særlig omfattende har sendingene i denne perioden vært til Friedrich-Ebert-Stiftung i Bonn.

Internt arbeid

Arbeidet med å omregistrere billedsamlingen fortsetter, og ordningen og registreringen av innkommet materiale pågår som vanlig. Det samme gjelder arbeidet med registreringen av kjøpte og mottatte bøker. I løpet av perioden er alle fanene som befinner seg i arkivet avfotografert. Arkivet har også deltatt i AOF's arbeid med registrering og fotografering av arbeiderbevegelsens faner i hele landet. Alt i alt er det derfor i våre samlinger nå fargedias av 336 slike faner fra hele landet. Ved årsslutt 1978—79 ble det foretatt en omfattende oppussing av arkivets lokaler bortsett fra kjellermagasinene.

Forbindelser og konferanser

Vi har god kontakt med arbeiderbevegelsens lokale arkiver. Særlig gledelig har utviklingen de siste årene vært i Tromsø og på Lillehammer, der det er samlet inn og ordnet betydelige mengder med arkivmateriale. Ved stiftelsen av Arbeiderbevegelsens Arkiv i Telemark i januar 1980 deltok Kokkvoll.

Både arkivlederen og arkivaren har holdt en rekke forelesninger på kurs i arbeiderbevegelsens regl. Begge har også hatt forelesninger på universitets- og høghskolenivå.

Arkivet sto som arrangør av en konferanse for arbeiderbevegelsens arkiver i Norden i mars 1979. I forbindelse med denne konferanse markerte arkivet sitt 70 års jubileum med en festmiddag i selskapslokalene i Folkets Hus.

Som vanlig har arkivet vært representert ved de årlige konferansene for arbeiderbevegelsens historikere i Linz i Østerrike.

Den internasjonale sammenslutningen av arbeiderbevegelsens arkiver har hatt sine møter i Bochum og Stockholm der vi også var representert. Arnfinn Malme har deltatt i et seminar om muntlige kilder i historieforskningen, og et seminar om lokalhistorie og arkivsituasjonen i lokalmiljøet.

Arkivet har hatt en praktikant fra Statens Bibliotekskole.

Budsjett, styre og personale

Arkivets budsjett var kr. 1 654 000,— for 1979 og kr. 1 825 000,— for 1980. Statstilskuddet var henholdsvis kr. 650 000,— og kr. 825 000,—. De øvrige midlene kom fra Opplysnings- og utviklingsfondet.

Arkivets styre er Ivar Leveraas, formann, Jan Aaboen, Jakob Grava, Kjell Lien, Dagfinn Mannsåker, Odd Harald Røst og Gunhild Wang. Det ble holdt 4 styremøter i perioden.

Arkivets daglige ledelse har vært delt mellom Kokkvoll og Damslora som en følge av Kokkvolls arbeid med AOF's jubileumsbok. Det øvrige personale er pr. 31/12 1980 bibliotekarene Kari Lund Bråthen, Sissel Pettersen, Lill-Ann Jensen, arkivsekretærene Kåre Auale og Kirsten Hofseth, kontorsekretær Gunhild Wang, og de to vitenskapelige assistentene Einar A. Terjesen og Arnfinn Malme.

Informasjon og utstillinger

Flere grupper er vist om i arkivet, og den årlige boklista «Aktuelle bøker og skrifter i Arbeiderbevegelsens Arkiv og Bibliotek» er sendt ut. Kort over vår tilvekst av utenlandsk litteratur er sendt til Universitetsbibliotekets samkatalog.

I anledning arkivets 70 års jubileum ble det skrevet lengre artikler om arkivet i dagspressa og i den publikasjonen LO laget til sitt 80 års jubileum. Det ble videre trykket en plakat med 24 1. maiemerker gjengitt i farger, og det ble utarbeidet en selektiv bibliografi med tittelen «Arbeiderbevegelsen i Norge».

Arkivet har i perioden laget 11 utstillinger bygd på våre fotografier og vårt arkivmateriale. De største av disse utstillingene var i anledning Bygningsarbeiderdagene, Teledagene og Arbeidernes Sang- og Musikkfestival i Trondheim.

Vi har akseptert et tilbud om en fast spalte for arkivet i AOF's tidsskrift «Fakkelen». Det første bidraget er levert og vil komme i nr. 1 for 1981.

Fonds og stipend

Conrad Mohrs legat og Chr. Holtermann Knudsens stipend

Partiets medlemmer av komiteen som skal innstille kandidater, har i 1979 og 1980 vært Bjørg V. Bergh og Ivar Leveraas.

Conrad Mohrs legat for 1979 ble tildelt Erik Dalheim, Buskerud, og for 1980 Arild Bomann, Buskerud.

Chr. Holtermann Knudsens stipend for 1979 ble tildelt Arne Jacobsen, Bergen, og for 1980 Tore E. Hansen, Oppland.

